

NOWA EDYCJA
2025-2027

WIELKA PRZYGODA

3

KLASA

część 2

Matematyka

nowa
era

WIELKA PRZYGODA

3

KLASA

część 2

Podręcznik | edukacja matematyczna

O tę książkę dba teraz:

1.

2.

3.

Z tej książki Ty i inne dzieci będziecie korzystać przez kolejne lata.
Szanujcie ją i dbajcie o nią.

Twoje mocne strony

WIELKA PRZYGODA

Podręcznik dopuszczony do użytku szkolnego przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania i wpisany do wykazu podręczników przeznaczonych do kształcenia ogólnego do edukacji wczesnoszkolnej, na podstawie opinii rzeczoznawców: **dr hab. Beaty Oelszlaeager-Kosturek, dr hab. Zuzanny Zbróg, dr Zofii Krzywickiej-Vauthier.**

Etap edukacyjny: I.

Typ szkoły: szkoła podstawowa.

Rok dopuszczenia: 2022

Numer ewidencyjny w wykazie MEN: 1088/6/2022

Podręcznik został opracowany na podstawie *Programu edukacji wczesnoszkolnej w klasach 1–3 „Wielka przygoda”* zgodnego z podstawą programową z 14 lutego 2017 roku.

Nabyta przez Ciebie publikacja jest dziełem twórcy i wydawcy. Prosimy o przestrzeganie praw, jakie im przysługują. Zawartość publikacji możesz udostępnić nieodpłatnie osobom bliskim lub osobiście znanym, ale nie umieszczaj jej w internecie. Jeśli cytujesz jej fragmenty, to nie zmieniaj ich treści i koniecznie zaznacz, czyje to dzieło. Możesz skopiować część publikacji jedynie na własny użytek.

Szanujmy cudzą własność i prawo. Więcej na www.legalnakultura.pl

Wykorzystywanie treści niniejszego Utworu, w jakiegokolwiek formie lub w jakimkolwiek procesie, do celów eksploracji tekstu i danych, uczenia maszynowego, rozwoju i/lub szkolenia i/lub wzbogacania sztucznej inteligencji jakiegokolwiek rodzaju jest surowo zabronione.

© Copyright by Nowa Era Sp. z o.o. 2025
ISBN 978-83-267-5203-2

Autorzy: Krystyna Sawicka, Ewa Swoboda.

Nadzór koncepcyjno-redakcyjny serii: Marzanna Polit.

Redaktor merytoryczny serii: Bożena Gepert.

Redaktorzy serii: Iwona Lewandowska (edukacja polonistyczna, społeczna i przyrodnicza),
Monika Kubik (edukacja matematyczna).

Opracowanie redakcyjne: Aneta Maciągiewicz.

Redakcja merytoryczna: Bożena Gepert, Monika Kubik.

Konsultacja: Małgorzata Paszyńska.

Redakcja językowa: Magdalena Kosecka.

Nadzór artystyczny: Kaia Pichler.

Opieka graficzna: Elżbieta Grozdew, Anna Szaniawska.

Projekt okładki: Logoteka Piotr Rudź, Elżbieta Grozdew.

Projekt graficzny: Małgorzata Burakowska, Marta Sieczkowska.

Opracowanie graficzne: Monika Woźniak.

Realizacja projektu graficznego: Dorota Gajda.

Fotoedycja: Maciej Wróbel, Agnieszka Byczkowska.

Obróbka kolorystyczna zdjęć, ilustracji i montaż: Piotr Kawecki.

Nowa Era Sp. z o.o.

Aleje Jerozolimskie 146 D, 02-305 Warszawa

www.nowaera.pl, nowaera@nowaera.pl, Centrum Kontakt: 58 721 48 00

Druk i oprawa: Quad/Graphics Europe Sp. z o.o.

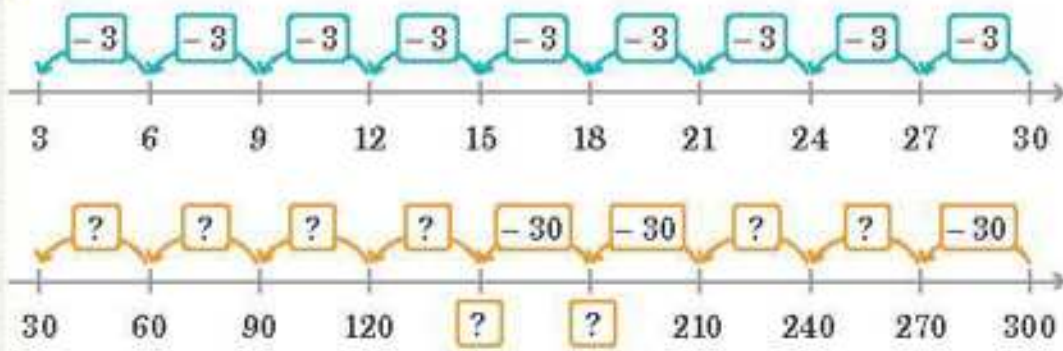
Jak korzystać z podręcznika

opowiadanie matematyczne rozwija umiejętności słuchania i czytania tekstów matematycznych, mobilizuje do krytycznego słuchania oraz analizowania danych

zadania z żarówką – nietypowe, wymagające głębszej analizy treści

3 Obie osie przedstawiają odejmowanie. Porównaj je. Co zauważasz?

- Jakie liczby powinny być wstawione na drugiej osi w miejscach znaków zapytania?
- Zapisz w zeszyte trzy wybrane działania na odejmowanie przedstawione na drugiej osi liczbowej.

4 Popatrz na tabelę i powiedz, którego dnia w cukierni „Smaczki” sprzedano najwięcej ciastek.

Cukiernia	Pon.	Wt.	Śr.	Czw.	Pt.	Sob.
Fantazja	40	50	110	30	120	80
Smaczki	60	50	90	70	80	nieczynne
POSTYPKA	50	30	100	40	90	20
Razem	?	?	?	?	?	?

- Wybierz jeden dzień i oblicz w zeszycie, ile razem ciastek sprzedano tego dnia.
- Wybierz dwa dni i oblicz, ile ciastek sprzedano razem w tych dwóch dniach.
- Ile razem ciastek sprzedano w cukierni „Fantazja” od poniedziałku do soboty?

5 Seweryna planują odwiedzić rodzinę w kilku miastach. Najpierw z Rzeszowa pojadą do Tarnowa, potem z Tarnowa do Brzegu, a z Brzegu do Kluczborka. Na koniec chcą pojechać z Kluczborka do Gdańska. Oblicz długość trasy, którą pokonają rodzice Seweryny. Nie zapomnij o obliczeniach, rysując w zeszycie osi liczbową.

Tarnów – 80 km Tarnów – Brzeg – 320 km
Kluczbork – 70 km Kluczbork – Gdańsk – 490 km

Podawanie i odejmowanie w zakresie 3000 (Rys: 270 + 50, 320 – 50)

ważne informacje do zapamiętania

Wujek Leszek kupił nowy samochód. Licznik w tym samochodzie pokazuje mały przebieg, bo tylko 6 kilometrów.

1000 m

Nowy samochód. Licznik w tym samochodzie pokazuje mały przebieg, bo tylko 6 kilometrów.

1 Na pierwszą wyprawę Basia i wujek pojechali do domu Basia i wujek pojechali do domu Basia i wujek pojechali do domu

1000 metrów to 1 kilometr
1000 m to 1 km

6 kilometrów to mało czy dużo?

- Ile kilometrów pokonała Basia tego dnia, licząc do domu?
- Franek spędził w górach 4 dni. Pierwszego dnia pokonał trasę o długości 10 km, drugiego dnia przeszedł 1 km więcej niż pierwszego dnia, a trzeciego dnia 3 km więcej niż pierwszego. Ostatniego dnia przeszedł 5 km mniej niż drugiego dnia. Ile kilometrów pokonał Franek każdego dnia? Ile razem kilometrów pokonał podczas pobytu w górach? Oblicz w zeszycie.

Kilometr 31

5+3 Opowiadanie matematyczne

Dzisiaj Błażej przyszedł na lekcję razem ze swoim tatą, który jest marynarzem. Pan Rybicki opowiadał o przygodach, jakie miał w czasie swoich podróży po morzach i oceanach. Powiedział, że teraz pracuje na drobnicowcu, czyli na statku przeznaczonym do przewozu drobnych towarów pakowanych na przykład w metalowe skrzynie.

Podczas ostatniego rejsu na statku było 10 skrzyń, w każdej po 20 ton towaru. Drobnicowiec wypływał z portu w Gdańsku, a płynął przez Kłajpedę do Kopenhagi. Błażej próbował obliczyć, ile kilogramów towaru było na tym statku. W końcu stwierdził, że było ich tak dużo, że trudno to sobie wyobrazić. Pan Rybicki powiedział, że gdy opuszczali port w Kłajpedzie, mieli już tylko połowę tego towaru.

Tata Błażeja wypływa też w długie rejsy, nawet do Chin. Wtedy na drobnicowcu przewozi się więcej takich skrzyń z towarem.

1 Przeczytaj tekst opowiadania. Co cię w nim zainteresowało?

- Co można obliczyć na podstawie informacji z tego opowiadania? Jakich pytań można do niego ułożyć? Przypomnij, ile kilogramów ma 1 tona.
- Ile kilogramów towaru przewiozłby drobnicowiec, gdyby na swoim pokładzie miał 30 skrzyń, po 10 ton w każdej skrzyni?
- Jak myślisz, ile takich skrzyń z towarem drobnicowiec może przewieźć do Chin?

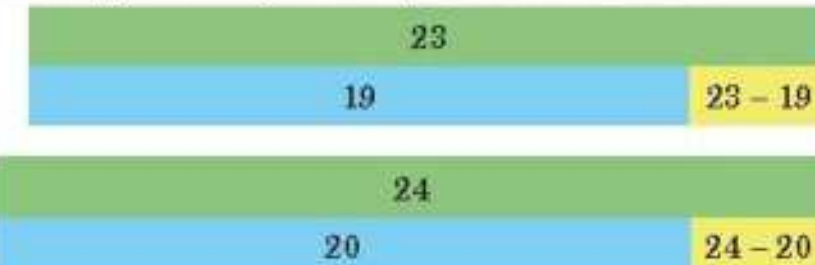
74

Posługiwanie się dużymi liczbami. Czytanie tekstu matematycznego. Rozwiązywanie zadań

1 W drugiej klasie poznaliśmy metodę odejmowania polegającą na zwiększaniu liczb w działaniu tak, żeby odjemnik był pełną dziesiątką.

Na przykład zamiast $23 - 19$ obliczaliśmy $24 - 20$.

Łatwiej jest obliczyć różnicę $24 - 20$ niż $23 - 19$.

Oblicz w zeszycie tym samym sposobem podane różnice.

$$57 - 19 = ? \quad 72 - 28 = ? \quad 46 - 27 = ?$$

2 Odczytaj z rysunku, na jakiej wysokości nad poziomem morza leży każda miejscowość.

- Jaka jest różnica wysokości pomiędzy kolejnymi miejscowościami?
- Powiedz, jaka jest różnica wysokości pomiędzy Jeżykami a Rybkowem.

3 Przeczytaj treść zadania. Wykonaj do niego rysunek w zeszycie. Rozwiąż zadanie.

Za dwa jednakowe zeszyty w kratkę i dwa jednakowe zeszyty w linię Marek zapłacił 20 zł. Jola zapłaciła 16 zł za dwa takie same zeszyty w kratkę i jeden zeszyt w linię. Ile kosztował jeden zeszyt w kratkę, a ile jeden zeszyt w linię?

76

XXX Jesteśmy tacy sami / Dodawanie i odejmowanie liczb dwucyfrowych. Stosowanie różnych strategii wykorzystywanie obliczeń

krąg tematyczny / temat matematyczny

- 1 Uczniowie z klasy IIIc wybierają się do teatru na przedstawienie. Przeczytaj, jakie bilety dostały dzieci. Odpowiedz na pytania.

Oskar

Mam bilety dla siebie i 4 moich kolegów. Bilety są numerowane kolejno. Pierwszy bilet ma numer 67. Jaki numer ma bilet czwarty?

Magda

Ja mam 5 biletów też numerowanych kolejno. Ostatni bilet, który dostałam, ma numer 82. Jakie numery mają moje bilety?

Iza

Ile biletów dostałam, jeżeli pierwszy bilet ma numer 48, a ostatni numer 55?

- 2 Popatrz na wagi. Ile kilogramów karmy dla kota trzeba dołożyć do każdego pudełka, jeżeli każde z nich ma ważyć 70 kg?

- 3 Przeczytaj liczby i powiedz, jaką liczbę trzeba dodać do każdej z nich, żeby otrzymać 100.

36

28

45

62

74

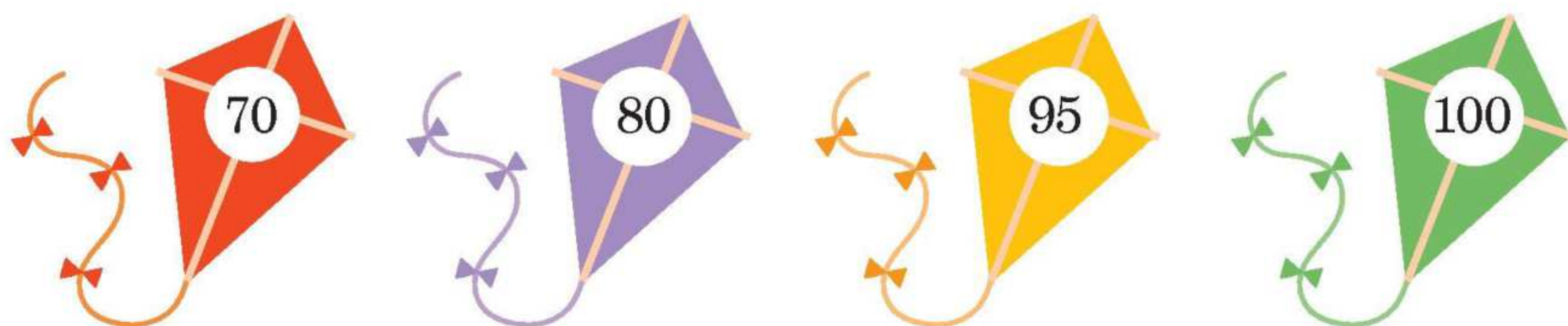
- 4 W pewnej grze liczbowej do każdej następnej liczby trzeba dodawać 20. Powiedz, od jakiej liczby Tomek mógł rozpocząć dodawanie, skoro doliczył do 98. Czy to zadanie ma tylko jedno rozwiązanie?

- 1 Julka spędziła ferie na zimowisku. Były tam dwie grupy dzieci. W pierwszym dniu zimowiska w pierwszej grupie było 16 osób, a w drugiej 17. Po dwóch dniach 3 osoby z drugiej grupy wróciły do domu, a 1 osoba z grupy pierwszej przeniosła się do grupy drugiej. Po tygodniu wyjechała jeszcze 1 osoba. Ile razem dzieci zostało na zimowisku do końca ferii?
Rozwiąż zadanie w zeszycie.
- 2 Krysia na ferie pojechała do dziadków na wieś. Jednego dnia dziadek musiał przełożyć 50 kg marchwi do trzech mniejszych worków: do dwóch po tyle samo kilogramów, a do trzeciego resztę. Krysia zastanawiała się, ile kilogramów marchwi może być w każdym worku.
Spróbuj to zadanie rozpisać w zeszycie na trzy różne sposoby.

- 3 Przeczytaj początek zadania. Zaproponuj swoje dane. Rozwiąż zadanie w zeszycie.
Franek chciał przeczytać podczas ferii książkę, która miała 46 stron.
Niestety nie zdążył przeczytać całej.
- 4 Na zajęciach z modelarstwa dzieci robiły latawce. Każdy uczeń zapisał na swoim latawcu pewną liczbę. Przeczytaj zdania. Zapisz w zeszycie liczby z latawców oraz odpowiednie imiona dzieci.
Liczba na latawcu Jurka jest o 10 większa od 90.
Liczba na latawcu Iwony jest o 20 mniejsza od liczby na latawcu Jurka.
Na latawcu Przemka jest najmniejsza liczba.
Justyna napisała na swoim latawcu liczbę mniejszą od liczby Jurka, ale większą od liczby Iwony.

- 1 Przeczytaj zagadkę z liczbami, którą zaproponowała Kornelia.

Każda kolejna liczba różni się od poprzedniej jedną cyfrą i jest od poprzedniej większa.

12	22	25	35	38	48	49	59
----	----	----	----	----	----	----	----

Podaj kilka kolejnych liczb zgodnie z tą zasadą.

- Według jakiej zasady zapisał liczby Kamil?

99	97	87	85	75	73	63	61
----	----	----	----	----	----	----	----

- Zaproponuj własną zagadkę z liczbami. Zadaj ją koleżance lub koledze z ławki.

- 2 Zuzia, Julka i Pola rozmawiały o pewnej liczbie dwucyfrowej. Przeczytaj ich rozmowę. Czy mogli mieć na myśli tę samą liczbę? Jaka to liczba?

Zuzia

Moja liczba ma dwie takie same cyfry.

Julka

W mojej liczbie suma cyfr jest mniejsza niż 7.

Pola

W mojej liczbie suma cyfr jest większa niż 4, a cyfry są takie same.

- 3 Przyjrzyj się uważnie obliczeniom i powiedz, co mają ze sobą wspólnego.

$$6 + 9 = 15$$

$$16 + 9 = 25$$

$$16 + 19 = 35$$

$$7 + 6 = 13$$

$$27 + 6 = 33$$

$$27 + 26 = 53$$

$$8 + 4 = 12$$

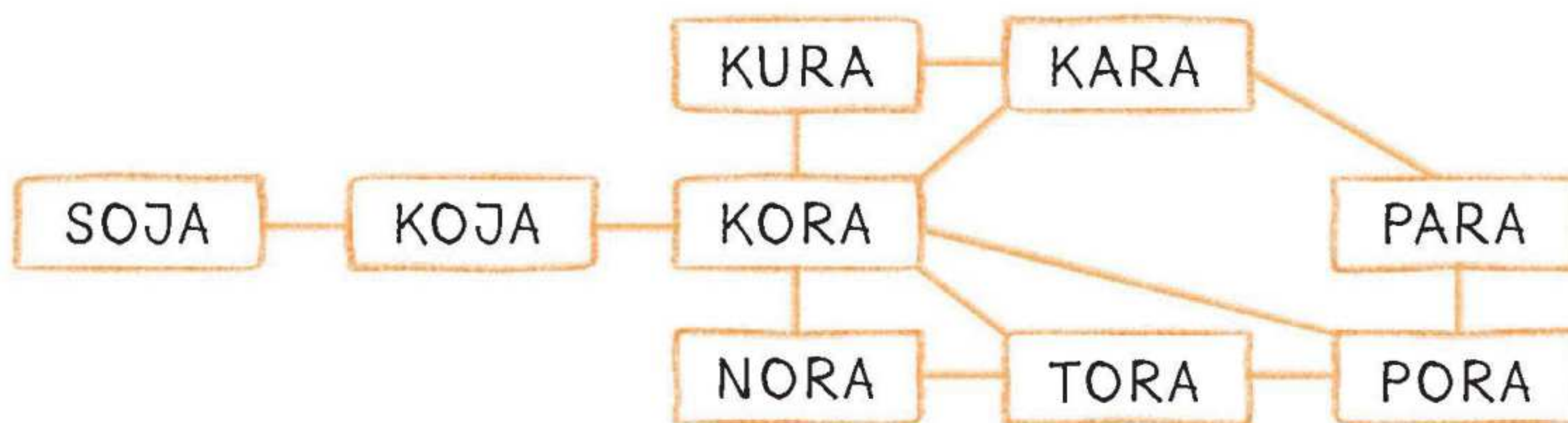
$$48 + 4 = 52$$

$$48 + 34 = 82$$

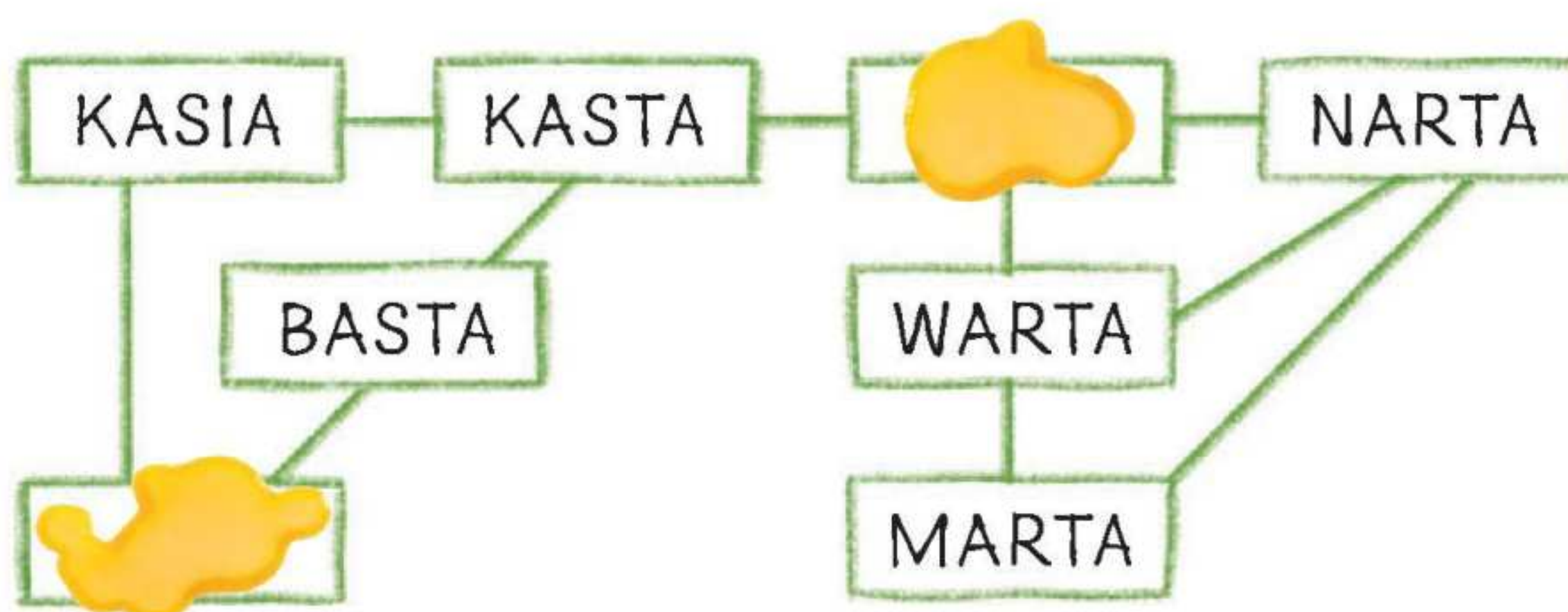
- Zaproponuj podobne przykłady i zapisz je w zeszycie.

- 4 Mama Tosi przez 3 dni szyła woreczki dla dzieci na szkolną olimpiadę sportową. W poniedziałek uszyła 20 woreczków, we wtorek o 5 więcej niż w poniedziałek, a w środę o 5 więcej niż we wtorek. Ilu uczniów weźmie udział w olimpiadzie, jeżeli każdy dostanie 1 woreczek?

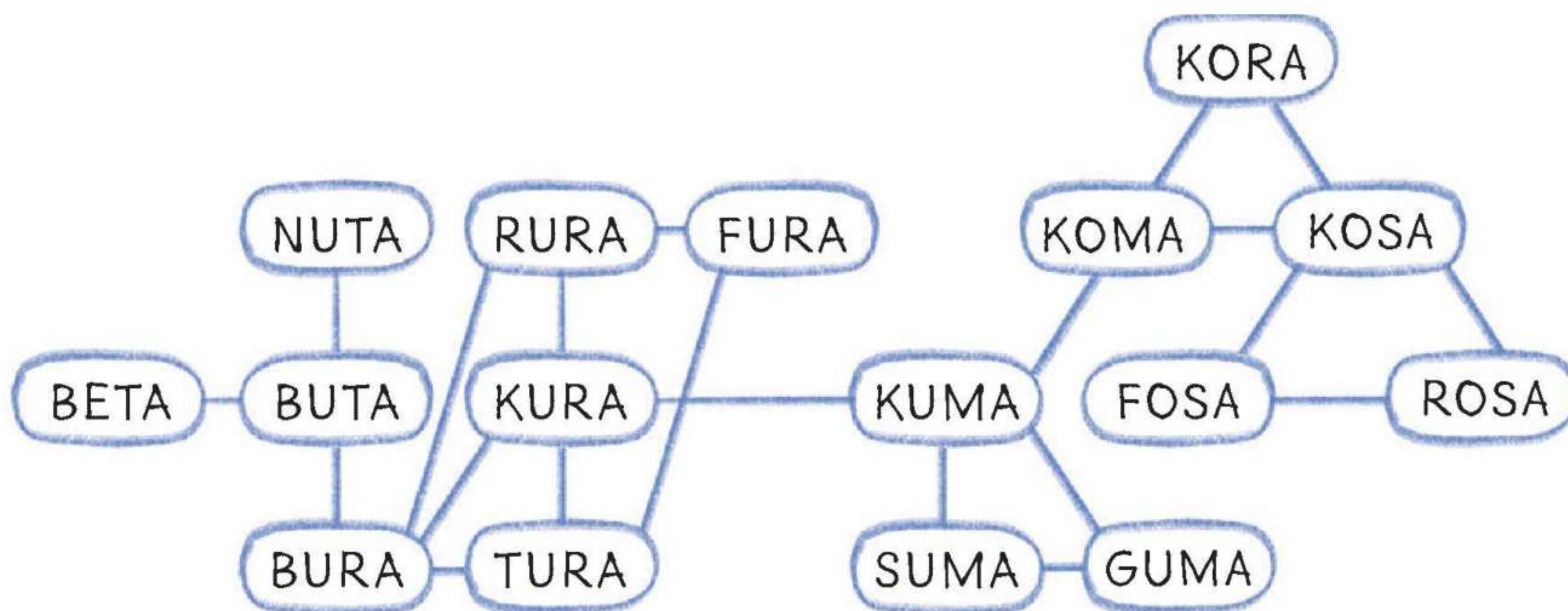
- 5 Michał bawił się w grę, w której wymyślał krótkie, 4-literowe wyrazy różniące się tylko 1 literą. Potem zapisywał każdy wyraz. W ten sposób stworzył taką siatkę powiązań. Wskaż w wyrazach litery, które zostały zmienione.

- Spróbuj wymyślić inne wyrazy do siatki Michała zgodnie z obowiązującą regułą. Pamiętaj, że wszystkie wyrazy powinny mieć 4 litery.
- 6 Ala bawiła się w taką samą grę, ale wymyślała wyrazy składające się z 5 liter. W siatce, którą ułożyła, pewne wyrazy zamazała farbą. Jakie wyrazy mogła zamazać Ala?

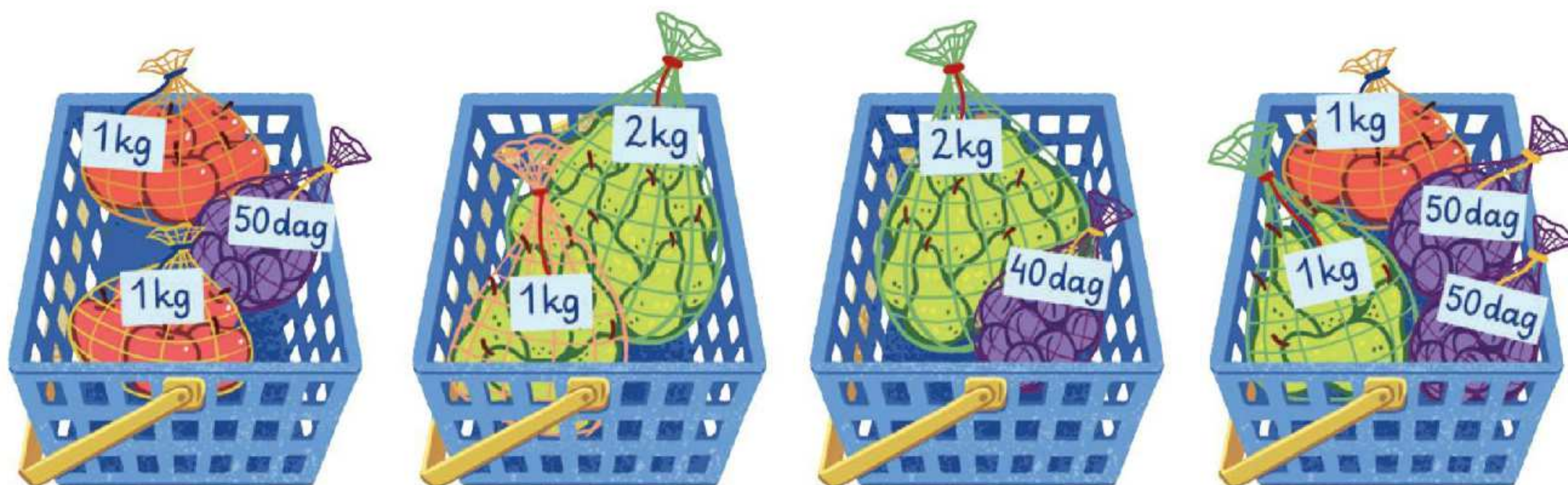

- 7 To jest siatka powiązań Andżeliki. Sprawdź, czy dziewczynka nie popełniła błędów.

- Przejdź od słowa BETA do słowa ROSA. Odczytaj wyrazy, które są na tej drodze. Czy jest tylko jedna droga? Jeżeli jest ich kilka, to która jest najkrótsza?

- 1 Powiedz, ile razem ważą owoce w każdym koszu. Czy są kosze, w których owoce ważą tyle samo?

- 2 Oblicz, ile waży paczka na wadze po lewej stronie. Ile ważą odważniki ze znakami zapytania na wadze po prawej stronie?

- 3 Mama kupiła warzywa, owoce i dwa rodzaje cukierków. Wszystkie te produkty ważyły razem 5 kg. Jedne cukierki ważyły 30 dag, a drugie 20 dag. Warzywa ważyły 2 kg. Powiedz, ile ważyły owoce.
- 4 Aptekarz chce zważyć 58 g proszku potrzebnego do zrobienia lekarstwa. Powiedz, jakie odważniki powinien jeszcze położyć na szalce. Na której szalce?

- 5 Zamień dekagramy na gramy. Popatrz na przykład. Zapisz w zeszycie w podobny sposób podane wagi.

$$5 \text{ dag } 6 \text{ g} = 56 \text{ g}$$

$$8 \text{ dag } 7 \text{ g} = \boxed{?}$$

$$3 \text{ dag} = \boxed{?}$$

$$10 \text{ dag} = \boxed{?}$$

- 1 Ile jest razem banknotów dziesięci złotych? Ile jest razem złotych?

Ile to pieniędzy?

Ile to pieniędzy?

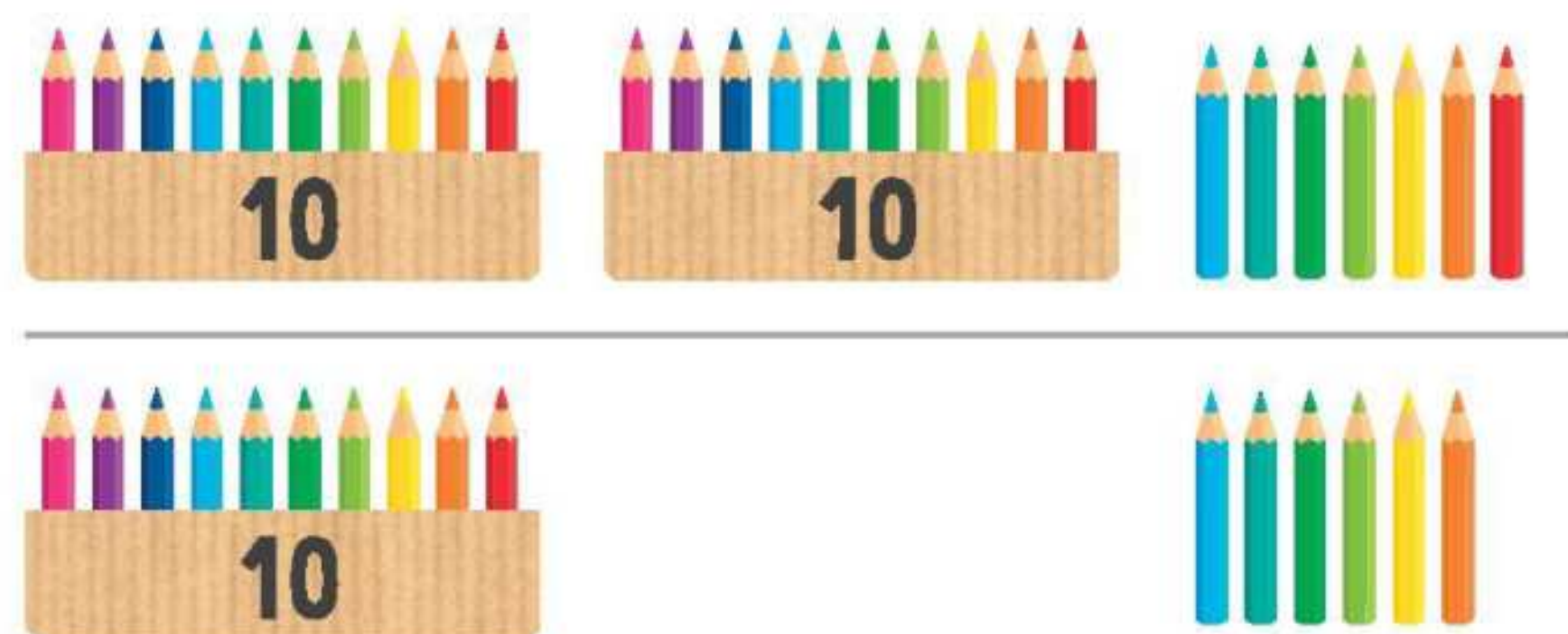
Ile jest pieniędzy razem?

- 2 Przygotuj banknoty i monety do ćwiczeń. Wykonaj dodawanie takie jak w tabelach. Zamieniaj złotówki na banknoty dziesięci złote.

Kwota		
38 zł	3	8
25 zł	2	5
Razem	?	?

Kwota		
46 zł	4	6
47 zł	4	7
Razem	?	?

- 3 Matylda liczy kredki. Na jednym stoliku ma 27 kredek, a na drugim 16. Ile kredek ma razem? Zobacz, jak tata wyjaśnia Matyldzie, jak można wykonać obliczenie $27 + 16$.

$$\begin{array}{r}
 \begin{array}{c} \text{10} \end{array} \begin{array}{c} \text{1} \end{array} \\
 \hline
 \begin{array}{r}
 27 \\
 + 16 \\
 \hline
 43
 \end{array}
 \end{array}$$

Diagram illustrating the addition of 27 and 16. A yellow circle highlights the calculation $7 + 6 = 13$, with an arrow pointing from the result to the tens column, indicating a carry-over of 1.

Gdy dodamy jedności 7 i 6, otrzymamy liczbę 13, która składa się z 1 dziesiątki i 3 jedności. Jedności zapisujemy pod jednościami, a dziesiątkę dopisujemy do dziesiątek.

- 4 Popatrz na działania. Powiedz, w których działaniach jedności dodane do siebie dadzą 10 lub więcej niż 10.

$$48 + 23$$

$$32 + 61$$

$$27 + 35$$

$$83 + 17$$

- 5 Te tabele dodawania wymagają uzupełnienia. Jakie liczby trzeba wstawić zamiast znaków zapytania? Czy w tych tabelach trzeba przenosić dziesiątki z rzędu jedności do rzędu dziesiątek?

D	J
2	4
+	?
5	8

D	J
1	6
+	?
6	9

D	J
3	4
+	?
7	5

D	J
?	?
+	5
6	7

- 6 W tabelach na beżowym tle przedstawiono to samo dodawanie za pomocą kulek i liczb. Narysuj w zeszyte tabelę i przedstaw drugi przykład za pomocą liczb.

D	J
3	6
+	2
6	2

D	J
?	?
+	?
?	?

- 7 Narysuj w zeszyte tabelę i oblicz działania sposobem pokazanym przez tatę Matyldy.

D	J
?	
3	7
+	2
?	?

D	J
?	
4	9
+	3
?	?

D	J
?	
5	6
+	1
?	?

D	J
?	
3	4
+	2
?	?

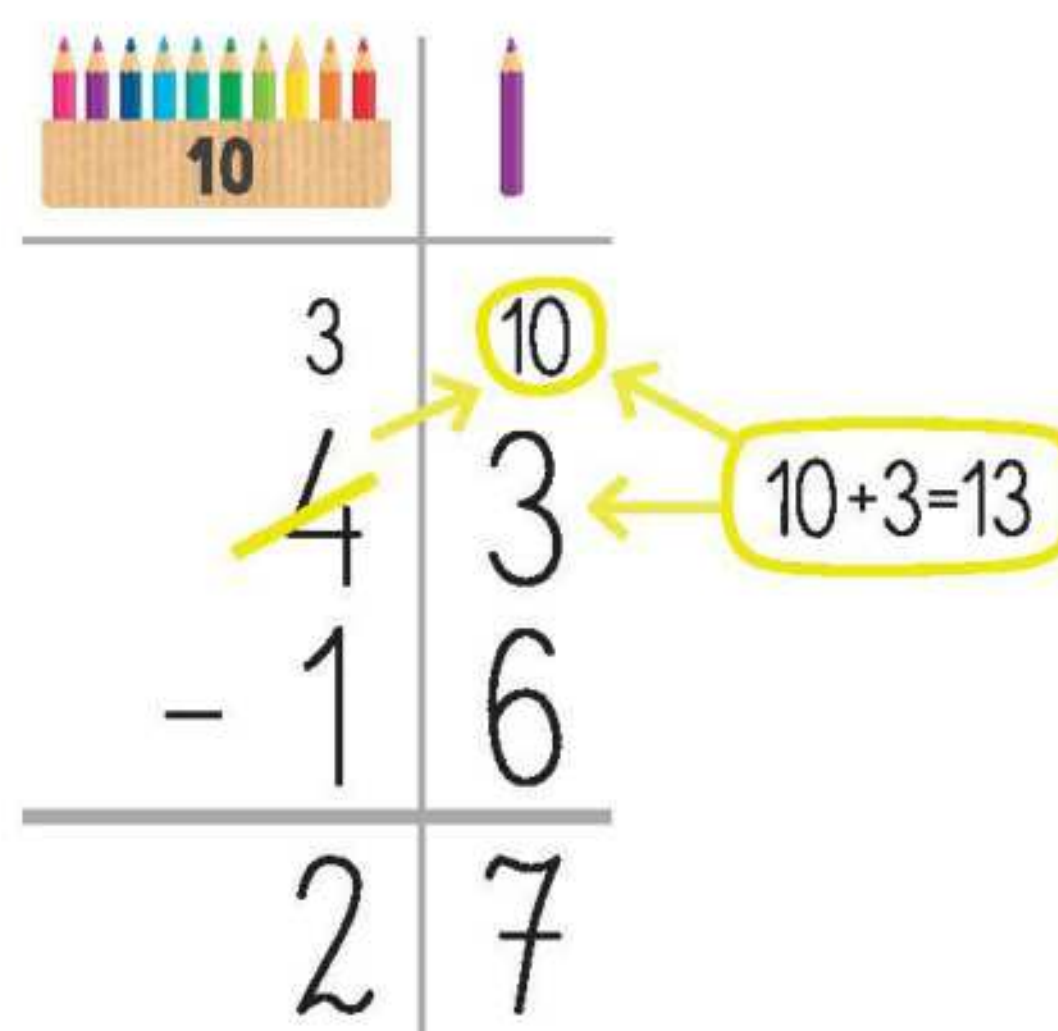
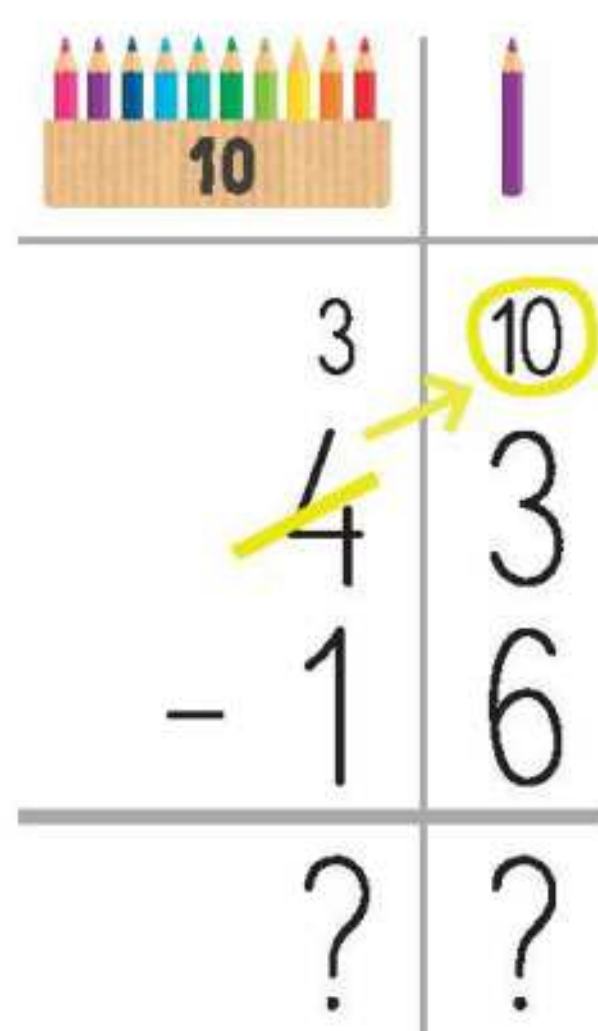
- 1 Przyjrzyj się, jak Matylda wykonuje odejmowanie, w którym pierwsza liczba ma mniej jednostki niż druga liczba.

$$43 - 16 = 27, \text{ ponieważ } 27 + 16 = 43.$$

Ponieważ od 3 nie można odjąć 6, dlatego trzeba rozmienić jedną dziesiątkę i przenieść ją do jednostki. Wtedy w rzędzie jednostki będzie 13. Teraz można już wykonać odejmowanie $13 - 6$.

W działaniu $54 - 28$ skreślam w rzędzie dziesiątek 5, zostają mi 4 dziesiątki. Dopisuję 10 w jednostkach i obliczam $10 + 4 = 14$. Teraz odejmuję w rzędzie jednostki $14 - 8 = 6$, a w rzędzie dziesiątek $4 - 2 = 2$. Otrzymuję wynik 26.

D	J
4	10
5	4
- 2	8
2	6

Przeniesienie jednej dziesiątki do rzędu jednostki Matylda zaznaczyła przez skreślenie. Natomiast dodawanie dziesiątki do rzędu jednostki wykonała w pamięci.

- 2 Narysuj w zeszycie takie tabele i odejmuj tak jak Matylda.

D	J
5	12
6	2
- 2	5
?	?

D	J
6	13
7	3
- 3	7
?	?

D	J
3	16
4	6
- 2	8
?	?

- 3 Powiedz, w których działaniach trzeba będzie przenieść jedną dziesiątkę, żeby wykonać odejmowanie. Czy potrafisz podać wyniki działań?

$$78 - 33$$

$$24 - 15$$

$$36 - 16$$

$$82 - 29$$

- 4 Wykonaj obliczenia w zeszycie. Każdy wynik sprawdź za pomocą dodawania.

$$45 - 27 = \boxed{?}$$

$$64 - 29 = \boxed{?}$$

$$55 - 46 = \boxed{?}$$

$$31 - 14 = \boxed{?}$$

$$83 - 45 = \boxed{?}$$

$$96 - 38 = \boxed{?}$$

- 5 Uczniowie mieli obliczyć działanie $72 - 55$. Odczytaj, jakie podali wyniki.

- Powiedz, który wynik jest poprawny.
 - Dlaczego inne dzieci otrzymały niepoprawny wynik? Gdzie mogły się pomylić?
- 6 Grześ włożył orzechy do dwóch woreczków. W pierwszym woreczku powinno być 35 orzechów, a w drugim powinny być 43 orzechy. Okazało się, że w pierwszym woreczku jest 18, a w drugim 26 orzechów. Ile orzechów zniknęło z pierwszego woreczka, a ile z drugiego? Zapisz obliczenia w zeszycie.

- 1 Wykonaj w zeszycie dodawanie i odejmowanie dowolnym sposobem.

$$37 + 25 = \boxed{?} \quad 42 - 17 = \boxed{?} \quad 53 - 19 = \boxed{?} \quad 44 + 38 = \boxed{?}$$

- 2 Antek wyszukuje w internecie różne ciekawostki geograficzne. Przeczytaj, jakie informacje znalazł. Odpowiedz na pytania. Zapisz obliczenia w zeszycie.

Statua Wolności, znajdująca się w Stanach Zjednoczonych, ma 46 m wysokości, a cokół, na którym stoi, ma 47 m. Ile metrów wysokości ma cały ten posąg?

Krzywa Wieża w Pizie ma prawie 55 m wysokości. O ile metrów Krzywa Wieża jest niższa niż Statua Wolności razem z cokołem?

Kościół Mariacki w Krakowie ma dwie wieże. Wyższa ma 82 m, a niższa ma 69 m wysokości. Jaka jest różnica wysokości między tymi wieżami?

- 3 Maja czyta książki przyrodnicze. W jednej z nich znalazła takie informacje o pingwinach cesarskich.

Samica pingwina cesarskiego składa jedno jajo, którym opiekuje się samiec. Matka opuszcza gniazdo i wraca do morza. Po około 65 dniach z jaja wykuwa się pisklę. Samo wykluwanie może potrwać nawet 3 dni! Potem pisklę przez około tydzień jest karmione przez ojca. Gdy samica wróci, pisklęciem zajmują się oboje rodzice.

Ile razem czasu ojciec pingwin sam opiekuje się jajem, a potem pisklęciem? Zapisz obliczenie w zeszycie.

?

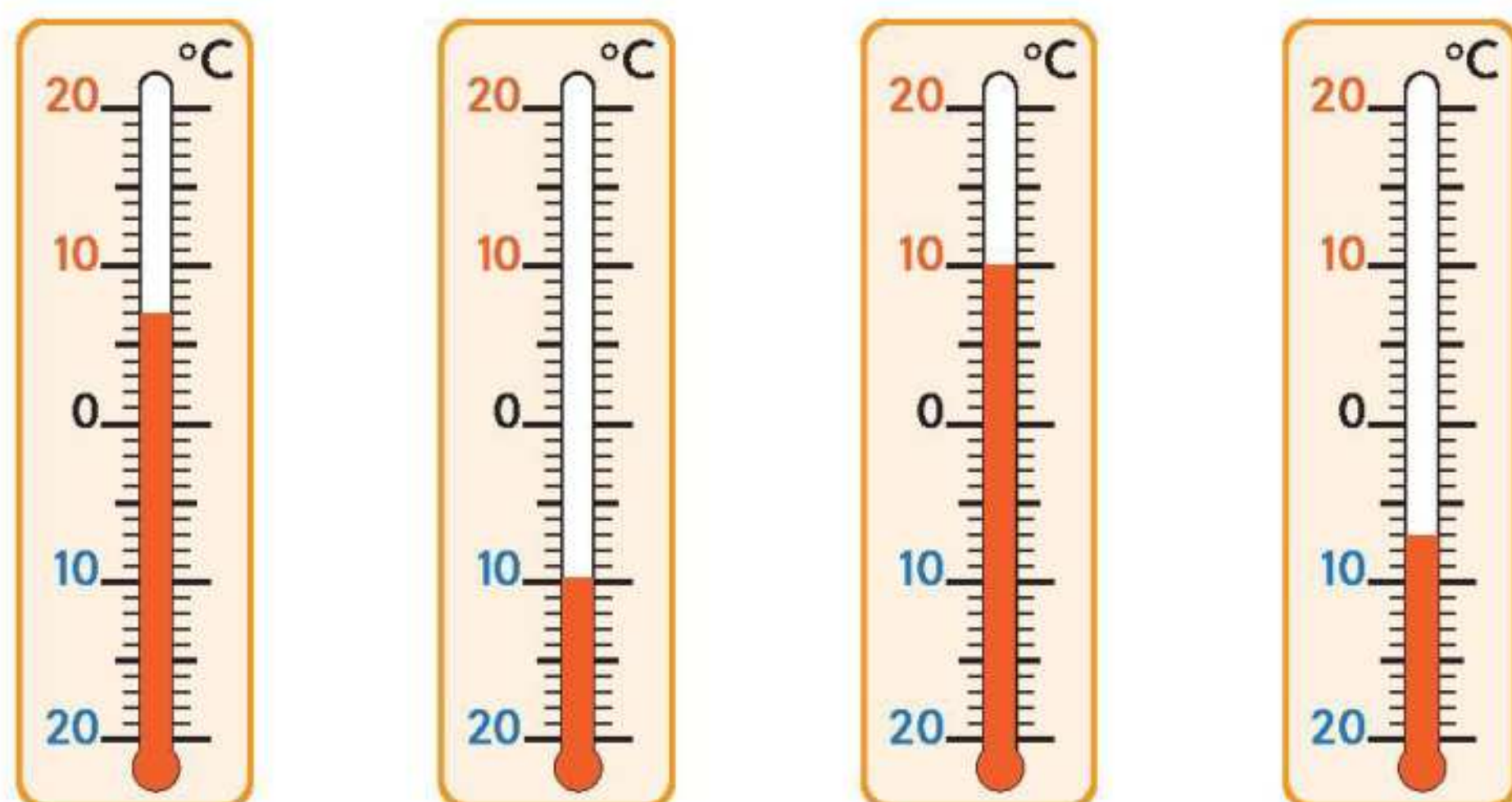
Temperaturę zapisaną w taki sposób -10°C czytamy: minus 10 stopni Celsjusza. Jest to temperatura poniżej zera.

- 1 Kasia zapisywała temperaturę przez ostatni tydzień stycznia. Przeczytaj, jaka temperatura była każdego dnia.

poniedziałek	wtorek	środa	czwartek	piątek	sobota	niedziela
2°C	0°C	-1°C	-4°C	-4°C	-3°C	-1°C

- Powiedz, w który dzień było najcieplej, a w które dni było najzimniej.

- 2 Odczytaj, jaką temperaturę wskazuje każdy termometr.

- Powiedz, jaką temperaturę będzie wskazywał każdy z tych termometrów, jeśli wzrośnie ona o 3 stopnie.

- 3 Odczytaj z mapy, jaka temperatura jest w różnych miastach Polski. W którym mieście temperatura jest najniższa? A w którym najwyższa?

- Sprawdź, jaka temperatura jest teraz w twojej miejscowości. Zapisz ją w zeszycie.

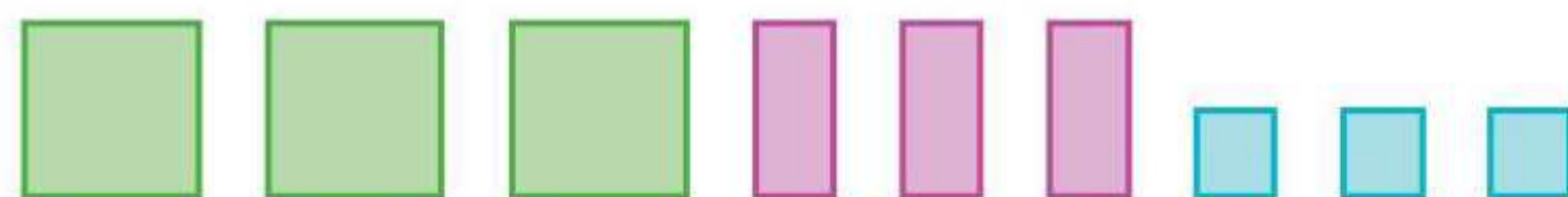
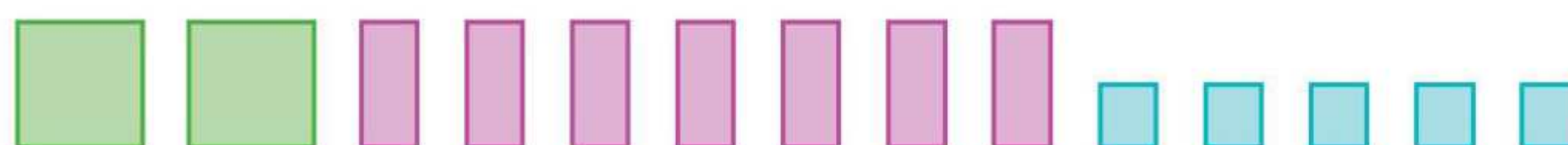
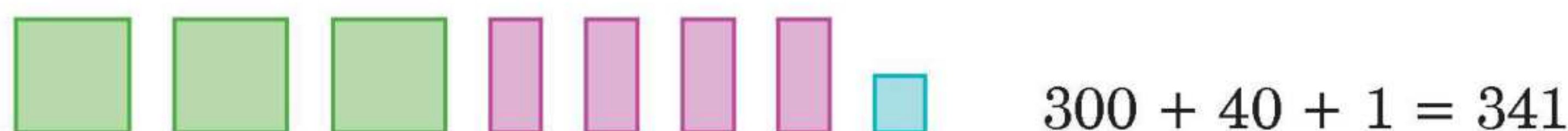
- 4 Przed południem termometr za oknem wskazywał 3°C . Po południu temperatura spadła o 3 stopnie. Jaką temperaturę wskazywał wtedy termometr?

- 1 W drugiej klasie poznaliśmy już liczby trzycyfrowe. Najmniejsza liczba trzycyfrowa to liczba 100. Powiedz, co oznaczają poszczególne cyfry w zapisie tej liczby.
- Odczytaj, co oznaczają poszczególne cyfry w zapisie liczby 526.

Liczba 526 składa się z 5 setek, 2 dziesiątek i 6 jedności.

- 2 Przeczytaj głośno liczby: 478, 222, 508, 375, 999. Wskaż w każdej liczbie cyfrę setek, cyfrę dziesiątek i cyfrę jedności.
- 3 Na tym rysunku zielone kwadraty oznaczają setki, prostokąty to dziesiątki, a niebieskie kwadraciki są jednościami. Jakie liczby zostały tutaj przedstawione? Przeczytaj je tak, jak pokazuje przykład. Potem ułóż te liczby z kartoników.

- 4 Podaj wyniki działań.

$$50 + 5 = \boxed{?}$$

$$20 + 4 = \boxed{?}$$

$$200 + 50 + 5 = \boxed{?}$$

$$500 + 20 + 4 = \boxed{?}$$

$$40 + 6 = \boxed{?}$$

$$10 + 1 = \boxed{?}$$

$$800 + 40 + 6 = \boxed{?}$$

$$400 + 10 + 1 = \boxed{?}$$

- 5 Liczby trzycyfrowe można też zapisywać w tabeli. Wtedy widać, która cyfra jest cyfrą setek, która cyfrą dziesiątek, a która cyfrą jedności. Narysuj takie tabele w zeszyte i zapisz podane liczby zgodnie z przykładami.

Liczba	S	D	J
546	5	4	6
217	2	1	7
305	3	0	5

190

710

915

406

444

150

- 6 Liczby trzycyfrowe można też przedstawiać w tabelach za pomocą różnych liczmanów. Przeczytaj liczby przedstawione za pomocą kulek.

S	D	J
• • •	• • •	•

S	D	J
• • • • •	• • • •	• •

S	D	J
•	• •	• • • •

- 7 Przeczytaj, co to za liczby. Zapisz je w zeszyte za pomocą cyfr.

5 setek 5 dziesiątek 6 jedności

9 setek 0 dziesiątek 9 jedności

6 setek 6 dziesiątek 0 jedności

8 setek 4 dziesiątki 8 jedności

3 setki 1 dziesiątka 2 jedności

- 8 Wymień kolejno liczby większe od 478 aż do 500.

- 9 Zapisz słowami w zeszyte liczby: 600, 900, 500.

- 1 Jak sprawdzić, która liczba trzycyfrowa jest większa?

W liczbach 508 i 245 wystarczy sprawdzić rząd setek.

Liczba 508 jest większa niż liczba 245.

$$508 > 245$$

Jeżeli liczby mają tyle samo setek, to sprawdzamy dziesiątki, tak jak w liczbach 329 i 361.

Liczba 329 jest mniejsza niż liczba 361.

$$329 < 361$$

Jeżeli w rzędzie setek i w rzędzie dziesiątek cyfry są takie same, to sprawdzamy rząd jedności, tak jak w liczbach 433 i 431.

Liczba 433 jest większa niż liczba 431.

$$433 > 431$$

- 2 Wskaż w każdej parze liczbę większą.

905 499

286 301

454 544

899 999

- 3 Zapisz w zeszycie wszystkie liczby trzycyfrowe większe od 100 i mniejsze od 200, w których cyfra 8 występuje tylko raz.

- 4 Jakub bawił się liczbami. Przetawił cyfry w liczbie 219 tak, żeby otrzymać liczbę mniejszą i liczbę większą. Jedna liczba to 129, a druga to 921. Pobaw się tak samo liczbami: 372, 218. Zapisz swoje propozycje w zeszycie.
- Wymyślaj swoje liczby trzycyfrowe. Przetawiaj ich cyfry tak, żeby otrzymać jedną liczbę większą, a drugą mniejszą od liczby wymyślonej.
- 5 Powiedz, jakie cyfry mogą być w polach ze znakami zapytania, żeby zapisy były prawdziwe.

$$625 > 62?$$

$$309 > ?09$$

$$268 > 2?8$$

$$276 < 27?$$

$$200 < ?00$$

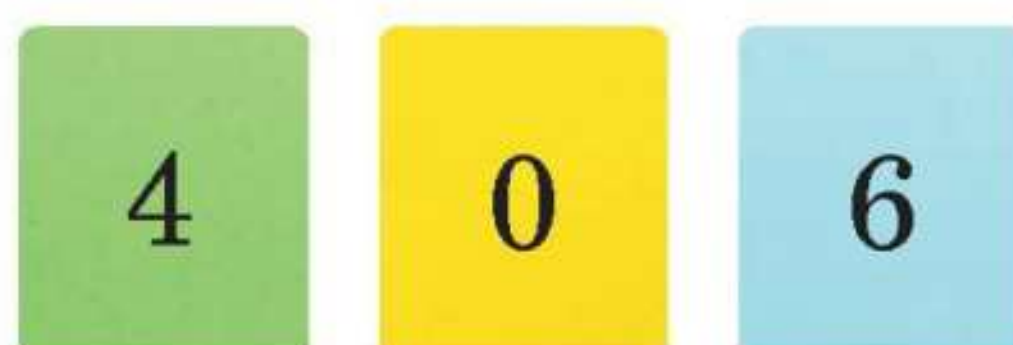
$$511 < 5?1$$

$$428 > 42?$$

$$444 > ?44$$

$$842 > 8?2$$

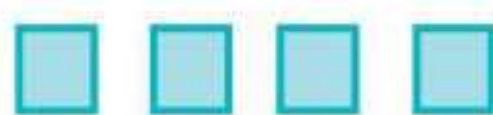
- 6 Jakie liczby trzycyfrowe można utworzyć z tych cyfr?

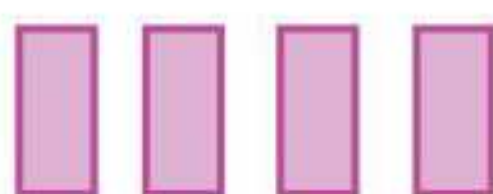
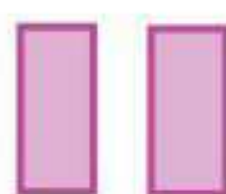
- Podaj takie dwie liczby utworzone z tych cyfr, żeby ich suma wynosiła 1000.
 - Jaka może być różnica liczb utworzonych z tych cyfr? Zapisz dwa przykłady w zeszycie.
- 7 W której ramce jest więcej pieniędzy?

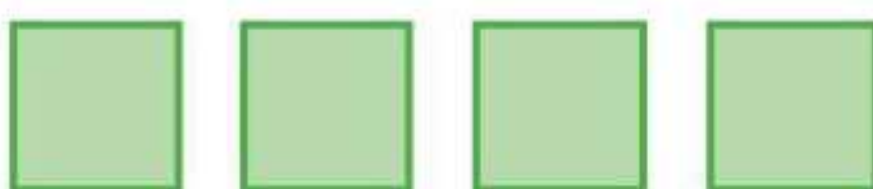
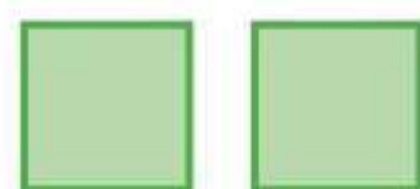
- 1 Setki możemy dodawać i odejmować podobnie jak same jednostki lub same dziesiątki.

$$2 + 4 = 6$$

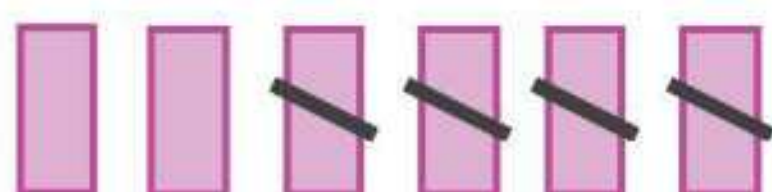
$$20 + 40 = 60$$

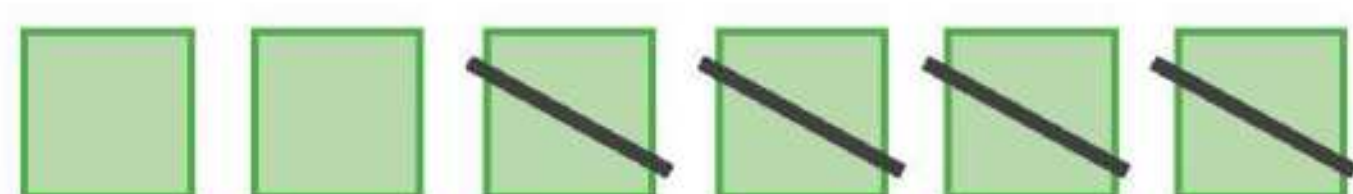
$$200 + 400 = 600$$

$$6 - 4 = 2$$

$$60 - 40 = 20$$

$$600 - 400 = 200$$

- Oblicz w pamięci.

$$3 + 5 = \boxed{?}$$

$$30 + 50 = \boxed{?}$$

$$300 + 500 = \boxed{?}$$

$$7 + 2 = \boxed{?}$$

$$70 + 20 = \boxed{?}$$

$$700 + 200 = \boxed{?}$$

$$4 + 3 = \boxed{?}$$

$$40 + 30 = \boxed{?}$$

$$400 + 300 = \boxed{?}$$

$$8 - 3 = \boxed{?}$$

$$80 - 30 = \boxed{?}$$

$$800 - 300 = \boxed{?}$$

$$9 - 2 = \boxed{?}$$

$$90 - 20 = \boxed{?}$$

$$900 - 200 = \boxed{?}$$

$$7 - 3 = \boxed{?}$$

$$70 - 30 = \boxed{?}$$

$$700 - 300 = \boxed{?}$$

- 2 Do każdego pudełka włożono pisaki niebieskie i zielone. W każdym pudełku jest 900 pisaków. Odczytaj z pudełek liczbę pisaków niebieskich. Powiedz, ile pisaków zielonych jest w każdym pudełku.

- Ile pisaków niebieskich jest razem w obu pudełkach? Ile pisaków zielonych jest razem w obu pudełkach?

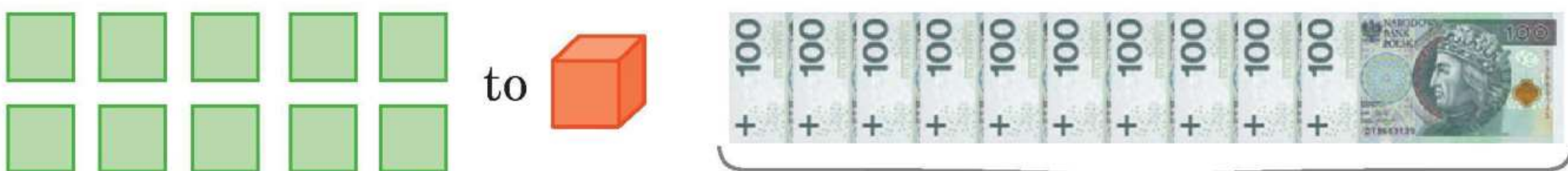
W naszym sposobie przedstawiania liczb łączyliśmy patyczki w wiązki po dziesięć. Dziesięć wiązek oznaczało liczbę sto. Zobacz, jak inaczej można przedstawić liczby.

dziesięć jedności tworzy jedną dziesiątkę

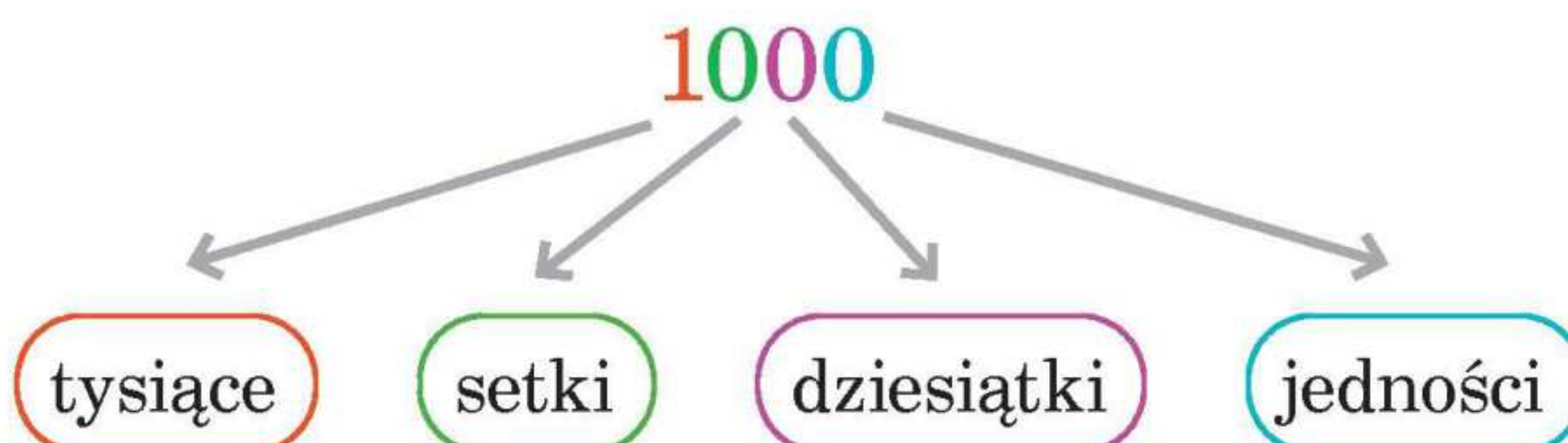
dziesięć dziesiątek tworzy jedną setkę

to jeden tysiąc

dziesięć setek tworzy jeden tysiąc

dziesięć setek tworzy jeden tysiąc, czyli liczbę czterocyfrową
 $100 + 100 + 100 + 100 + 100 + 100 + 100 + 100 + 100 + 100 = 1000$

3 Powiedz, jakie liczby powinny być w miejscach znaków zapytania.

$$500 + \boxed{?} = 1000$$

$$\boxed{?} + 300 = 1000$$

$$900 + \boxed{?} = 1000$$

$$1000 - 400 = \boxed{?}$$

$$1000 - 200 = \boxed{?}$$

$$1000 - \boxed{?} = 100$$

Wujek Leszek kupił nowy samochód. Licznik w tym samochodzie pokazuje mały przebieg, bo tylko 6 kilometrów.

1000 metrów to 1 kilometr
1000 m to 1 km

Wujku, czy 6 kilometrów to mało czy dużo?

To zależy, czy się idzie, czy się jedzie.
Wiesz, co mam na myśli?

- 1 Na pierwszą wyprawę samochodem wujek Leszek zaprosił Basię do zoo. Odległość między domem Basi a zoo to 56 km. Zwiedzanie zoo odbywało się już na piechotę. Zaplanuj spacer Basi i wujka po zoo. Ile kilometrów wynosił ten spacer?

- Ile kilometrów pokonała Basia tego dnia, licząc dojazd do zoo, spacer po zoo oraz powrót do domu?
- 2 Franek spędził w górach 4 dni. Pierwszego dnia pokonał trasę o długości 10 km, drugiego dnia przeszedł 1 km więcej niż pierwszego dnia, a trzeciego dnia 3 km więcej niż pierwszego. Ostatniego dnia przeszedł 5 km mniej niż drugiego dnia. Ile kilometrów pokonał Franek każdego dnia? Ile razem kilometrów pokonał podczas pobytu w górach? Oblicz w zeszycie.

1 Przeczytaj liczby od najmniejszej do największej.

302

32

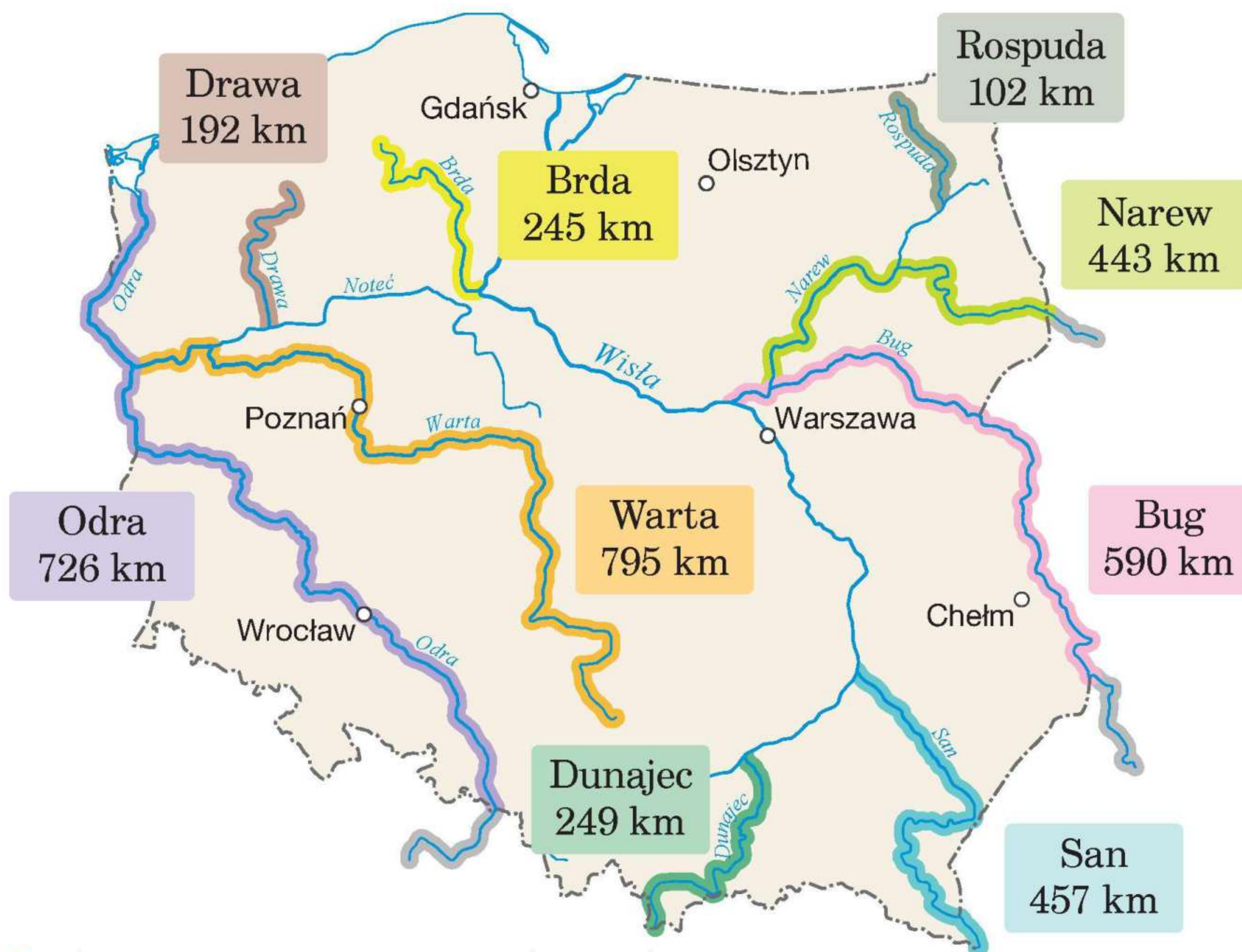
320

203

230

23

2 Odczytaj z mapy nazwy i długości rzek płynących w granicach Polski.

● Która z tych rzek jest najdłuższa, a która najkrótsza?

● Które rzeki mają podobną długość?

3 Adam mieszka w Chełmie. W czasie wakacji chce zwiedzić różne zamki w Polsce. W internecie wyszukał miasta, w których są zamki. Przeczytaj, ile wynoszą odległości z Chełma do tych miast. Do którego miasta Adam ma najbliżej, a do którego najdalej?

Olsztyn 458 km	Warszawa 248 km	Kraków 384 km
Sandomierz 169 km	Szczecin 808 km	Malbork 555 km
Golub-Dobrzyń 424 km	Lublin 69 km	Łańcut 212 km

- 4 Przeczytaj treść zadań. Zapisz w zeszycie obliczenia i odpowiedzi.

Pingwiny żyją w grupach zwanych koloniami. Polarnicy obserwowali 3 kolonie tych ptaków. W pierwszej kolonii było 600 pingwinów. W drugiej kolonii było o 200 ptaków mniej niż w pierwszej, a w trzeciej – o 100 ptaków więcej niż w pierwszej. Ile pingwinów żyło w każdej z tych kolonii?

Mama Darka ma 1000 zł. Postanowiła kupić dla Darka i jego brata kurtki, każdą po 200 zł. Na zakupy dla siebie przeznaczyła 400 zł. Resztę pieniędzy odłożyła na prezent dla taty. Ile pieniędzy mama odłożyła na prezent?

Marcin i Aneta zbierają pieniądze. Marcin chciałby kupić dodatki do gry komputerowej, a Aneta hulajnogę. Aneta ma już 300 zł, a Marcin o 100 zł więcej niż Aneta. Ile pieniędzy ma Marcin? Ile pieniędzy mają razem?

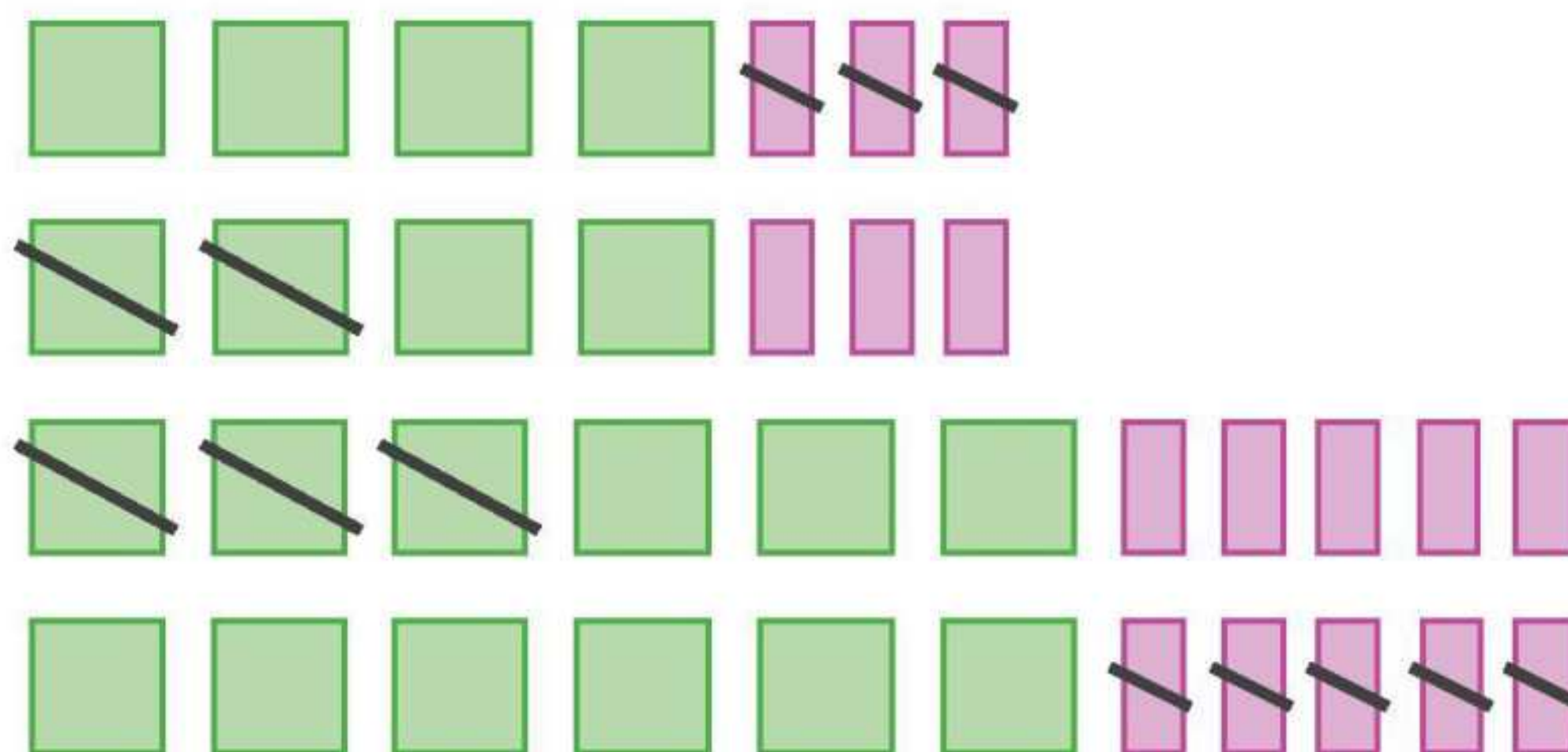
- 5 Szkolny teatrzyk kukiełkowy zorganizował przedstawienie. Samorząd rozprowadził 130 biletów dla dorosłych i 220 biletów dla dzieci. Okazało się, że na przedstawienie nie przyszło 12 osób dorosłych i 8 dzieci. Ilu widzów oglądało przedstawienie?

- 1 Ile jest razem pieniędzy w ramach tego samego koloru? Zapisz odpowiednie obliczenia w zeszycie.

● Pokaż na banknotach do ćwiczeń odejmowanie: $320 - 200$, $320 - 20$.

- 2 Odejmowanie liczb trzycyfrowych pokażemy na kwadratach i prostokątach. Pamiętaj, że kwadraty oznaczają setki, a prostokąty dziesiątki. Zapisz w zeszycie odpowiednie działania. Wykonaj obliczenia.

Przy dodawaniu i odejmowaniu liczb trzycyfrowych postępujemy zgodnie z tą samą zasadą, którą stosowaliśmy w przypadku liczb dwucyfrowych. Najłatwiej wykonywać takie działania, dodając dziesiątki do dziesiątek, a setki do setek oraz odejmując dziesiątki od dziesiątek, a setki od setek.

- 3 Przeczytaj głośno działania i podaj wyniki.

$$100 + 40 = \boxed{?}$$

$$650 - 50 = \boxed{?}$$

$$800 + 10 = \boxed{?}$$

$$200 + 30 = \boxed{?}$$

$$840 - 40 = \boxed{?}$$

$$470 + 300 = \boxed{?}$$

$$460 + 200 = \boxed{?}$$

$$760 - 200 = \boxed{?}$$

$$980 - 100 = \boxed{?}$$

1 Oblicz sumy.

$$300 + 40 + 4 = \boxed{?}$$

$$300 + 44 = \boxed{?}$$

$$340 + 4 = \boxed{?}$$

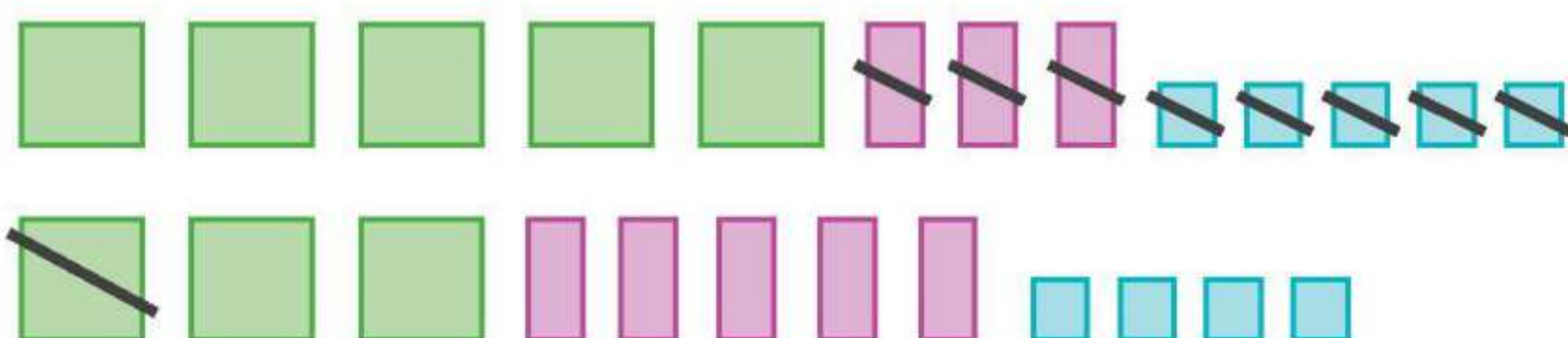
• Oblicz różnice.

$$344 - 40 - 4 = \boxed{?}$$

$$344 - 44 = \boxed{?}$$

$$304 - 4 = \boxed{?}$$

2 Zapisz w zeszycie odpowiednie działania oraz wyniki. Pamiętaj, że kwadraty oznaczają setki, prostokąty to dziesiątki, a kwadraciki – jednostki.

3 Oblicz działania w zeszycie.

$$200 + 28 = \boxed{?}$$

$$228 - 28 = \boxed{?}$$

$$228 + 300 = \boxed{?}$$

$$528 - 300 = \boxed{?}$$

$$300 + 15 = \boxed{?}$$

$$315 - 15 = \boxed{?}$$

$$315 + 300 = \boxed{?}$$

$$615 - 300 = \boxed{?}$$

4 Tata znalazł w kieszeni swoje notatki z wyjazdu na ferie. Odczytaj, jakie atrakcje miała rodzina podczas ferii i ile one kosztowały.

Pałac lodowy	
Bilety wstępu	300 zł
Śnieżny labirynt	200 zł
Gorąca czekolada	56 zł

Zima w leśniczówce	
Psi zaprzęg	400 zł
Pieczenie ziemniaków	100 zł
Herbata zimowa	65 zł

• Ile razem kosztowały atrakcje w pałacu lodowym, a ile w leśniczówce?

5 W bibliotece szkolnej było 670 książek. W ciągu tygodnia wypożyczono 40 książek, a 10 zwrócono. Ile książek było w bibliotece pod koniec tygodnia?

- 1 Powiedz, w której ramce tego samego koloru jest więcej pieniędzy. Zapisz w zeszycie odpowiednie zapisy, wykorzystując znaki: **<** lub **>**.

- 2 Dzieci sprawdzały, ile zaoszczędziły pieniędzy na zakup wymarzonego roweru. Przeczytaj, ile pieniędzy ma już każde z nich.

Magda ma

Wojtek ma

Jurek ma

Ala ma

- Kto ma najwięcej pieniędzy? Czy trzeba wykonywać obliczenia, żeby odpowiedzieć na to pytanie?
- Któremu dziecku najwięcej brakuje do 400 zł?

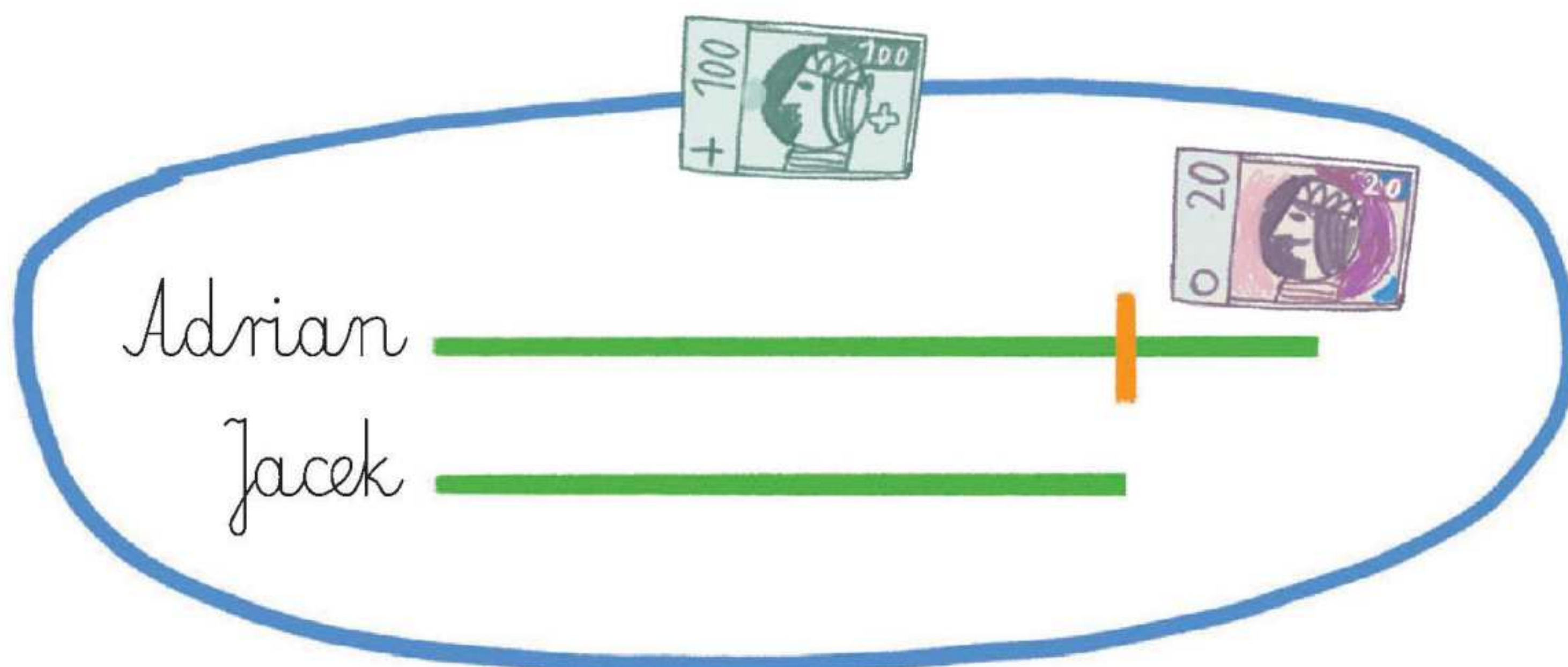
- 3 Daniel liczył swoje pieniądze. Miał 5 banknotów po 100 zł, 8 banknotów po 50 zł i 6 banknotów po 10 zł. Ile pieniędzy miał Daniel?
- 4 Kasjer policzył pieniądze w kasie. Do tysiąca brakowało mu tylko 2 zł. Ile pieniędzy było w kasie?
- 5 Zobacz, ile pieniędzy trzeba dołożyć do każdej kasetki, żeby było w nich po 1000 zł. Powiedz, ile pieniędzy już jest w każdej kasetce. Jakie to mogą być banknoty?

- 6 Mama poprosiła Agnieszkę, żeby rozmięła jej 3 banknoty dwustuzłotowe. Agnieszka ma 4 banknoty stużłotowe i 12 banknotów dziesięciozłotowych. Ze skarbonki wyjęła jeszcze 9 banknotów dziesięciozłotowych. Czy Agnieszka może rozmięć mamie jej banknoty? Weź banknoty do ćwiczeń i rozmięć 200 zł.

- 7 Jacek i Adrian mają rozdzielić między siebie 100 zł. Jacek ma dostać o 20 zł mniej niż Adrian. Po ile złotych dostanie każdy z chłopców? To jest rysunek zrobiony przez Basię. Opowiedz, co on przedstawia. Wykonaj odpowiednie obliczenia w zeszycie.

1 Wykonaj obliczenia i podaj wyniki.

$$\begin{array}{l} 12 + 8 \\ 120 + 80 \end{array}$$

$$\begin{array}{l} 9 + 11 \\ 90 + 110 \end{array}$$

$$\begin{array}{l} 50 - 4 \\ 500 - 40 \end{array}$$

$$\begin{array}{l} 44 + 6 \\ 440 + 60 \end{array}$$

$$\begin{array}{l} 3 + 67 \\ 30 + 670 \end{array}$$

$$\begin{array}{l} 70 - 3 \\ 700 - 30 \end{array}$$

2 Przepisz działania do zeszytu, wstawiając właściwe liczby.

$$45 + \boxed{?} = 50$$

$$50 - \boxed{?} = 45$$

$$50 - 45 = \boxed{?}$$

$$\boxed{?} + 50 = 500$$

$$500 - 50 = \boxed{?}$$

$$500 - \boxed{?} = 50$$

$$\boxed{?} + 6 = 80$$

$$80 - \boxed{?} = 74$$

$$80 - 6 = \boxed{?}$$

$$\boxed{?} + 60 = 800$$

$$800 - \boxed{?} = 740$$

$$800 - 60 = \boxed{?}$$

$$35 + \boxed{?} = 50$$

$$50 - 15 = \boxed{?}$$

$$50 - 35 = \boxed{?}$$

$$350 + \boxed{?} = 500$$

$$500 - 150 = \boxed{?}$$

$$500 - 350 = \boxed{?}$$

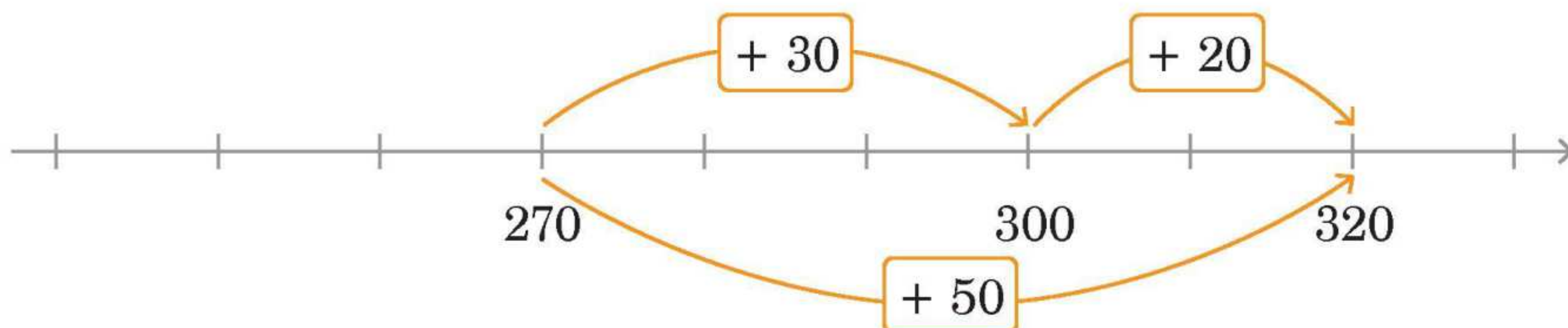
3 W sklepie muzycznym jest promocja. Oblicz, o ile złotych zostały obniżone ceny instrumentów.

PROMOCJA

Instrument	Original Price (zł)	Sale Price (zł)
Flute	240	140
Keyboard	550	300
Maracas	190	120
Tambourine	230	130
Drum	370	200
Mandolin	370	200

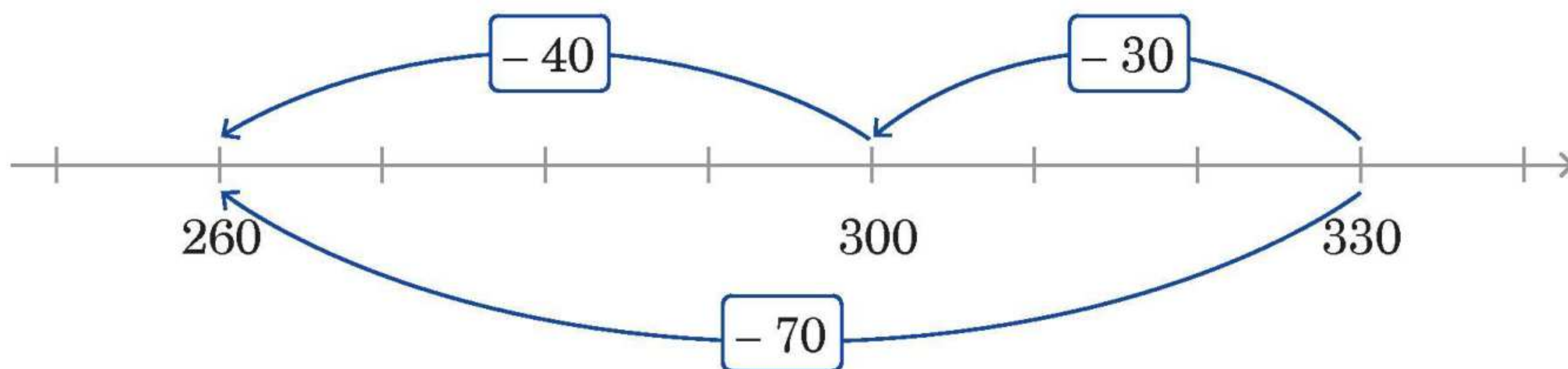
- 1 W obliczeniach na dużych liczbach pomoc może oś liczbowa.

Aby wykonać dodawanie $270 + 50$, zaznaczamy na osi te liczby, które są pomocne w obliczeniach.

$$270 + 50 = 270 + 30 + 20 = 300 + 20 = 320$$

Podobnie możemy pokazać odejmowanie. Obliczanie działania $330 - 70$ na osi liczbowej zaczynamy od liczby 330. Potem zaznaczamy kolejne etapy odejmowania.

$$330 - 70 = 330 - 30 - 40 = 300 - 40 = 260$$

- Narysuj w zeszycie osie liczbowe i zaznacz na nich działania: $380 + 40$, $420 - 60$.

- 2 Oblicz, ile pieniędzy mają razem Olek i Marta.

pieniądze Olka

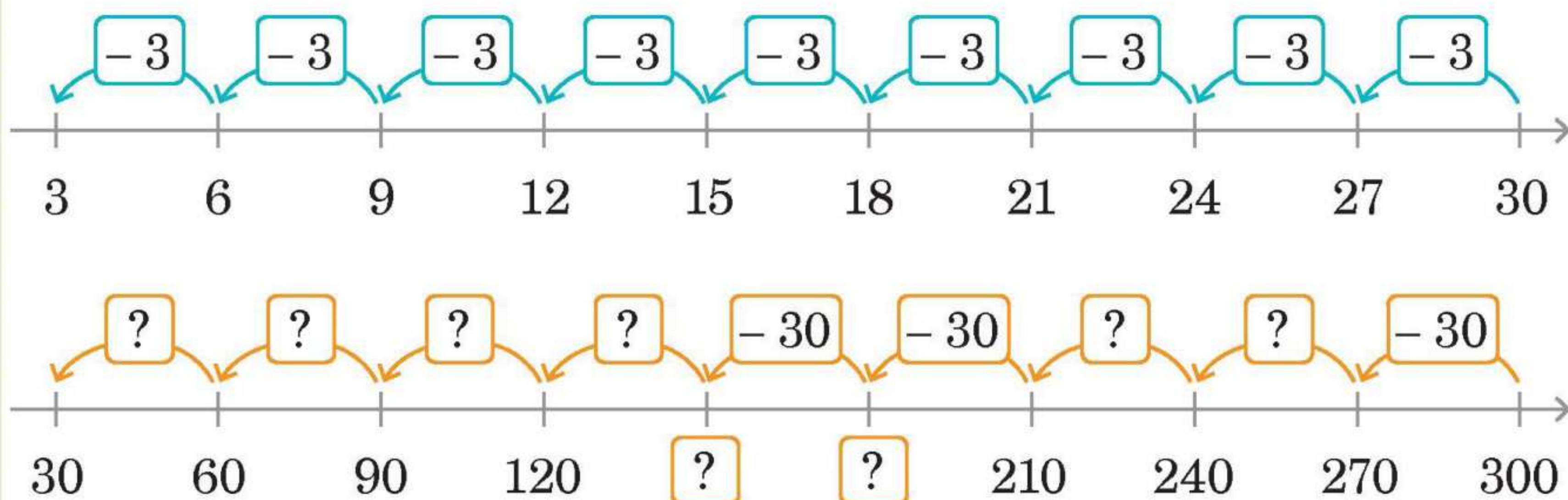

pieniądze Marty

- Czy można niektóre banknoty zamienić na jeden banknot o większym nominale? Zapisz w zeszycie odpowiednie dodawanie.

- 3 Obie osie przedstawiają odejmowanie. Porównaj je. Co zauważasz?

- Jakie liczby powinny być wstawione na drugiej osi w miejscach znaków zapytania?
- Zapisz w zeszycie trzy wybrane działania na odejmowanie przedstawione na drugiej osi liczbowej.

- 4 Popatrz na tabelę i powiedz, którego dnia w cukierni „Smaczki” sprzedano najwięcej ciastek.

Cukiernia	Pon.	Wt.	Śr.	Czw.	Pt.	Sob.
<i>Fantazja</i>	40	50	110	30	120	80
Smaczki	60	50	90	70	80	nieczynne
POSYPKA	50	30	100	40	90	20
Razem	?	?	?	?	?	?

- Wybierz jeden dzień i oblicz w zeszycie, ile razem ciastek sprzedano tego dnia.
- Wybierz dwa dni i oblicz, ile ciastek sprzedano razem w tych dwóch dniach.
- Ile razem ciastek sprzedano w cukierni „Fantazja” od poniedziałku do soboty?

- 5 Rodzice Seweryna planują odwiedzić rodzinę w kilku miastach. Najpierw z Rzeszowa pojadą do Tarnowa, potem z Tarnowa do Brzegu, a z Brzegu do Kluczborka. Na koniec chcą pojechać z Kluczborka do Gdańska. Oblicz długość trasy, którą pokonają rodzice Seweryna. Możesz pomóc sobie w obliczeniach, rysując w zeszycie oś liczbową.

Rzeszów – Tarnów – 80 km

Tarnów – Brzeg – 320 km

Brzeg – Kluczbork – 70 km

Kluczbork – Gdańsk – 490 km

- 1 Układajcie wspólnie zadania do ilustracji. Zapisz w zeszycie wybrane zadanie. Rozwiąż je.

- 2 Wujek Rysiek sprawdza, ile wydał na zakupy w ciągu ostatnich kilku dni. W poniedziałek wydał 150 zł, we wtorek o 50 zł więcej niż w poniedziałek. W środę wydał tyle, ile w poniedziałek i we wtorek razem. Czy wujkowi wystarczyło 1000 zł na te zakupy? Rozwiąż zadanie w zeszycie.

- Jakie inne pytania można ułożyć do tego zadania?

Jeżeli nie zależy nam na dokładnych obliczeniach, wystarczą obliczenia szacunkowe. W przypadku liczb trzycyfrowych można posługiwać się liczbami, które w rzędzie jednostki mają 0 i są blisko „okrągłej” liczby. Popatrz na przykłady.

Zamiast 589 można podać 590, a czasami 600.

Zamiast 311 można podać 310, a czasami 300.

- Jakie „okrągłe” liczby można podać zamiast liczb: 499, 980, 223, 606?

- 1 Rodzice wraz z Wiktorią wybierają się na wycieczkę. Mama Wiktorii szacuje, czy 600 zł wystarczy na zakup biletów. Którą ofertę może wybrać?

BIURO PODRÓŻY WYCIECZKI JEDNODNIOWE

ZWIEDZANIE Krakowa Z PRZEWODNIKIEM
230 zł OD OSOBY

Zamek na Wawelu z przewodnikiem
160 zł od osoby

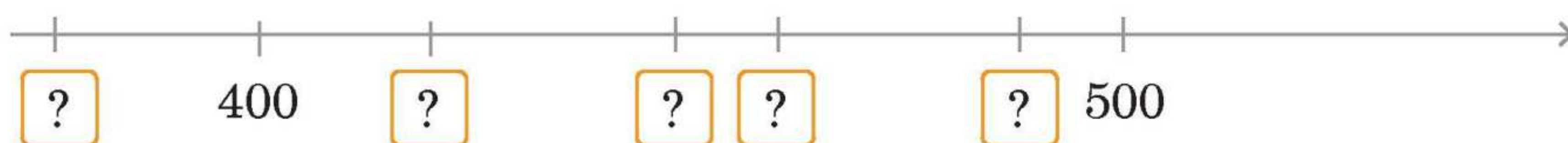
KOPALNIA SOLI W WIELICZCE
BILET RODZINNY 180 zł ZA 4 OSOBY

WYCIECZKA NA CZERWONE WIERCHY
229 zł OD OSOBY

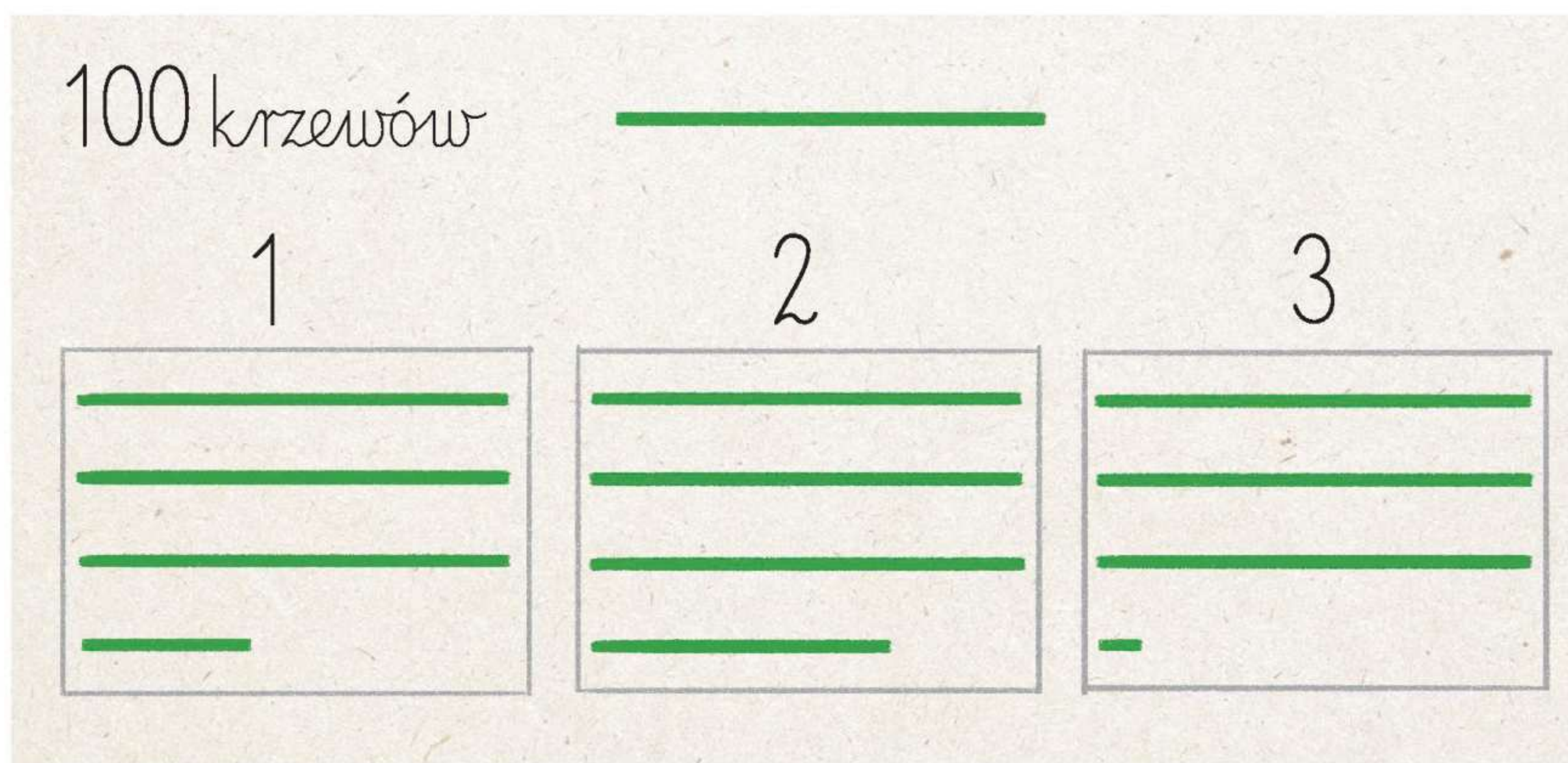
Wycieczka jednodniowa z Krakowa Szlakiem Orlich Gniazd
240 zł OD OSOBY

ZAPRASZAMY

- 2 Powiedz, w którym miejscu na osi liczbowej powinna się znajdować każda z tych liczb: 448, 420, 376, 488, 460.

- Która liczba jest blisko liczby 500?
- 3 Wujek planuje dosadzić nowe krzewy czarnej porzeczki na trzech działkach. Na każdej działce ma być 400 krzewów. Na pierwszej rośnie 340 krzewów, na drugiej 370, a na trzeciej 310. Wujek chciałby dokupić 200 krzewów. Czy wystarczy mu sadzonek, żeby na każdej działce rośło tyle krzewów, ile zaplanował?
- Zobacz, jaki rysunek zrobił do tego zadania Stefan.

- Ile krzewów brakuje wujkowi na pierwszej działce, ile na drugiej, a ile na trzeciej?
 - Ile krzewów brakuje wujkowi na wszystkich trzech działkach razem?
- 4 W kinie „Sokół” na widowni jest 350 miejsc. Na seans popołudniowy sprzedano 240 biletów, a na wieczorny 300 biletów. Zadaż pytania do tego zadania i ułóż działania. Rozwiąż zadanie w zeszycie.
- 5 Powiedz, który z wyników tych działań jest najbliższy liczbie 500. Czy możesz to stwierdzić bez wykonywania obliczeń? Zapisz obliczenia w zeszycie.

$$237 + 200$$

$$380 + 20$$

$$600 - 90$$

$$550 - 100$$

1 Zobacz, jak możemy dodawać liczby 245 i 314.

Rozpisujemy: $245 = 200 + 40 + 5$

$314 = 300 + 10 + 4$

Dodajemy: $200 + 300 = 500$

$40 + 10 = 50$

$5 + 4 = 9$

$500 + 50 + 9 = 559$

	S	D	J
	2	4	5
+	3	1	4
	5	5	9

$$245 + 314 = 559$$

● Podaj wyniki dodawania. Jeden przykład zapisz w zeszycie.

	S	D	J
	4	2	5
+	2	7	2
	?	?	?

	S	D	J
	3	2	6
+	4	1	0
	?	?	?

	S	D	J
	5	1	1
+	1	6	7
	?	?	?

2 Zobacz, jak od liczby 569 możemy odejmować liczbę 327.

Rozpisujemy: $569 = 500 + 60 + 9$

$327 = 300 + 20 + 7$

Odejmujemy: $500 - 300 = 200$

$60 - 20 = 40$

$9 - 7 = 2$

$200 + 40 + 2 = 242$

	S	D	J
	5	6	9
-	3	2	7
	2	4	2

$$569 - 327 = 242$$

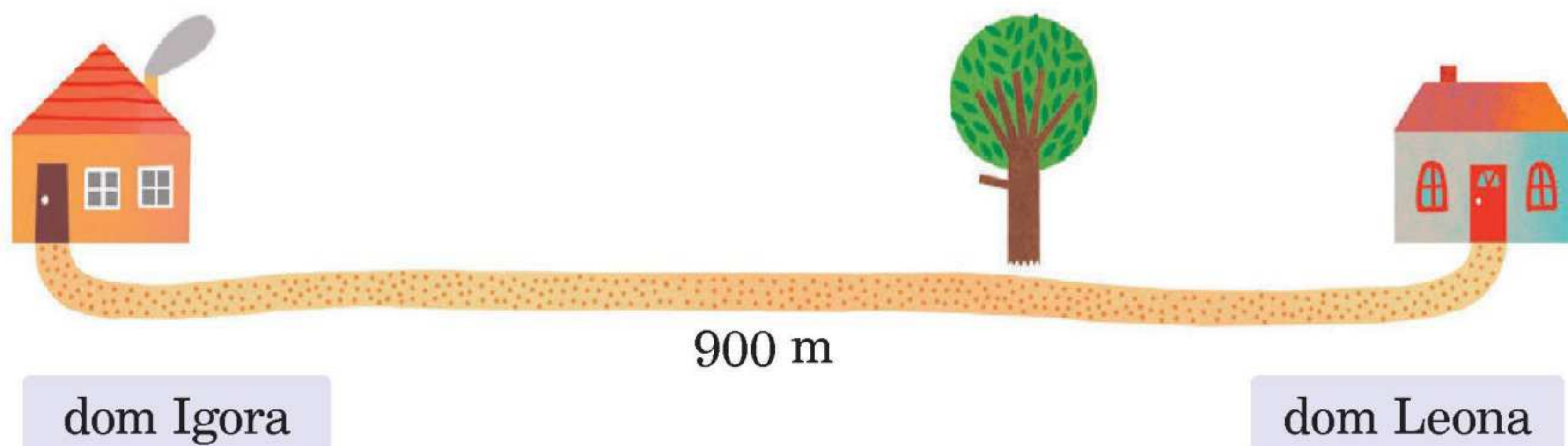
● Podaj wyniki odejmowania. Jeden przykład zapisz w zeszycie.

	S	D	J
	4	6	5
-	2	2	2
	?	?	?

	S	D	J
	6	2	4
-	4	1	0
	?	?	?

	S	D	J
	5	8	9
-	1	6	7
	?	?	?

- 1 Między domem Igora a domem Leona jest 900 metrów.

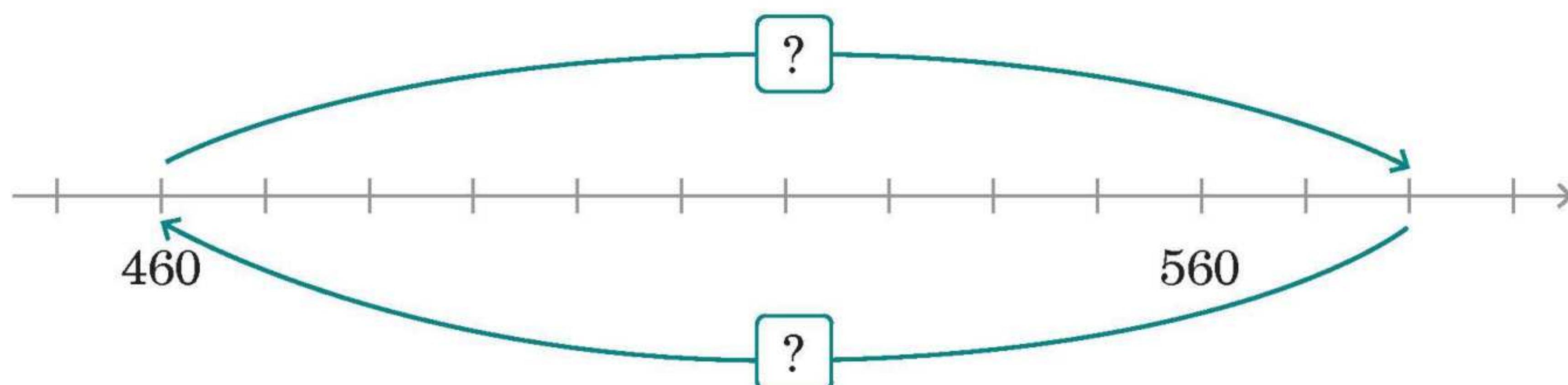
Chłopcy często się spotykają pod ulubionym drzewem, które rośnie 300 metrów od domu Leona. Jak daleko do miejsca spotkania ma Igor?

- Liczby 300, 600 i 900 można wykorzystać do ułożenia innych zadań. Wiktoria ułożyła takie:

Igor i Leon spotkali się pod ulubionym drzewem. Igor pokonał drogę 600 metrów, a Leon 300 metrów. Jak daleko od siebie mieszkają chłopcy?

Wiktoria zapisała tak: $600 + 300 = 900$.

- Ułóż zadanie do działania: $900 - 600 = 300$.
- 2 Między domem Asi i Joli jest 965 metrów. Dziewczynki zwykle spotykają się na ławce, która stoi 412 metrów od domu Asi. Jakie pytania można ułożyć do tego zadania? Wykonaj w zeszycie rysunek. Zapisz wybrane pytanie i obliczenia.
- 3 Jakie działania są tutaj zaznaczone? Zapisz je w zeszycie.

- 4 Zapisz w zeszycie do każdego grafu działanie na dodawanie i dwa działania na odejmowanie.

$$\begin{array}{|c|} \hline 530 \\ \hline \end{array} \xrightarrow{?} \begin{array}{|c|} \hline 652 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{|c|} \hline ? \\ \hline \end{array} \xrightarrow{90} \begin{array}{|c|} \hline 990 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{|c|} \hline ? \\ \hline \end{array} \xrightarrow{60} \begin{array}{|c|} \hline 240 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{|c|} \hline 641 \\ \hline \end{array} \xrightarrow{124} \begin{array}{|c|} \hline ? \\ \hline \end{array}$$

- 5 Przepisz działania do zeszytu i sprawdź je za pomocą dodawania.

$$470 - 240$$

$$395 - 200$$

$$862 - 420$$

- 6 Powiedz, jakie liczby powinny być w miejscach znaków zapytania.

	S	D	J
	5	?	5
+	?	7	2
	8	9	?

	S	D	J
	?	?	7
-	3	2	?
	5	7	5

	S	D	J
	9	5	0
-	?	5	0
	5	?	?

- 7 Odkryj zasadę, według której wpisano kolejne liczby w każdym rzędzie. Dopisz w zeszycie trzy kolejne liczby według tej zasady.

950	900	850	?	?	?
110	220	330	?	?	?

- 8 Przeczytaj i odgadnij zagadkę Radka.

Suma trzech liczb trzycyfrowych wynosi 999. Pierwsza liczba zbudowana jest z cyfr, które są kolejnymi liczbami nieparzystymi. Druga składa się z tych samych cyfr co pierwsza, ale napisanych od końca. Jaka jest trzecia liczba?

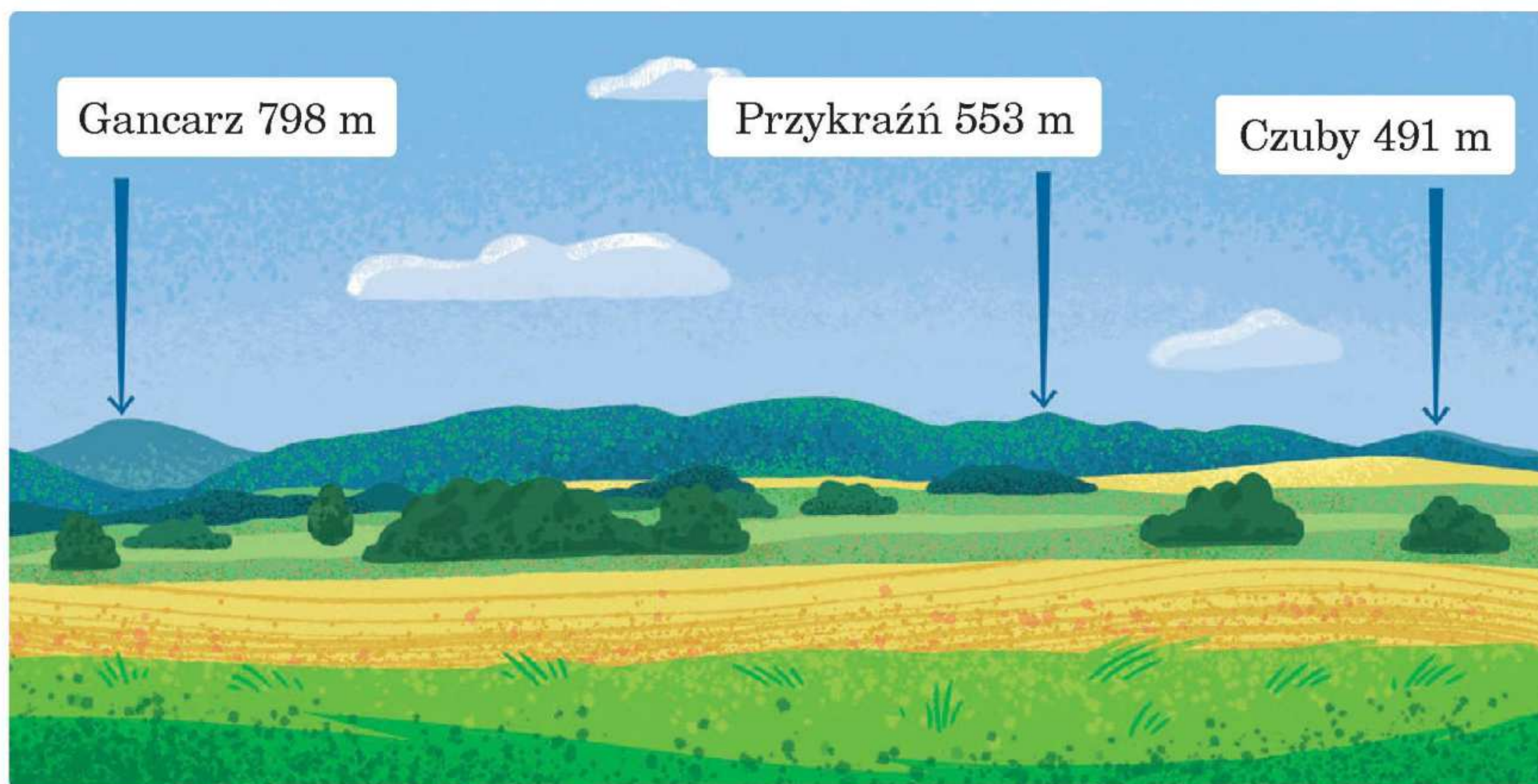
- 9 Ile liczb dwucyfrowych można utworzyć z tych cyfr?

7	4	2	9
---	---	---	---

- Weź kartoniki z cyframi i sprawdź, ile liczb dwucyfrowych można utworzyć z pięciu, ile z sześciu, a ile z siedmiu różnych cyfr. Nie możesz użyć kartonika z cyfrą 0.

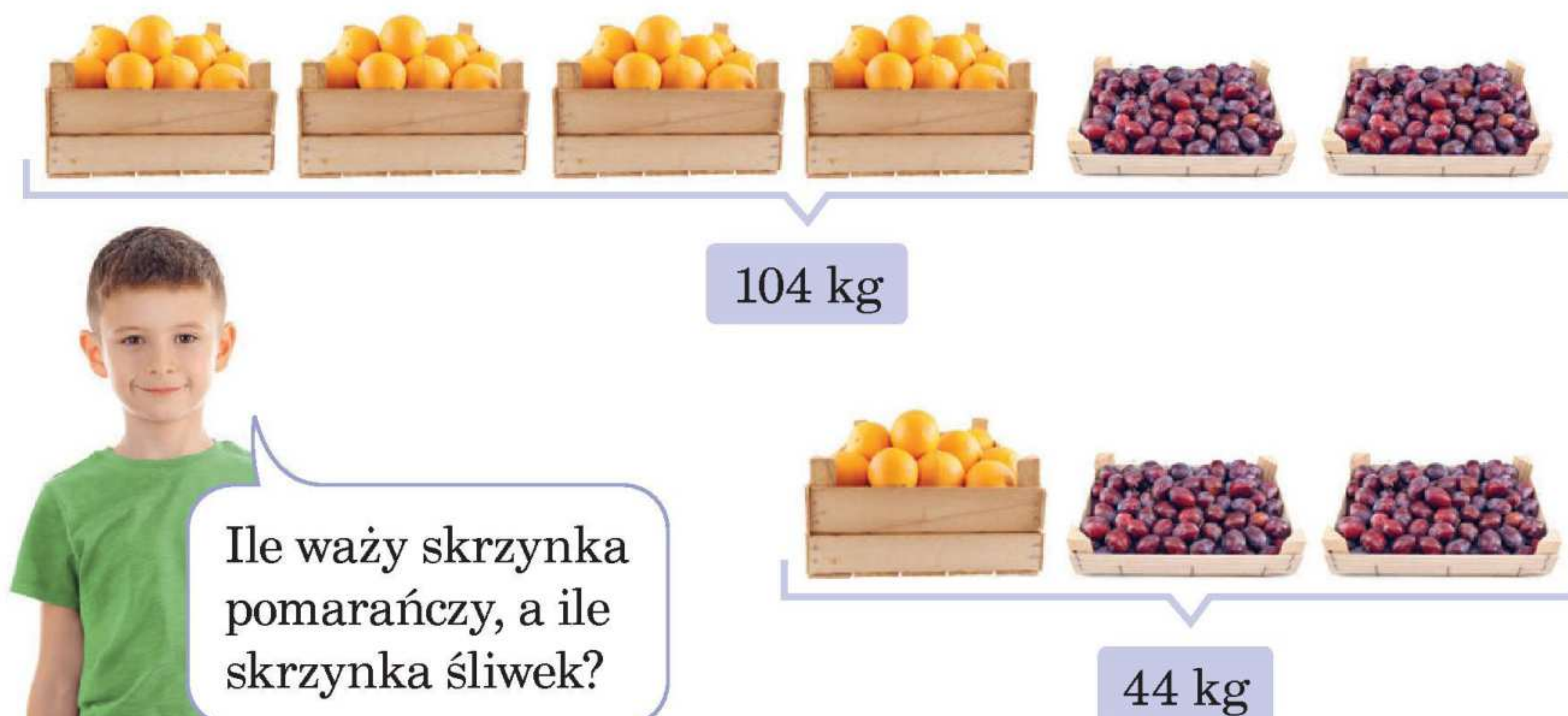
- 1 Na tym rysunku są zaznaczone wysokości niektórych wzniesień w Beskidach. Najwyższe jest położone 798 metrów nad poziomem morza. O ile niższe od niego są pozostałe wzniesienia?

- 2 W ankiecie dotyczącej zagospodarowania placu wokół szkoły uczestniczyło 988 uczniów. W klasach trzecich najwięcej głosów było za boiskiem do koszykówki – 146 głosów, a za placem zabaw głosowało 50 uczniów. Po podliczeniu głosów wszystkich uczniów biorących udział w ankiecie okazało się, że boisko do koszykówki zdobyło ich najwięcej. Na drugim miejscu był plac zabaw, a na trzecim ogród botaniczny. Zaproponuj rozkład głosów w tej ankiecie bez podziału na klasy. Zapisz swoją propozycję w zeszycie.

- Jakie inne pytania możesz zadać do tego zadania?

- 3 Przyjrzyj się ilustracji.

- 1 Przepisz działania do zeszytu i oblicz. Do każdego działania zapisz odpowiednie działanie na dodawanie lub na odejmowanie.

$150 + 20$

$270 - 20$

$355 + 20$

$532 + 144$

$778 - 140$

$634 + 141$

- 2 Ułóż z liczb na zielonych kartonikach takie działania na dodawanie, żeby otrzymać sumy zapisane na żółtych kartonikach. Obliczenia zapisz w zeszycie. Możesz dodawać więcej niż dwie liczby.

500

750

890

990

200

250

300

700

40

190

50

90

- 3 Ułóż z liczb na niebieskich kartonikach takie działania na odejmowanie, żeby otrzymać różnice zapisane na żółtych kartonikach. Obliczenia zapisz w zeszycie. Możesz odejmować więcej niż jedną liczbę.

250

440

670

820

500

150

60

800

30

100

900

80

- 4 Daria przykleja na teczkach kolejne numery. Sprawdź, czy będzie mogła wykorzystać wszystkie naklejki, które ma na stoliku. Jeżeli trzeba wymienić którąś naklejkę to którą?

4

1

0

?

?

?

?

?

?

?

?

?

?

?

?

4

4

4

4

4

1

1

1

1

1

3

3

- 5 Powiedz, jakie cyfry trzeba wstawić w miejscach znaków zapytania, żeby zapisy były poprawne. Czy wszyscy zaproponowali takie same cyfry?

$375 > ?75$

$444 > 4?4$

$101 > 10?$

$301 > 29?$

- 1 Jak najłatwiej obliczyć, ile razem kotów jest na wszystkich dachach? Jakie działanie najlepiej tutaj zastosować? Dlaczego?

- 2 Odkryj regułę i powiedz, jakie będą ceny kolejnych znaczków w każdej serii. Dlaczego tak uważasz?

- 3 Tata Zosi ma plantację aronii. Na wiosnę musi przygotować krzewy do nowego sezonu. Przyciął już 6 rzędów, po 7 krzewów w każdym rzędzie. Ile krzewów już przyciął?

- W całej plantacji jest 70 krzewów. Ile rzędów aronii musi jeszcze przyciąć tata Zosi, jeżeli w każdym rzędzie jest tyle samo krzewów?

- 4 Oblicz w pamięci.

$$3 \cdot 4$$

$$2 \cdot 7$$

$$4 \cdot 9$$

$$5 \cdot 8$$

- Podaj kilka innych iloczynów, które pamiętasz.

- 5 Wykonaj obliczenia w zeszycie. Każde dzielenie sprawdź za pomocą mnożenia.

$$56 : 8 = \boxed{?}$$

$$32 : 4 = \boxed{?}$$

$$42 : 6 = \boxed{?}$$

$$81 : 9 = \boxed{?}$$

$$30 : 5 = \boxed{?}$$

$$64 : 8 = \boxed{?}$$

- 6 Cukiernia pakuje ciasteczka do torebek, po 8 sztuk do każdej torebki. Ile torebek trzeba przygotować, żeby zapakować 32 ciasteczka?

- 7 Przeczytaj wypowiedzi dzieci i powiedz, ile książek ma każde z nich.

Alina

Ja mam tyle książek:

Ja mam 3 razy więcej książek niż Alina.

Wiktoria

Ja mam 6 razy więcej książek niż Alina.

Kuba

- 8 Karol jest dwa razy starszy od Magdy, a Magda jest trzy razy starsza od Jarka. Jarek ma 3 lata. Ile lat ma Magda, a ile Karol?
- 9 Uczniowie klas trzecich ze szkoły w Lublinie pojechali na wycieczkę pociągiem. Grupa liczyła 72 osoby. Ile przedziałów ośmioosobowych trzeba było zarezerwować dla wszystkich uczestników wycieczki?
- 10 Na rabacie rosną jeżówki i floksy. Pomiędzy jeżówkami są 4 floksy. Ile posadzono jeżówek, jeżeli na rabacie rośnie 36 floksów?

jeżówka

floks

- 1 W hurtowni można kupować produkty pojedynczo lub pakowane po 10. Sprawdź, ile kosztują pojedyncze produkty, a ile paczka tych produktów.

Aby otrzymać wynik mnożenia liczby przez 10, wystarczy z prawej strony tej liczby dopisać zero.

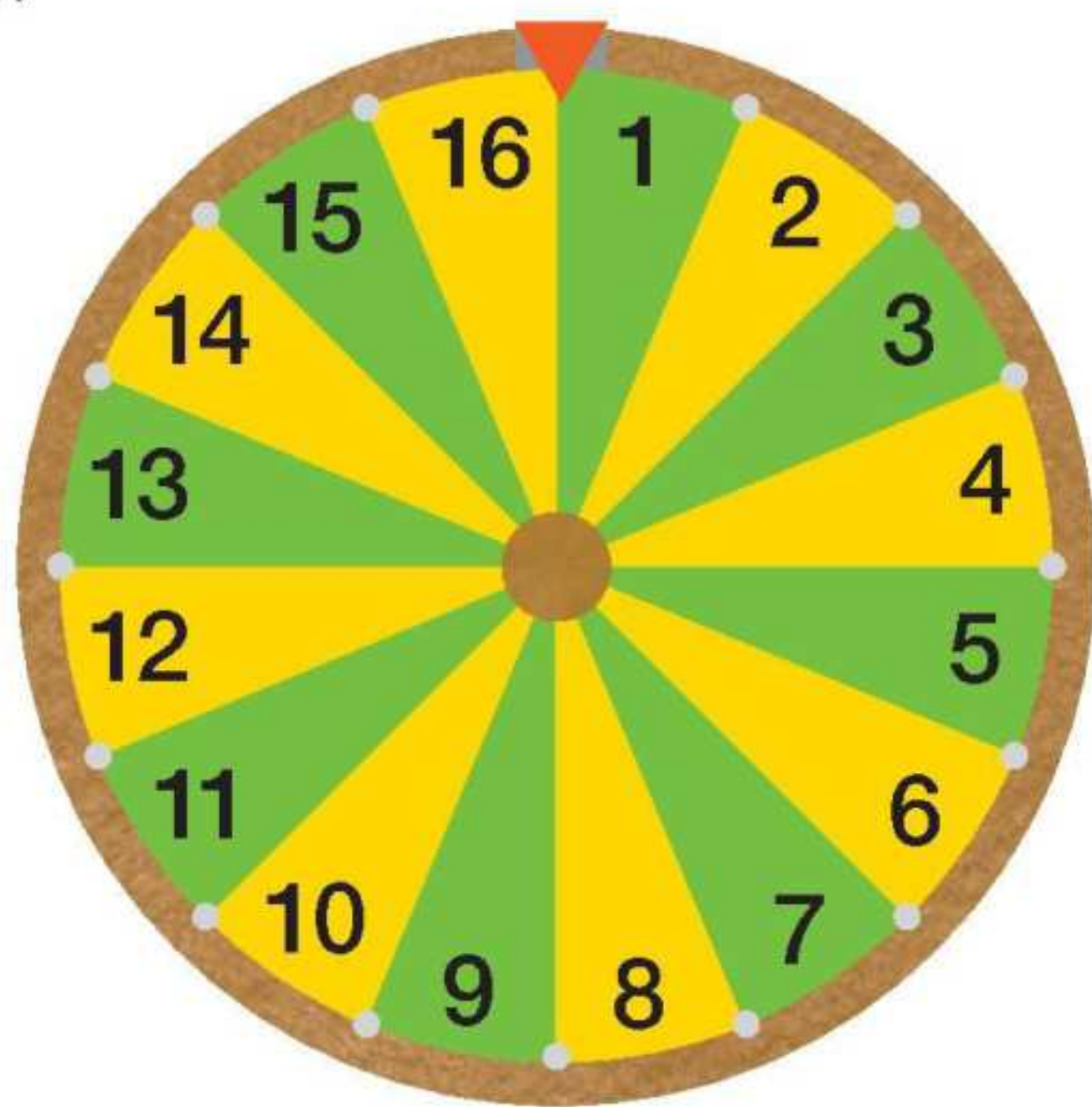
$$12 \cdot 10 = 120$$

$$8 \cdot 10 = 80$$

$$20 \cdot 10 = 200$$

W tych iloczynach nie ma już pojedynczych jednostki. Jedności zamieniają się w dziesiątki, a dziesiątki w setki. Liczba jednocyfrowa zamienia się w liczbę dwucyfrową, a liczba dwucyfrowa w liczbę trzycyfrową.

- 2 Mela i Miłosz grają w „Koło Fortuny”. Jeżeli strzałka zatrzyma się na polu zielonym, liczbę należy pomnożyć przez 10, a jeżeli na żółtym – gracz dostaje tyle punktów, ile wskazuje liczba na tym polu. Przeczytaj, ile punktów zdobyła Mela, a ile zdobył Miłosz. Kto zdobył więcej punktów?

punkty Meli

2, 110, 50, 14

punkty Miłosza

16, 8, 130, 90

- Kto częściej trafiał na pole zielone i mnożył liczby przez 10?
- Czy ta gra jest sprawiedliwa?

- 1 Na festiwal kapel ludowych przyjechało 15 zespołów. Każdy zespół składał się z dwóch skrzypków i jednego basisty. Ilu muzyków wzięło udział w festiwalu?

Można policzyć osobno skrzypków:
 $15 \cdot 2 = 30$ i osobno basistów: $15 \cdot 1 = 15$.
Potem trzeba dodać: $30 + 15 = 45$.

Żaneta chce jednak liczyć krócej. Zapisała iloczyn $15 \cdot 3$ i uważa, że też otrzyma 45. Policz swoim sposobem, ile to jest $15 \cdot 3$.

- 2 Każde stoisko na kiermaszu obsługują 4 osoby. Ile osób jest zatrudnionych do obsługi wszystkich stoisk?

- 3 Przy mnożeniu liczby dwucyfrowej przez liczbę jednocyfrową najlepiej osobno pomnożyć dziesiątki i osobno jedności. Wykonaj obliczenia w zeszycie. Popatrz na przykład.

$$38 \cdot 2 = 30 \cdot 2 + 8 \cdot 2 = 60 + 16 = 76$$

$$45 \cdot 2 = \boxed{?}$$

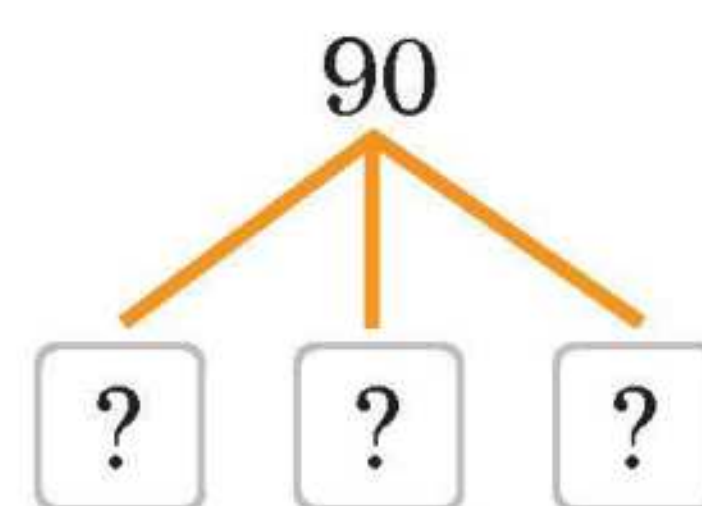
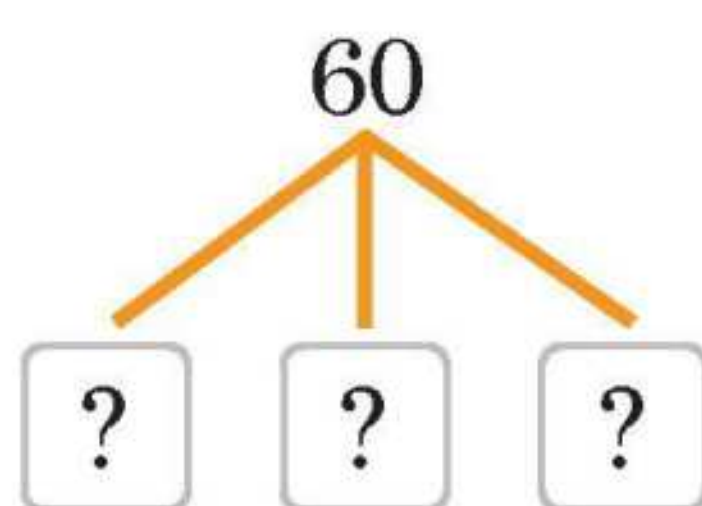
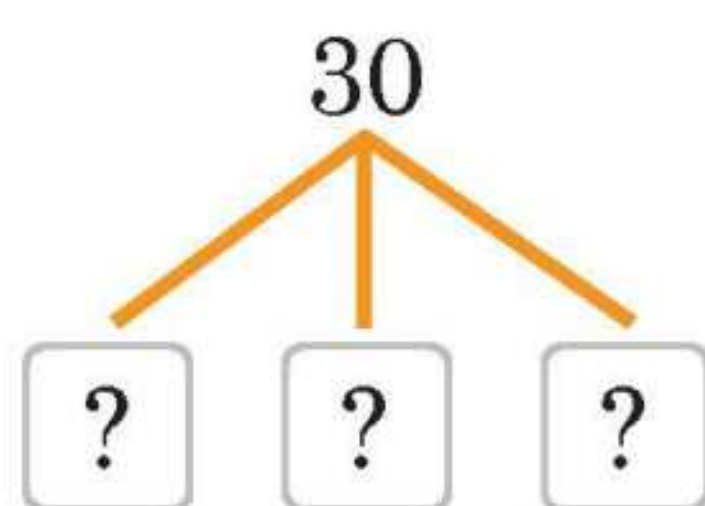
$$36 \cdot 2 = \boxed{?}$$

$$27 \cdot 2 = \boxed{?}$$

$$49 \cdot 2 = \boxed{?}$$

- 4 Za jeden flamaster trzeba zapłacić 5 zł. Ile będzie kosztowało 18 takich flamastrów?

- 5 Te liczby są rozłożone na trzy jednakowe składniki. Powiedz, jakie to składniki.

- Rozłóż w taki sam sposób liczby: 33, 66, 99.

- 6 Na stole leży 45 zł. Jak rozdzielić tę kwotę po równo między troje dzieci?

Cała kwota to 30 zł + 15 zł.
 Rozdzielamy banknoty: $30 : 3 = 10$.
 Rozdzielamy monety: $15 : 3 = 5$.
 Wtedy $45 : 3 = 30 : 3 + 15 : 3$.

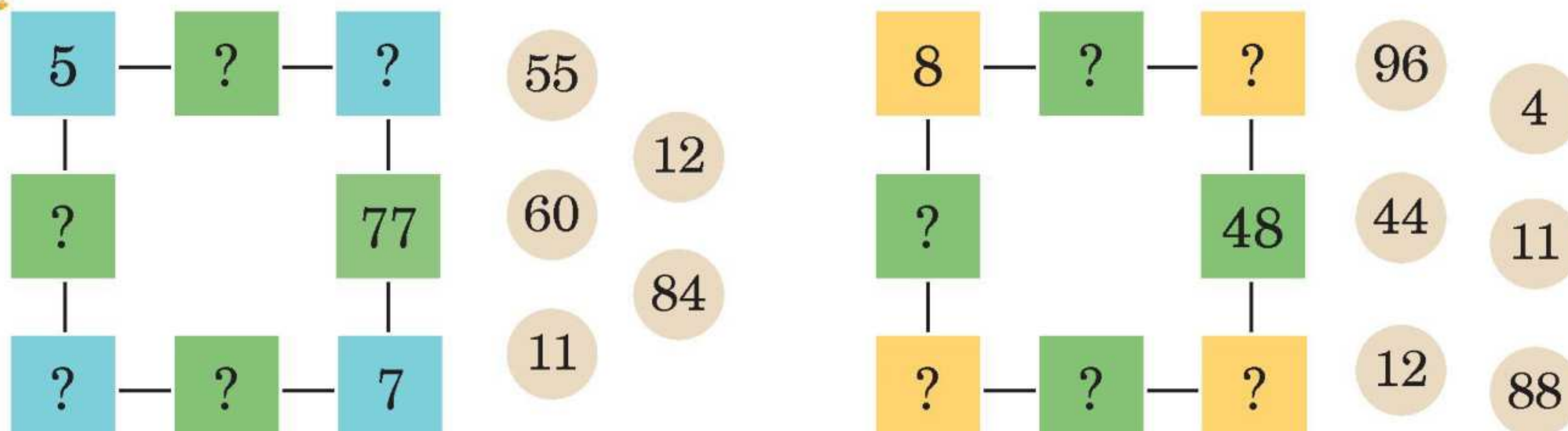
Podobnie jak w mnożeniu, przy dzieleniu też można rozkładać dużą liczbę na mniejsze liczby i te liczby dzielić.

- Rozdziel liczby na mniejsze składniki i wykonaj w zeszycie dzielenie.

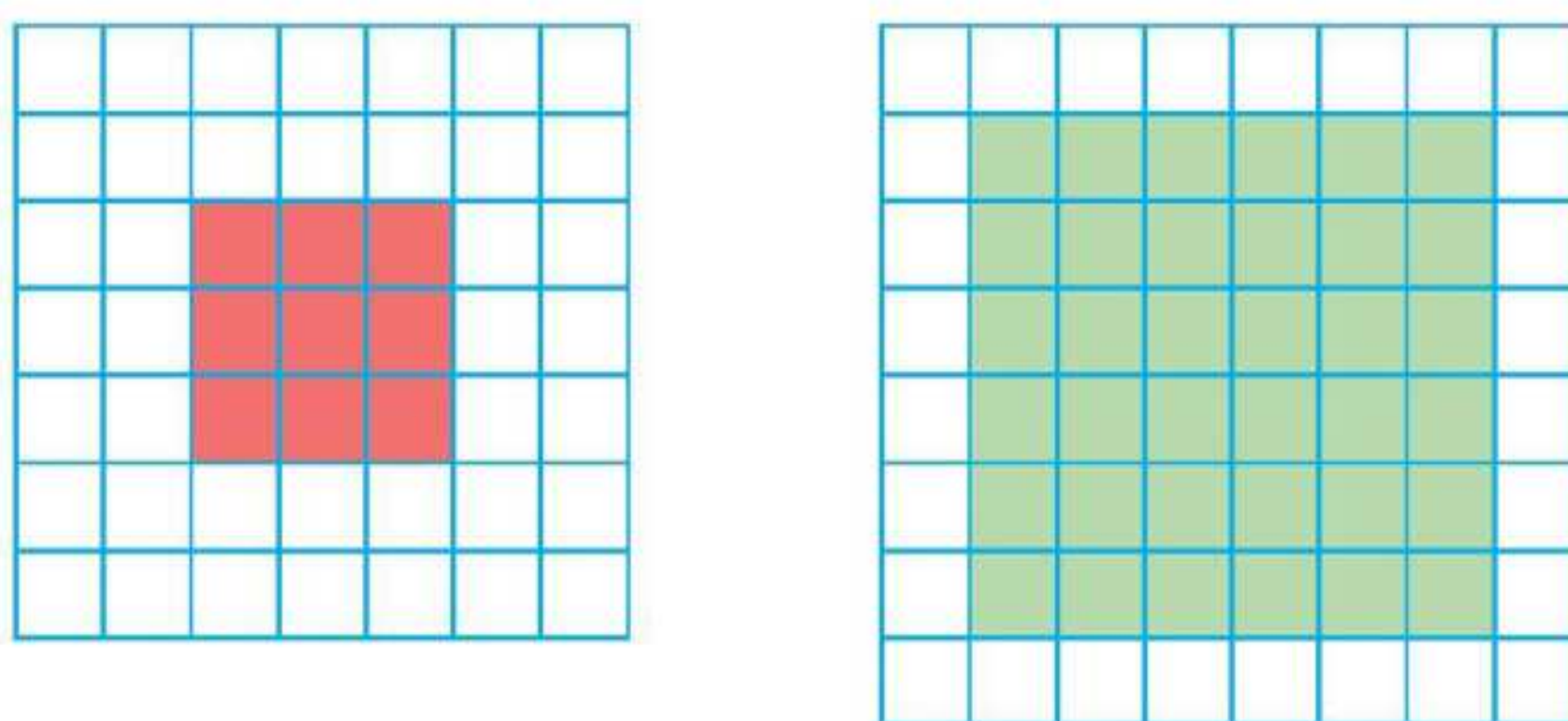
$$77 : 7 = \boxed{?} \quad 60 : 5 = \boxed{?} \quad 36 : 3 = \boxed{?}$$

- 7 Zamiast 2 kg pieczarek po 6 zł można kupić jeden koszyk rydów w tej samej cenie. Ile koszyków rydów można kupić za 48 zł?

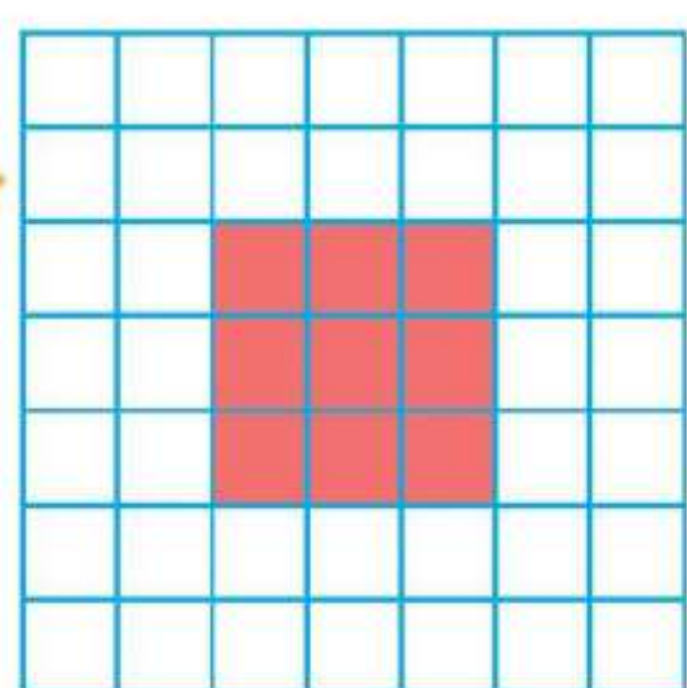
- 8 Każda liczba na zielonym polu jest iloczynem liczb, które z nią sąsiadują. Niektóre liczby wypadły z tych grafów. Powiedz, gdzie należy je wstawić. Zapisz w zeszycie odpowiednie działania.

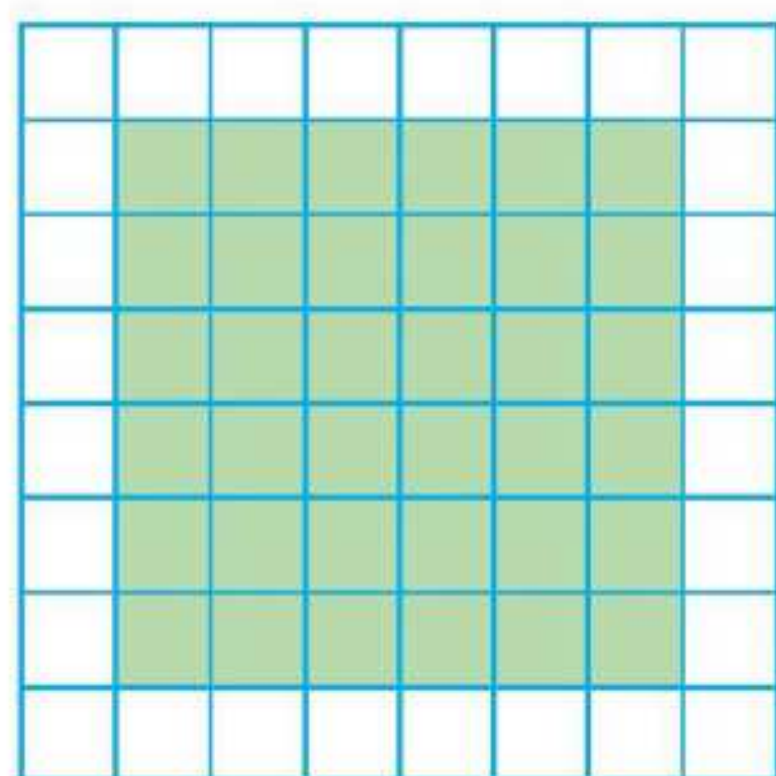
- 1 Porównaj te dwa kwadraty zbudowane z kwadracików. Odpowiedz na pytania.

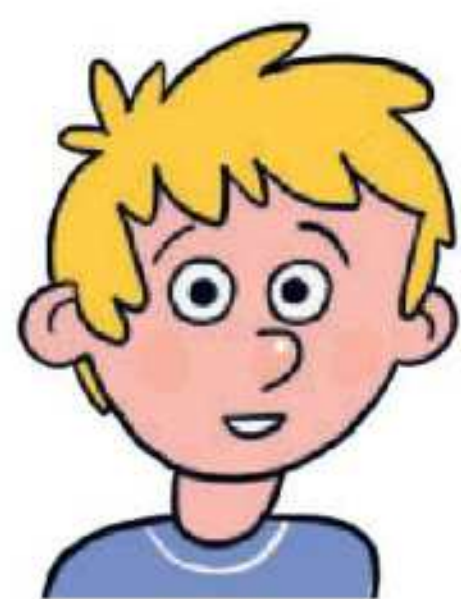
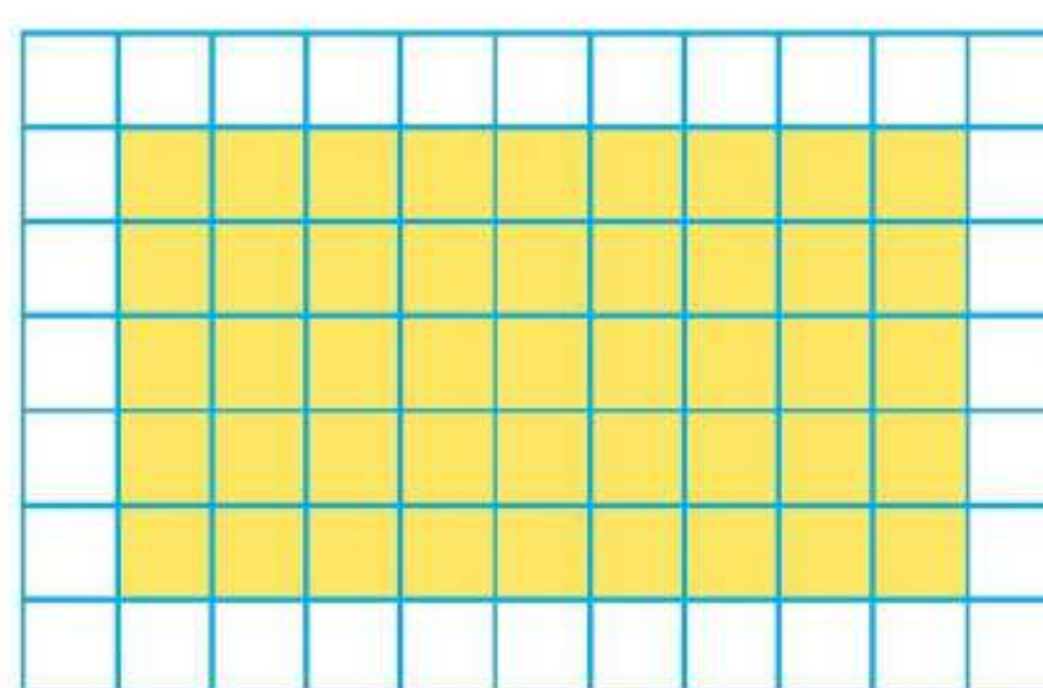
- Jak długi jest bok czerwonego kwadratu, a jak długi bok zielonego?
 - Ile razy został powiększony bok zielonego kwadratu?
 - Z ilu kwadracików zbudowany jest czerwony kwadrat, a z ilu zielony? Ile razy czerwony kwadrat mieści się w zielonym kwadracie? Porozmawiajcie o tym.
- 2 Bok kwadratu ma długość 12 kratek. Jaka długość będzie miał bok kwadratu, który jest trzy razy krótszy?
- 3 Narysuj w zeszycie prostokąt, którego dłuższy bok ma 10 kratek, a krótszy 4 kratki.
- Jakie wymiary będzie miał twój prostokąt, gdy powiększysz jego boki dwa razy?
 - Jakie wymiary będzie miał twój prostokąt, gdy pomniejszysz jego boki dwa razy?
- 4 Stefan sprawdza, czy z dwóch kwadratów z zadania 1. można zbudować jeden duży kwadrat.

i

to

Z takich dwóch kwadratów mogę zbudować tylko prostokąt, bo $9 + 36 = 45$, a liczby 45 nie można rozłożyć na dwa takie same czynniki.

- Sprawdź, czy z 10 kwadracików można zbudować dwa kwadraty. A z 25 kwadracików?
- Z ilu kwadracików można zbudować dwa kwadraty? Podajcie różne propozycje.

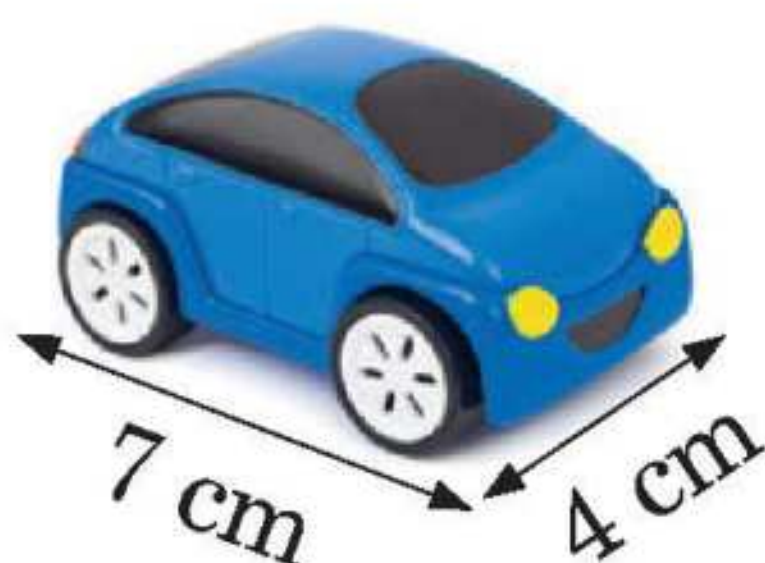
- 5 Marcin i Ania robią makietę miasta z kartonowych pudełek. Marcin przygotował już odpowiedni karton, żeby rozplanować miejsca parkingowe. Parking ma kształt kwadratu o długości boku 50 cm. Wjazd na parking zrobią na końcu.

Ania zmierzyła modele samochodów, które chcą umieścić na swoim parkingu.

Większość naszych aut ma takie wymiary:

Czy ta informacja przyda się nam do planowania miejsc na parkingu?

Dla ilu samochodów będzie miejsce na naszym parkingu?

Pomóż dzieciom w obliczeniach. Przygotuj kwadratową kartkę o boku 50 cm i postaraj się zaplanować jak najwięcej miejsc parkingowych. Co weźmiesz pod uwagę przy planowaniu?

- 1 Popatrz na działania na kolorowych polach. Co zauważasz? Oblicz w zeszycie pozostałe działania zgodnie z przykładem.

$$4 \cdot 2 = 8$$

$$4 \cdot 20 = 80$$

$$4 \cdot 200 = 800$$

$$2 \cdot 5 = ?$$

$$2 \cdot 50 = ?$$

$$2 \cdot 500 = ?$$

$$3 \cdot 3 = ?$$

$$3 \cdot 30 = ?$$

$$3 \cdot 300 = ?$$

$$3 \cdot 2 = ?$$

$$3 \cdot 20 = ?$$

$$3 \cdot 200 = ?$$

- 2 Popatrz na mapę miasteczka, w którym mieszka Renata. Zmierz na mapie odległość między domem dziewczynki a szkołą, do której chodzi.

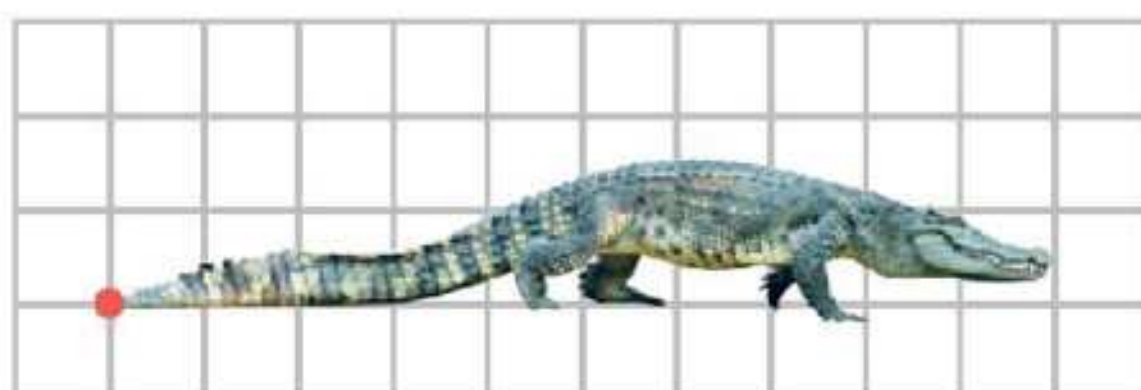
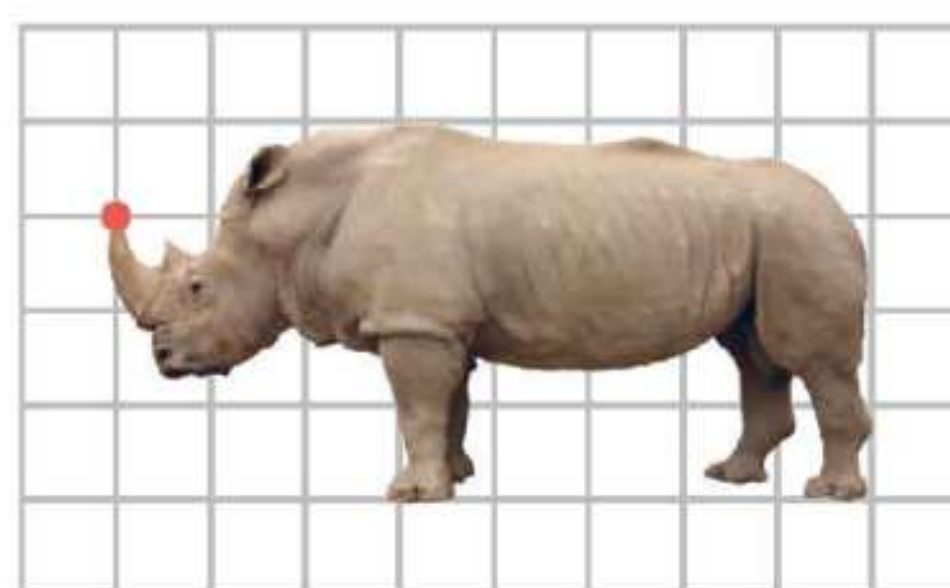
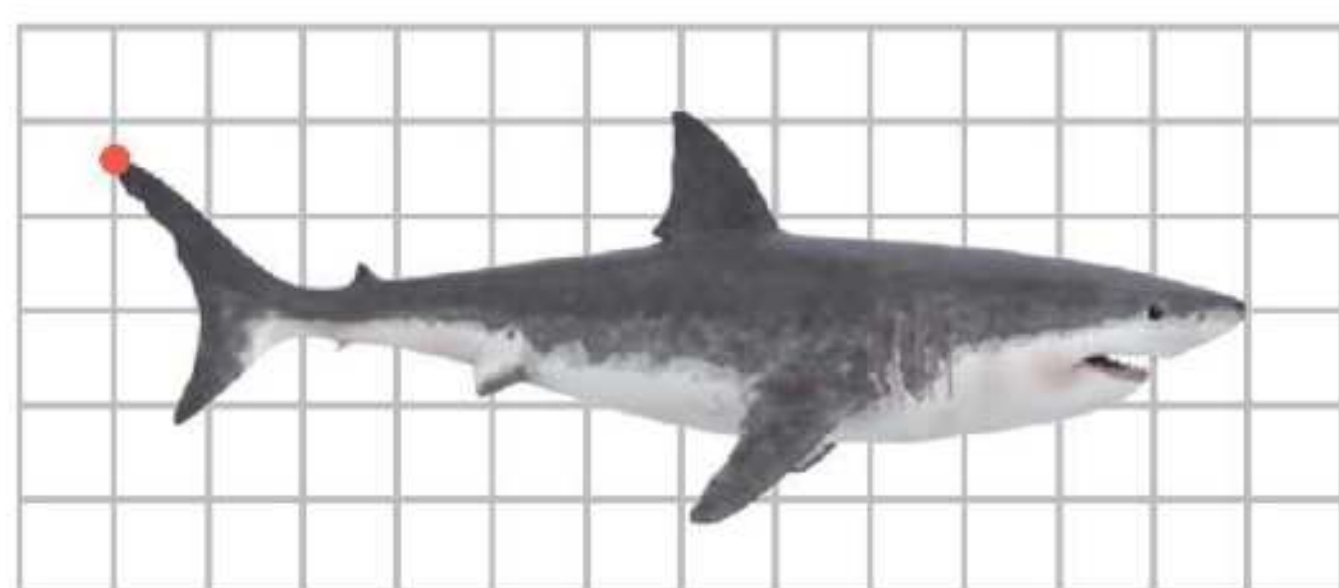
- Renata wie, że odległość od domu do szkoły wynosi w rzeczywistości 300 m. Jakie inne obiekty z tej mapy znajdują się w rzeczywistości 300 m od domu Renaty?
- Jak daleko ma Renata do kawiarni, a jak daleko ma do hotelu?
- Jaka jest odległość od hotelu do sklepu?
- Gdzie w pobliżu szkoły powinien być umieszczony ten znak?

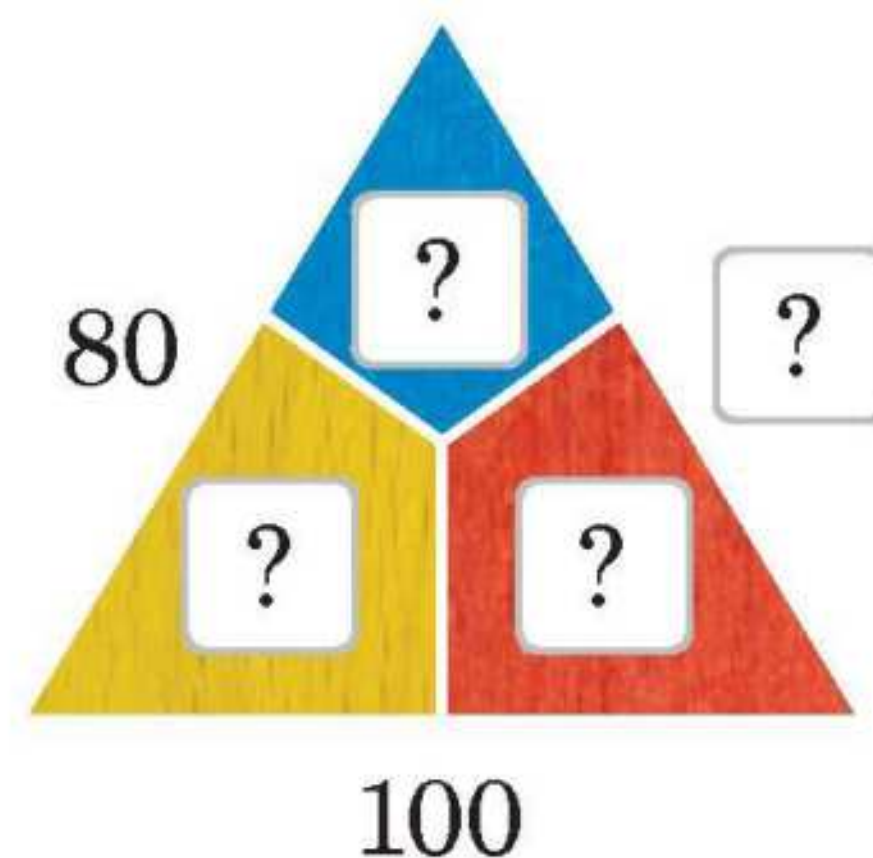
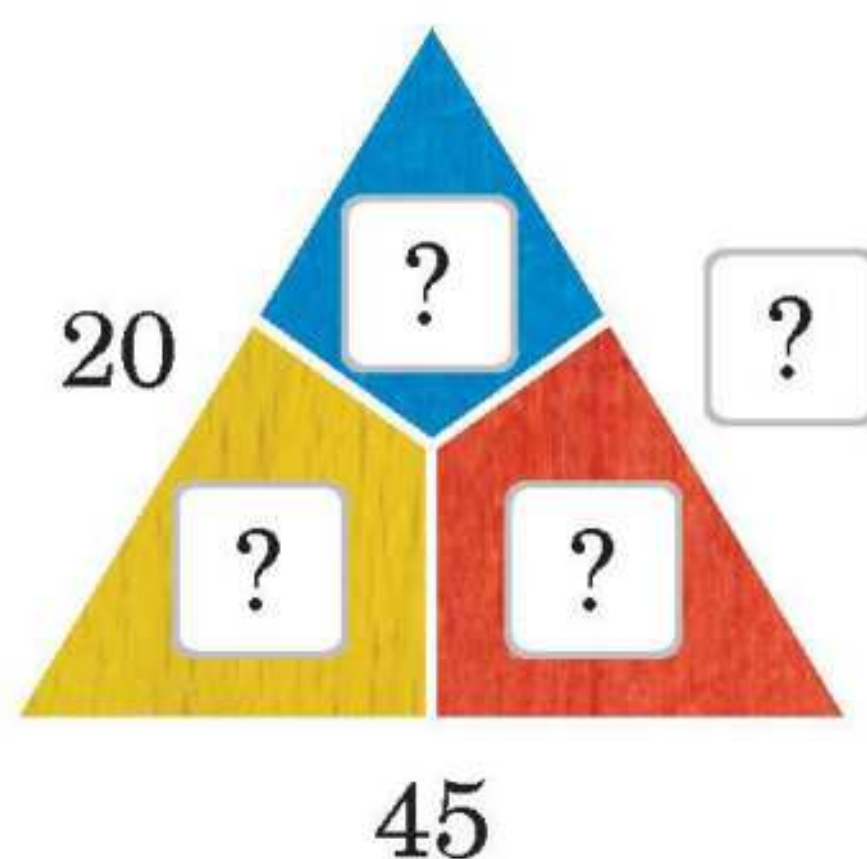
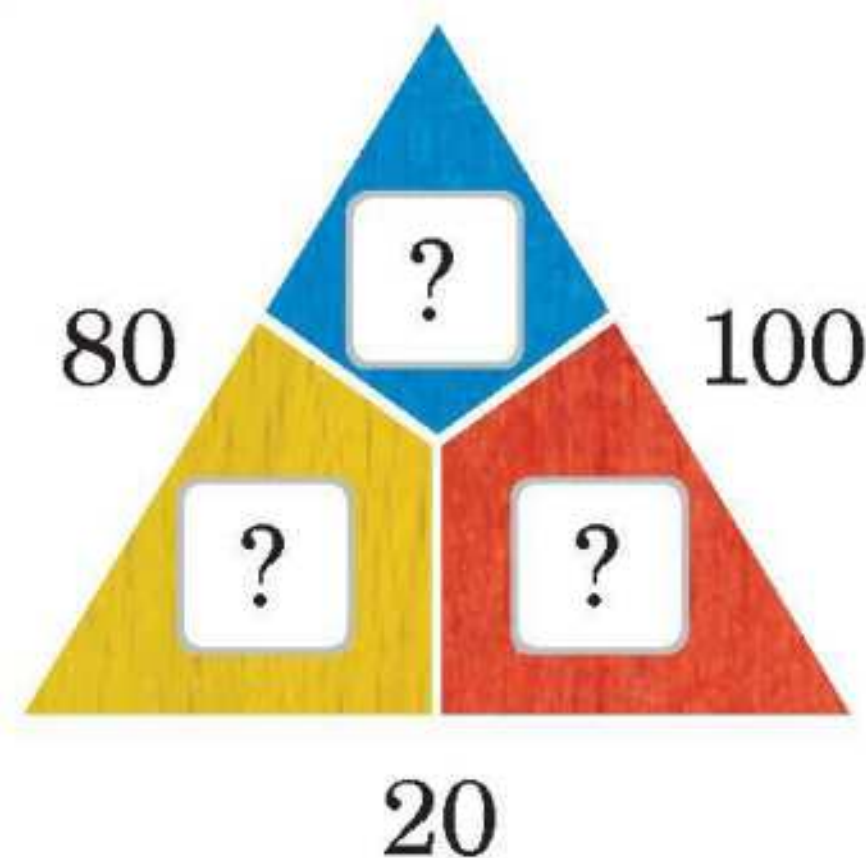
- 3 Przeczytaj treść zadania i odpowiedz na pytania.

W Balinkowie powstaje sekcja ping-ponga. Burmistrz miasta podarował 10 stołów tenisowych. Rada osiedla przeznaczyła 1000 zł na zakup pozostałego sprzętu do gry. W sklepie sportowym zakupiono 10 zestawów piłeczek pingpongowych za 150 zł, rakietki dla 10 par za 350 zł oraz siatki do stołów tenisowych za pozostałą kwotę.

- Ile kosztowały rakietki dla jednej pary graczy?
 - Ile kosztował jeden zestaw piłeczek pingpongowych?
 - Ile kosztowały siatki do 10 stołów tenisowych?
 - Ile kosztowała siatka do jednego stołu?
 - Ile kosztował jeden cały zestaw do gry w ping-ponga?
- 4 Zmierz zwierzęta na zdjęciach. Jak długie w rzeczywistości są te zwierzęta, jeśli 1 cm na zdjęciu to w rzeczywistości 100 cm? Zapisz obliczenia w zeszycie.

- 5 Przy każdym boku pierwszego trójkąta zapisano iloczyn liczb znajdujących się przy tym boku. Powiedz, jakich liczb brakuje w tym trójkącie. Jakich liczb brakuje na dwóch pozostałych trójkątach? Niektóre z tych obliczeń zapiszcie na tablicy i w zeszycie.

- 1 Przeczytaj treść zadania. Zapisz w zeszycie obliczenie i odpowiedź.

Dom, w którym mieszka Hela, ma cztery piętra. Na każdym piętrze są 4 duże okna i 3 małe. Ile okien jest razem?

- 2 Sylwia zaprosiła na swoje urodziny 8 koleżanek. Dla każdej dziewczynki mama przygotowała 3 czekoladki, 4 mandarynki oraz 2 babeczki. Ile produktów każdego rodzaju przygotowała mama na urodziny Sylwii?

- 3 Przeczytaj treść zadania. Zapisz w zeszycie obliczenie i odpowiedź.

W sklepie z zabawkami było 16 gier planszowych i 4 razy więcej zestawów puzzli. Ile było zestawów puzzli?

- 4 Bogna pisze własną powieść. Jej zeszyt ma 60 kartek. W ciągu 5 dni dziewczynka zapisała 10 kartek. Na ile dni wystarczy jej jeszcze kartek w zeszycie, jeżeli wciąż będzie zapisywała tyle samo kartek każdego dnia?

- 5 Jakich liczb brakuje w pierwszej kolumnie? Jakie cyfry należy wpisać w pozostałych działaniach? Zapisz obliczenia w zeszycie.

$$56 : \boxed{?} = 7$$

$$45? : 5? = 9$$

$$2? \cdot 4 = ?00$$

$$20 \cdot \boxed{?} = 60$$

$$10 \cdot 3? = 30?$$

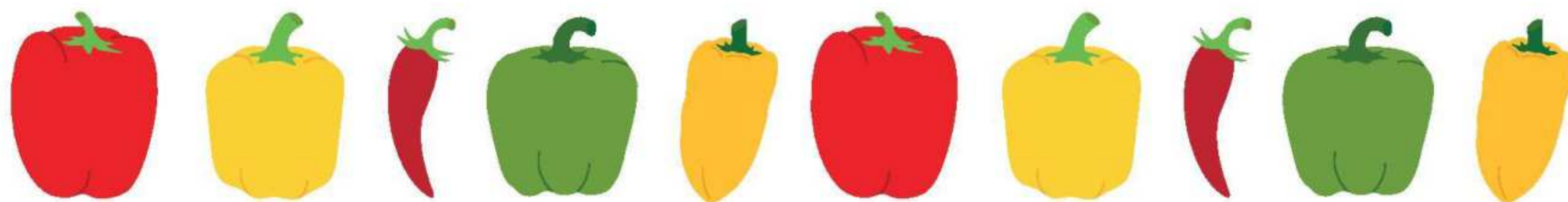
$$36? : 6 = 6?$$

$$72 : \boxed{?} = 9$$

$$12 \cdot 4 = ?8$$

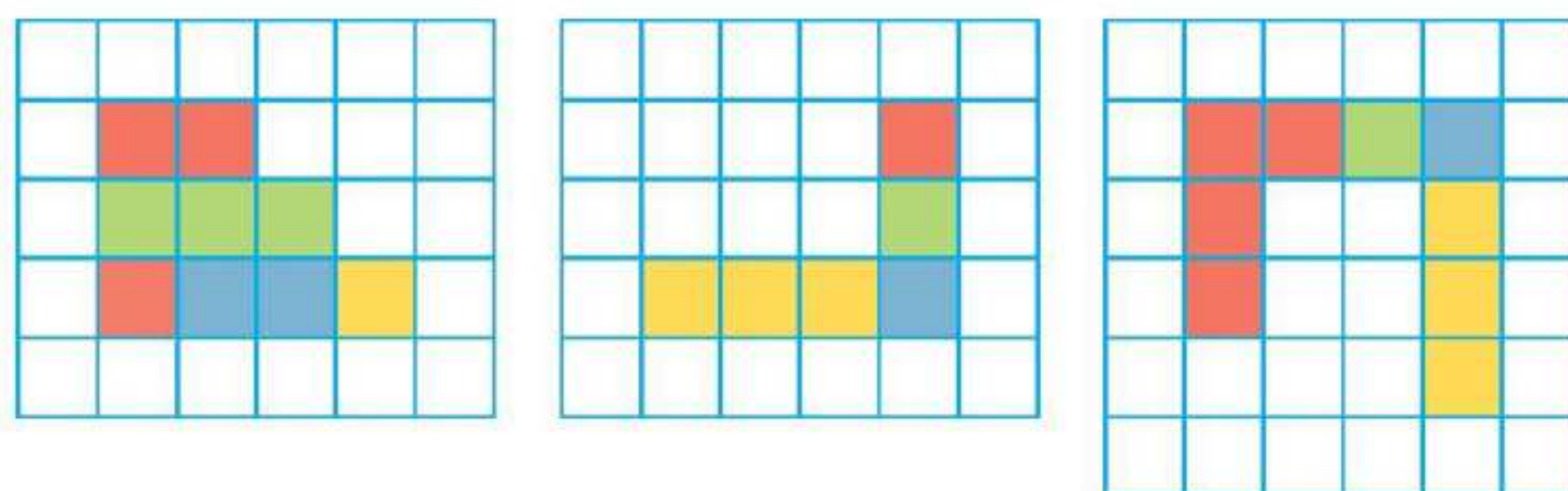
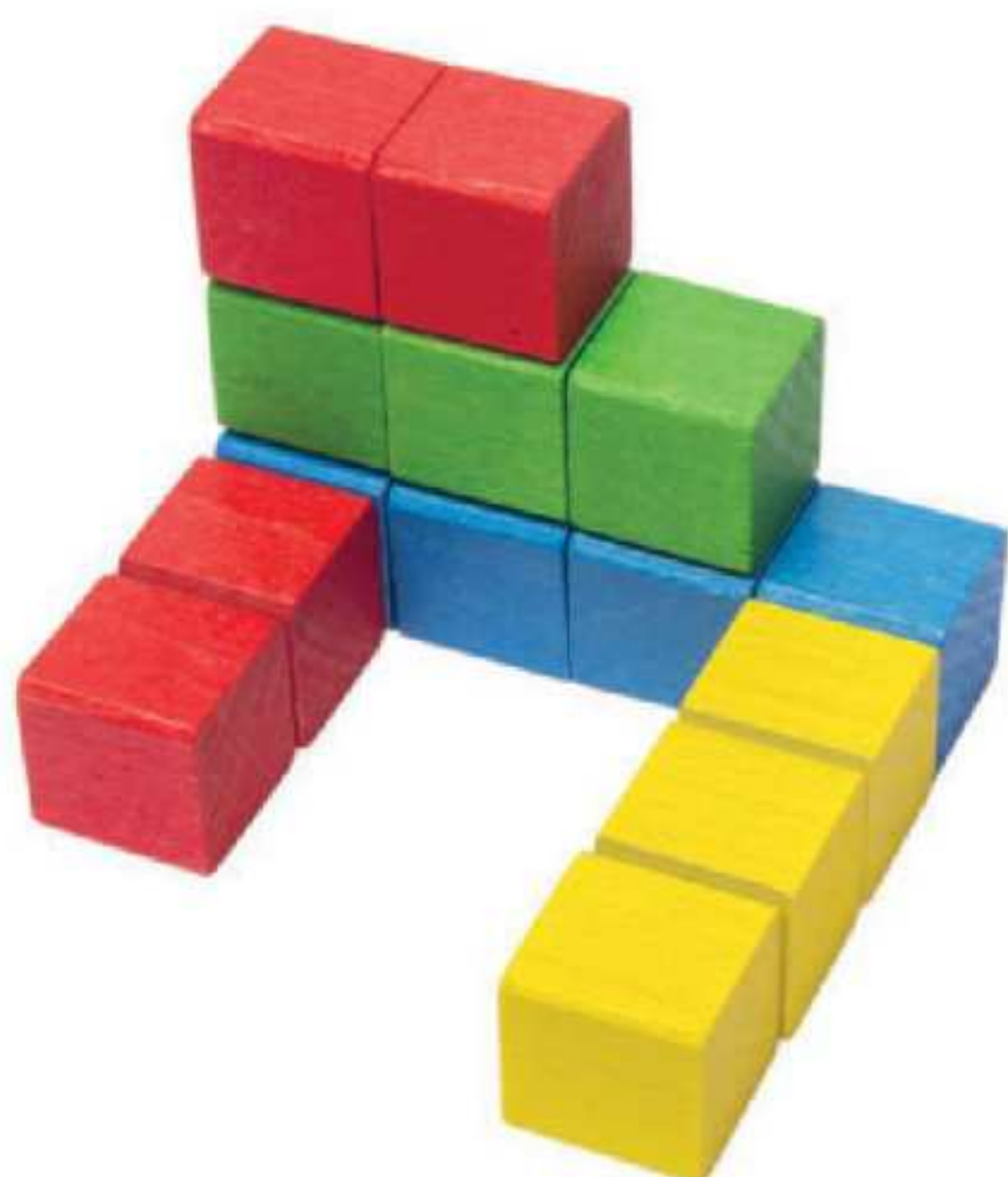
$$99 : 9 = 1?$$

- 6 Przyjrzyj się szlaczkowi.

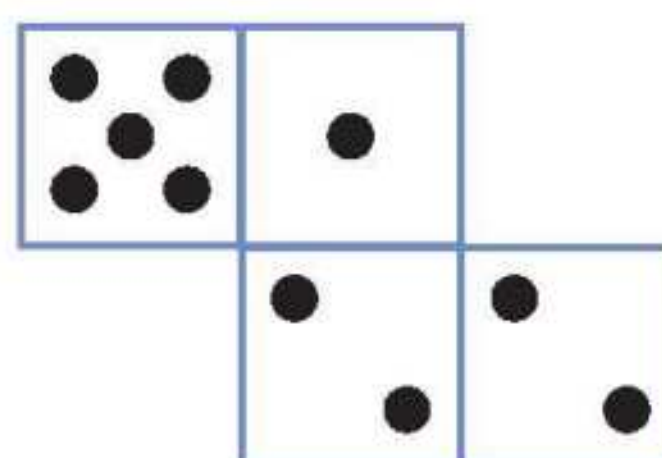
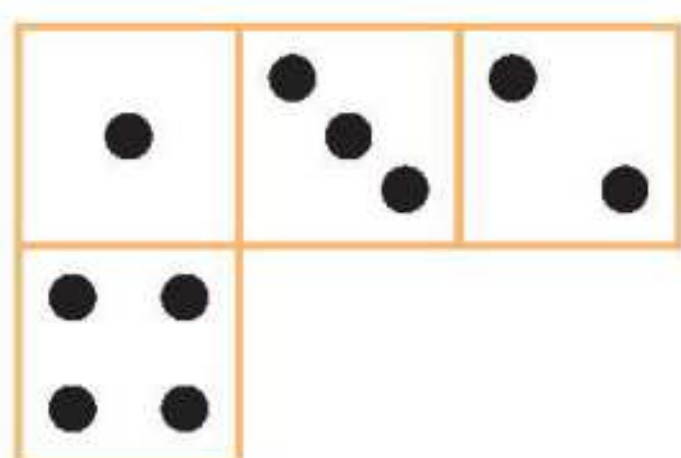

- Która papryka będzie 75., a która 99.?
- Zadać podobne pytania.

- 1 W pierwszej i w drugiej klasie rysowaliśmy budowle z różnych stron – z przodu, z prawej strony i z góry. Sprawdź, czy Mikołaj dobrze narysował widok swojej budowli z trzech stron.

- Ułóż inną budowlę z takiej samej liczby klocków i narysuj w zeszycie jej widok z trzech stron.
- 2 Inny sposób opisywania budowli z klocków polegał na tworzeniu planów. Zbuduj budowle, które będą zgodne z tymi planami.

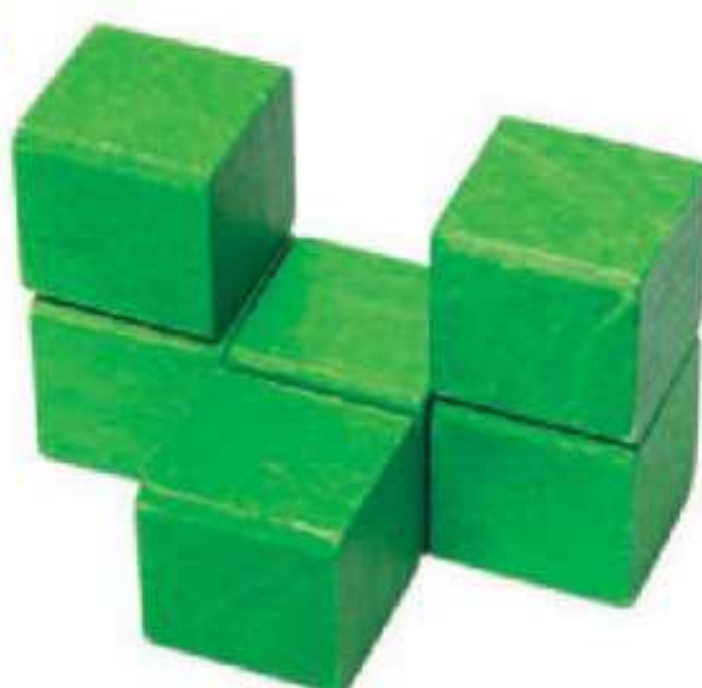

- Czym te budowle się różnią? Co mają wspólnego?
 - Zbuduj dowolną budowlę z 10 klocków. Narysuj w zeszycie jej plan.
 - Na tych planach liczbę klocków zaznaczono kropkami. Czy znasz inne sposoby zaznaczania, z ilu klocków składa się budowla?
- 3 Piotrek miał 6 klocków i budował z nich różne budowle. Potem robił im zdjęcia. Które zdjęcie nie przedstawia budowli Piotrka? Dlaczego?

1

2

3

- 1 Policz, ile klocków jest w każdej budowli. Gdzie jest ich najwięcej? Gdzie jest najmniej?

1

2

3

- Przygotuj tyle klocków, ile jest w tej budowli, w której jest ich najwięcej. Zbuduj z tych klocków budowlę wyższą. Ile najwięcej poziomów może mieć taka budowla?
- Teraz zbuduj z tych klocków budowlę niższą od zielonej. Ile poziomów może mieć taka budowla?

- 2 Kajetan i Wojtek układali budowle z klocków. Potem każdy chłopiec kodował swoją budowlę i prosił kolegę o jej zbudowanie zgodnie z tym kodem. Sprawdź, czy każdy z chłopców dobrze odkodował budowlę kolegi. Możesz układać takie same budowle z klocków.

budowla Kajetana
i jego kod

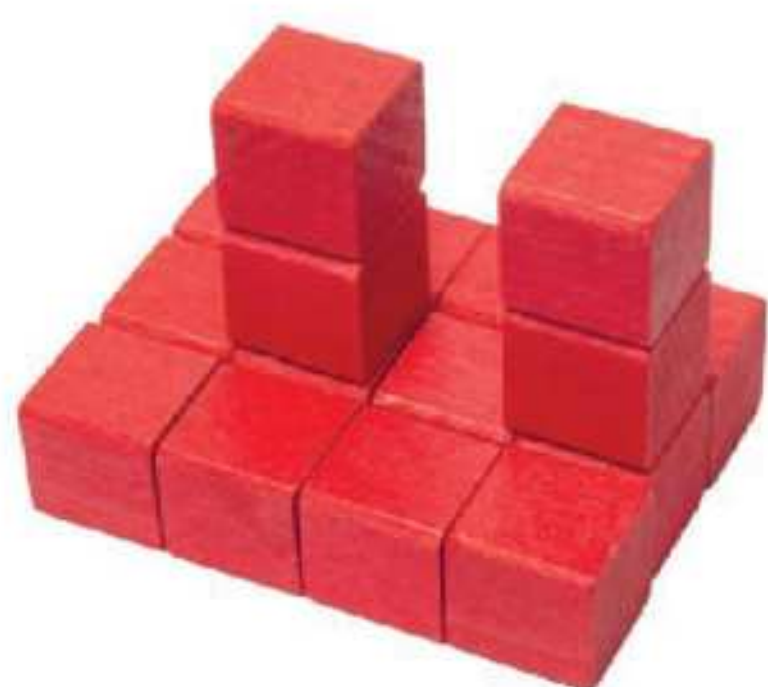

4	2	2	1
1	1	1	

budowla Wojtka
zbudowana
na podstawie
kodu Kajetana

budowla Wojtka
i jego kod

1	1	1	1
1	3	1	3
1	1	1	1

budowla Kajetana
zbudowana
na podstawie
kodu Wojtka

- Czy obaj chłopcy dobrze wykonali zadanie?
- Który z chłopców wykorzystał więcej klocków do zbudowania swojej budowli?

- 3 Zobacz, jak Janek układa budowlę w kształcie wieży i liczy, ile klocków jest potrzebnych do jej zbudowania.

Najpierw ułożyłem pierwszą warstwę.
Są w niej $3 \cdot 4$ klocki, czyli 12 klocków.

Teraz ułożyłem kilka takich warstw, jedna na drugiej. W mojej budowli jest 5 takich warstw.

Wszystkich klocków jest $5 \cdot 12$, czyli 60.
 $5 \cdot 12 = 60$

- 4 Pan Włodek rozpakowuje towar w sklepie. Niestety niektóre opakowania były podarte. Oblicz, ile w danym opakowaniu jest kostek masła, ile butelek soku, a ile torebek cukru. Możesz układać klocki w taki sam sposób, jak są zapakowane te produkty.

- 5 Zosia układa klocki w pudełku, które ma wszystkie boki równe. Klocki mają taki sam kształt jak pudełko. W pierwszej warstwie Zosia ułożyła 16 klocków. Ile klocków musi jeszcze dołożyć, żeby wypełnić całe pudełko?
- Ile razem klocków potrzebuje Zosia, żeby wypełnić całe pudełko? Możesz przygotować tyle klocków i ułożyć je tak jak Zosia w swoim pudełku.

- 1 Ułóżcie jak najwięcej zadań do tej ilustracji z wykorzystaniem działań na mnożenie. Zaproponujcie liczbę produktów i ich ceny. Zapisz w zeszycie treść swojego zadania oraz obliczenie i odpowiedź.

- 2 Ułóż i zapisz w zeszycie treść zadania do działania $54 : 6$.

- 3 Sprawdź, czy zapisy są prawdziwe.

$$5 \cdot 6 = 10 \cdot 3$$

$$4 \cdot 10 = 8 \cdot 5$$

$$2 \cdot 9 > 2 \cdot 8$$

- 4 Uczniowie z klasy IIId zorganizowali kiermasz słodkości. Beata upiekła z mamą ciasto. Mały kwadratowy kawałek ciasta wyceniła na 2 zł. Przyjrzyj się rysunkom i ustal ceny pozostałych kawałków.

1 Przeczytaj treść zadania.

W klasie IIIc dzieci grały w grę, w której za dobrą odpowiedź dostawało się 1 kulkę. Za 4 kulki można było dostać 1 naklejkę. Adrian ma już 15 kulek i chce je wymienić na naklejki. Jak może pogrupować swoje kulki? Weź liczmany i sprawdź, ile naklejek dostanie Adrian.

- Zobacz, jakie rysunki do tego zadania zrobili Melania, Sebastian i Teresa. Opowiedz o nich. Który rysunek jest poprawny? Dlaczego?

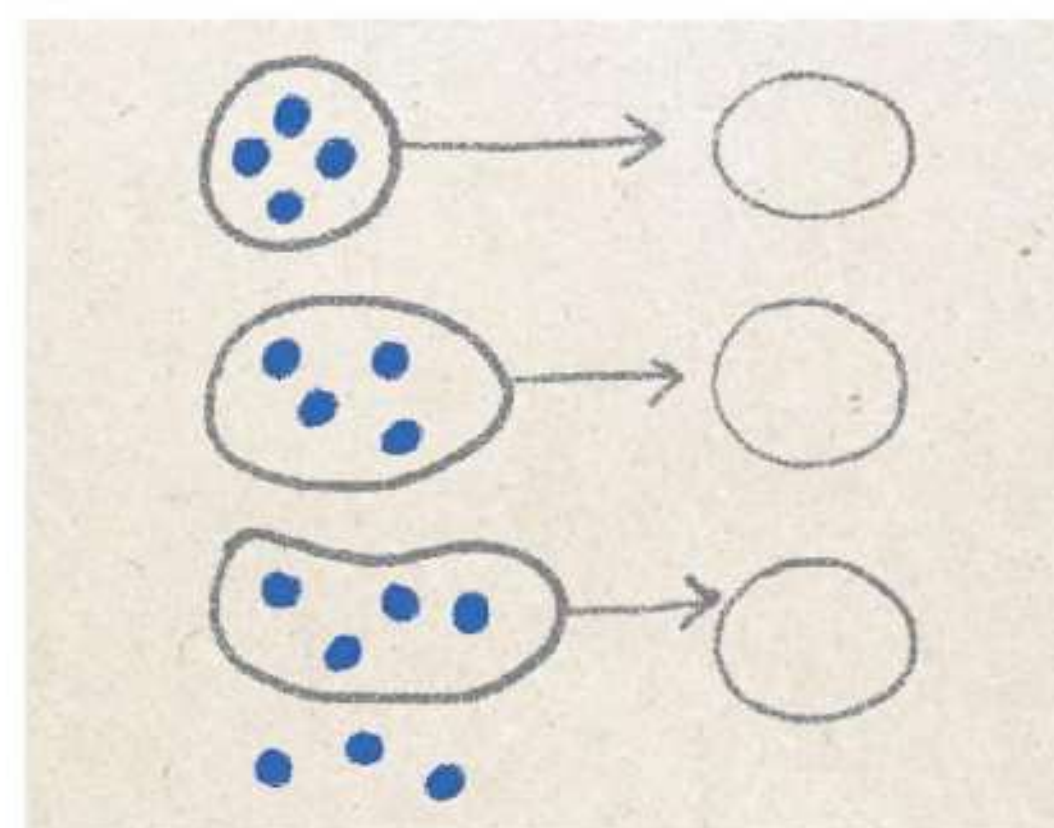
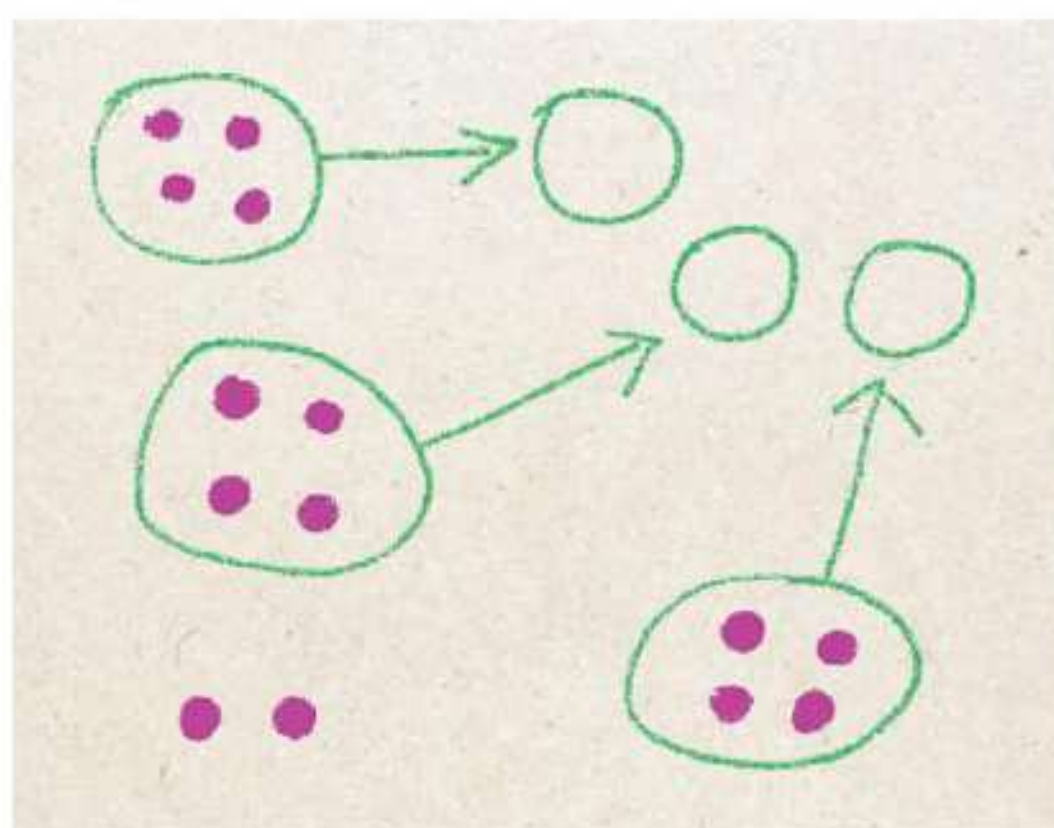
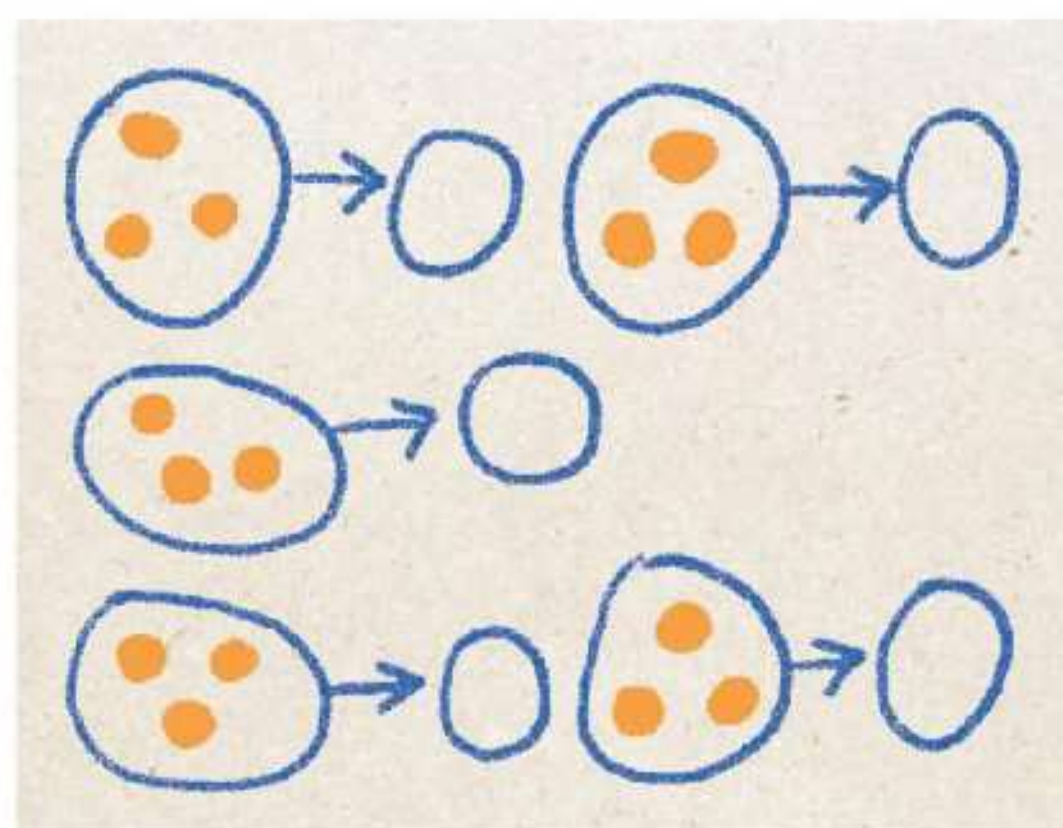
Melania

Sebastian

Teresa

- 2 Marysia była z tatą na wystawie kamieni. Zobaczyła, jak sprzedawca wkłada kamienie do pudełek, po 9 kamieni do jednego pudełka. Dziewczynka zastanawiała się, ile takich pudełek można całkowicie zapętnić kamieniami, które leżą jeszcze na blacie. Sprawdź to – przygotuj odpowiednią liczbę żetonów i grupuj je po 9.

Ile kamieni zostanie na blacie?

Możemy zapisać: $35 : 9 = 3$ zostanie 8, bo $3 \cdot 9 + 8 = 27 + 8 = 35$.

- 3 Przeczytaj rozmowę taty, Marka i Michaliny. Odpowiedz na pytania, które dzieci zadały tacie.

Lekarz przepisał mi lek, który powinienem brać 3 razy dziennie po 2 tabletki. Zacząłem brać go rano. W całym opakowaniu jest 50 tabletek.

Ile tabletek dziennie powinienem wziąć, tato?

Na ile dni wystarczy ci leku?
Czy wykorzystasz całe opakowanie?

- 4 Wykonaj w zeszycie dzielenie z resztą, a następnie sprawdź swoje obliczenia. Popatrz na przykład.

$$42 : 8 = 5 \text{ reszta } 2 \quad \text{bo } 5 \cdot 8 + 2 = 40 + 2 = 42$$

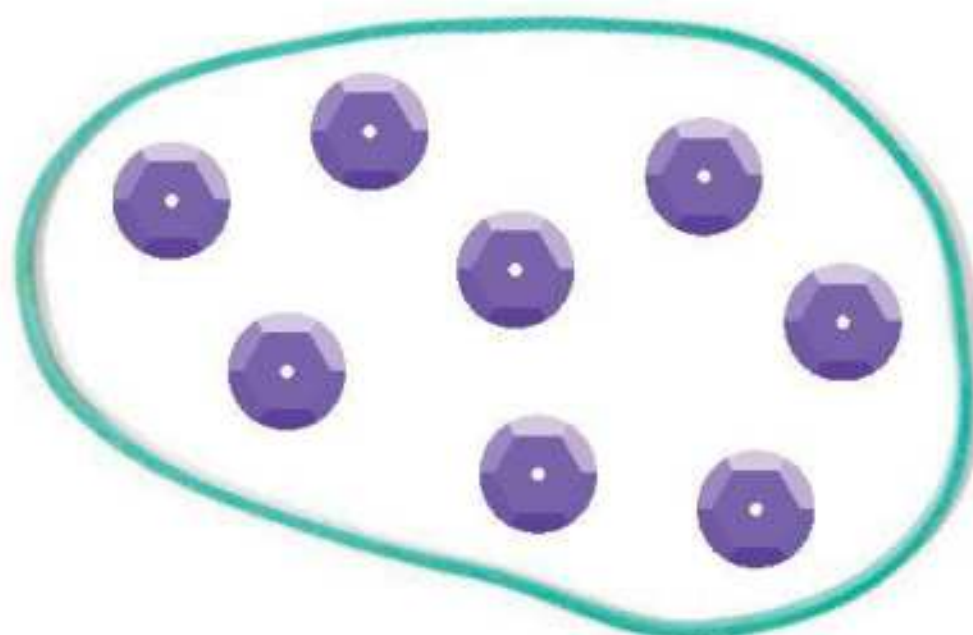
$$60 : 7 = \boxed{?}$$

$$\text{bo } \boxed{?} \cdot \boxed{?} + \boxed{?} = \boxed{?} + \boxed{?} = \boxed{?}$$

$$85 : 9 = \boxed{?}$$

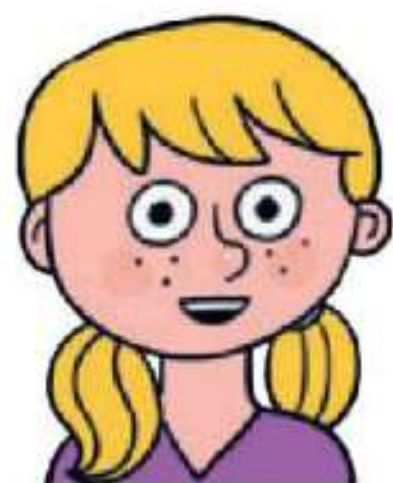
$$\text{bo } \boxed{?} \cdot \boxed{?} + \boxed{?} = \boxed{?} + \boxed{?} = \boxed{?}$$

- 5 Szkolny zespół taneczny liczący 20 uczniów wyjeżdża na koncert. Organizatorzy zapewnili dwa autobusy, w każdym jest 12 miejsc. Ile miejsc będzie niewykorzystanych, jeżeli w każdym autobusie będzie jechało tyle samo uczniów i 1 opiekun?
- 6 Gabrysia miała 76 cekinów, które podzieliła na grupy, tak jak na rysunku poniżej. W każdej grupie było tyle samo cekinów. Ile grup utworzyła Gabrysia? Zapisz obliczenia w zeszycie.

- Gabrysia chciała ułożyć swoje cekiny w rzędach, po 8 cekinów w jednym rzędzie. Ile cekinów jej zabraknie, żeby ułożyć pełny rząd? Czy można wykorzystać tutaj obliczenia z zadania powyżej?

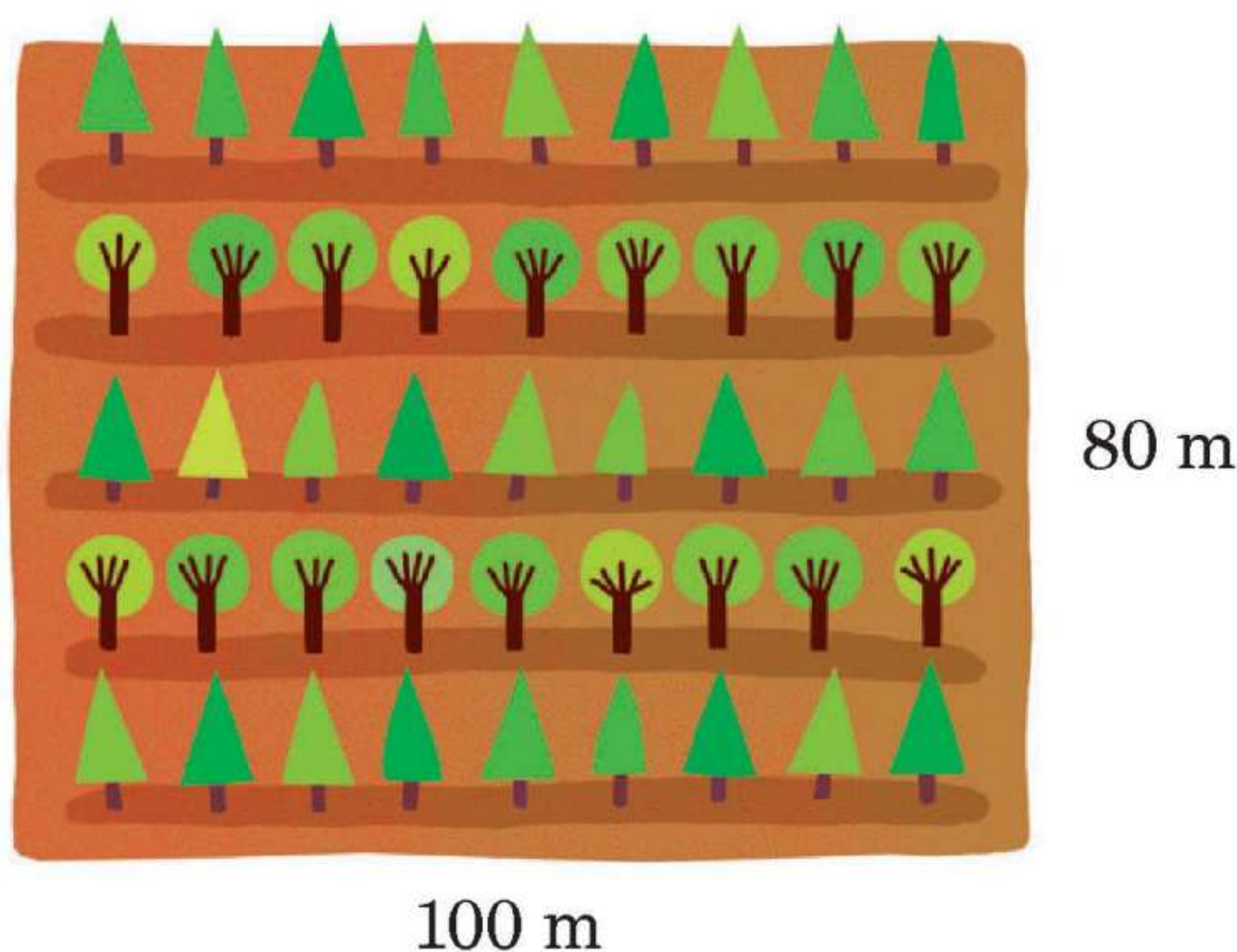
- 1 Ewa lubi robić zdjęcia. Kilka dni temu była z dziadkiem w lesie i zrobiła 30 zdjęć, które od razu wydrukowała. Teraz chce włożyć je do albumu tak, żeby na każdej stronie było tyle samo zdjęć. Ewa ma do wyboru dwa albumy.

W pierwszym na jednej stronie zmieszczą się 4 zdjęcia. W drugim na jednej stronie zmieści się 6 zdjęć.

Który album Ewa powinna wybrać? Wykonaj w zeszycie rysunek do obu sytuacji. Najpierw grupuj zdjęcia po 4, a potem po 6. Możesz rysować kreski. Zapisz w zeszycie dzielenie do tych sytuacji.

- 2 Dwie działki leśne w kształcie prostokąta trzeba ogrodzić siatką. Zobacz, jakie wymiary ma pierwsza działka.

- Druga działka ma boki dwa razy dłuższe od pierwszej. Oblicz jej wymiary. Ile metrów siatki potrzeba na ogrodzenie drugiej działki?

- 3 Wykonaj obliczenia w zeszycie. Każde dzielenie sprawdź za pomocą mnożenia.

$$50 : 10 = \boxed{?}$$

$$500 : 10 = \boxed{?}$$

$$500 : 100 = \boxed{?}$$

$$30 : 10 = \boxed{?}$$

$$300 : 10 = \boxed{?}$$

$$300 : 100 = \boxed{?}$$

$$70 : 10 = \boxed{?}$$

$$700 : 10 = \boxed{?}$$

$$700 : 100 = \boxed{?}$$

$$90 : 10 = \boxed{?}$$

$$900 : 10 = \boxed{?}$$

$$900 : 100 = \boxed{?}$$

- 4 Klasa IIIa przygotowała zadania sprawdzające znajomość tabliczki mnożenia. Za każdą prawidłową odpowiedź można dostać 1 punkt. Osoba, która zdobędzie 8 lub 7 punktów, otrzymuje tytuł „Rachmistrza”. Wykonaj zadania i sprawdź, ile punktów zdobędziesz.

1. Julek gra w piłkę nożną. Grał w 6 meczach, w każdym strzelił po 4 gole. Ile razem goli strzelił Julek?
a) 12 b) 36 c) 18 d) 24

2. Mama upiekła 48 rogalików, które włożyła do 6 torebek, do każdej po tyle samo. Ile rogalików jest w każdej torebce?
a) 9 b) 10 c) 8 d) 6

3. W banku „Złoty Grosz” w każdej szkatułce jest 10 groszy. Bank ma 9 takich szkatulek. Ile razem pieniędzy jest w tych szkatułkach?
a) 100 groszy b) 90 groszy c) 50 groszy d) 10 groszy

4. Ile kotów jest na podwórku cioci Zosi, jeżeli razem jest 36 kocich łap?
a) 9 b) 8 c) 7 d) 6

5. Wujek Szymon zjada codziennie 3 jabłka. Ile jabłek zjada przez tydzień?
a) 13 b) 18 c) 14 d) 21

6. Wskaż właściwy wynik działań na mnożenie: $2 \cdot 12$ i $8 \cdot 3$.
a) 34 b) 14 c) 24 d) 18

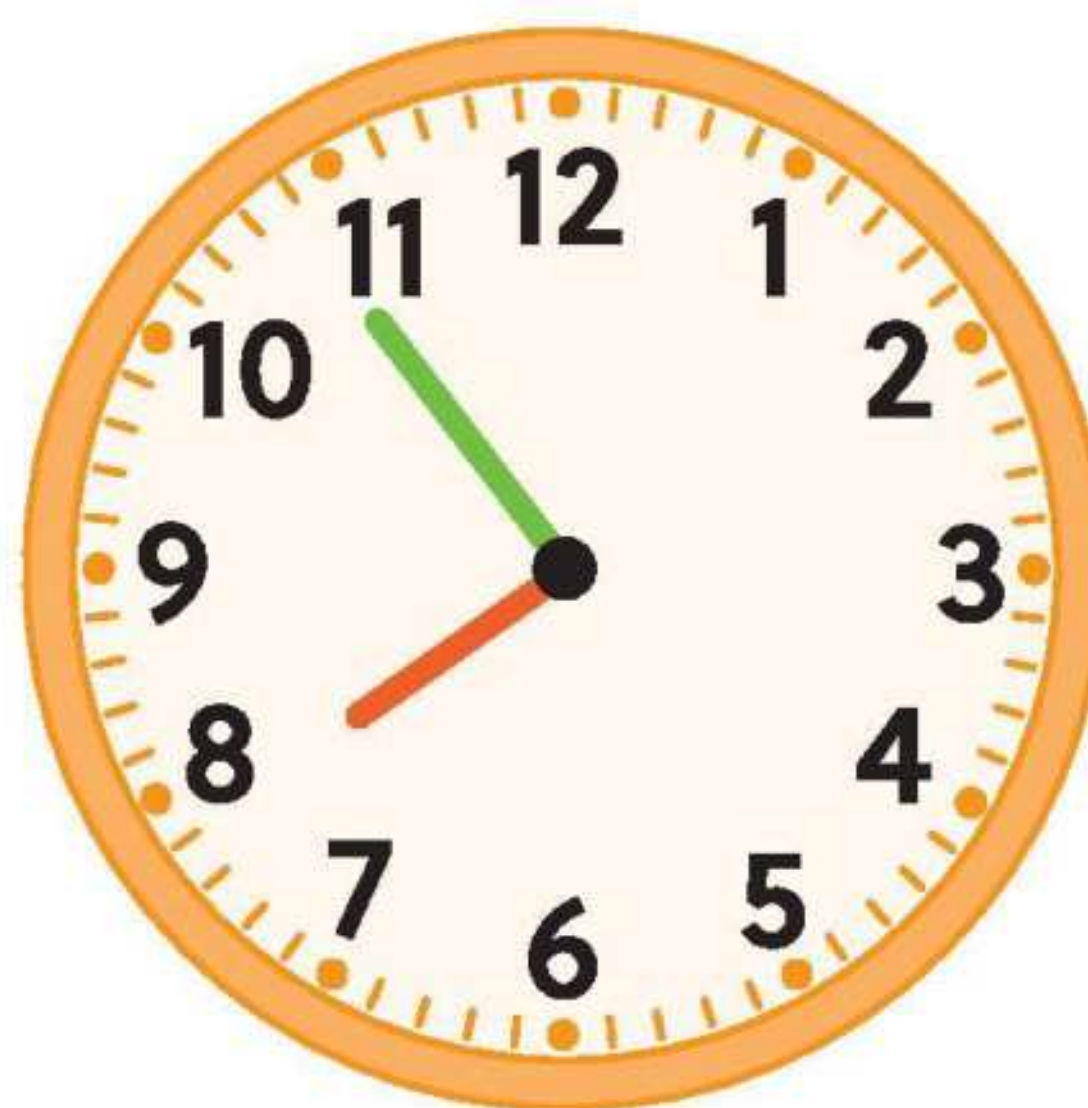
7. Wskaż właściwy wynik działań na dzielenie: $36 : 6$ i $54 : 9$.
a) 4 b) 6 c) 7 d) 3

8. Balony są sprzedawane po 5, 7 lub 8 sztuk w pudełku. Hania kupiła 8 pudełek, w każdym było po tyle samo balonów. Ile balonów kupiła?
a) 30 b) 60 c) 56 d) 45

- 1 W sobotę przed południem Lena kilka razy rozmawiała przez telefon. Oto czas jej rozmów z tego dnia.

Numer rozmowy	Godzina rozpoczęcia rozmowy	Godzina zakończenia rozmowy	Czas trwania rozmowy
1	9.17	9.24	?
2	9.30	9.45	?
3	10.19	10.32	?
4	11.04	11.20	?

- Która rozmowa trwała najdłużej?
 - Która rozmowa trwała najkrócej?
 - Ile czasu rozmawiała Lena przez telefon tego przedpołudnia?
- 2 Tomek usłyszał rano w audycji radiowej, że dzisiaj słońce weszło o godzinie 5.33, a zajdzie o godzinie 19.54. Sprawdź, czy na zegarach są zaznaczone właściwe godziny. Jak długo będzie trwał dzień?

- 3 Babcia powiedziała Monice, że najkrótszy dzień w roku może trwać 7 lub 8 godzin, a jego długość zależy od tego, gdzie jest mierzony. Na przykład we Władysławowie ten dzień potrwa 7 godzin i 15 minut. Porównaj te informacje z danymi z zadania 2. Jakie można zadać pytania?
- 4 Jurek i Paweł bardzo często jeżdżą na rowerach. Jurek przejechał rowerem 3 km w ciągu 12 minut. Paweł, żeby pokonać dystans 9 km, potrzebował 27 minut. Kto jechał szybciej – Jurek czy Paweł?

1 Przeczytaj dialog i powiedz, ile lat ma wujek.

– Wujku, ile ty masz lat?

– Dwa razy tyle co twoja kuzynka Gosia.

– A ile lat ma Gosia?

– Sześć razy mniej niż babcia Czesia.

– A ile lat ma babcia Czesia?

– Dwa razy tyle co ciocia Renia.

– A ile lat ma ciocia Renia?

– Ciocia Renia ma 6 razy tyle lat co Ania.

– Teraz już sama policzę, bo wiem, że Ania ma 6 lat.

2 W klasie IIIb jest 25 uczniów. Dziewczynek jest 4 razy tyle co chłopców. Ilu chłopców jest w tej klasie?

Zobacz, jaki rysunek do tego zadania zaczęła robić Bożenka. Skorzystaj z jej pomysłu – narysuj swój rysunek w zeszycie tak, żeby pomógł w rozwiązaniu tego zadania.

3 Księgarnia w Mszczonowie zamówiła 100 książek. We wtorek przywieziono 3 paczki z książkami. W każdej paczce było 30 książek. Ile książek trzeba jeszcze dowieźć, żeby zrealizować zamówienie księgarni?

4 Porównaj liczby w każdej kolumnie. Co można powiedzieć o wynikach iloczynów?

$3 \cdot 10$

$7 \cdot 10$

$9 \cdot 10$

$5 \cdot 6$

$5 \cdot 14$

$5 \cdot 18$

$2 \cdot 15$

$2 \cdot 35$

$2 \cdot 45$

- 1 Przeczytaj treść zadania i zobacz, jak można je rozwiązać w kilku etapach.

Do szkoły zakupiono 3 opakowania papieru do kserokopiarki, po 12 zł za opakowanie, oraz 6 zakreślaczy po 5 zł za sztukę. Na jaką kwotę był wystawiony rachunek?

Najpierw liczymy koszt papieru: $3 \cdot 12 \text{ zł} = 36 \text{ zł}$.

Potem liczymy koszt zakreślaczy: $6 \cdot 5 \text{ zł} = 30 \text{ zł}$.

Na koniec dodajemy otrzymane wyniki: $36 \text{ zł} + 30 \text{ zł} = 66 \text{ zł}$.

Możemy też utworzyć działanie w jednym zapisie.

$$3 \cdot 12 + 6 \cdot 5$$

W takim zapisie jak powyżej najpierw wykonujemy mnożenie, a potem dodawanie lub odejmowanie.

- 2 Przeczytaj treść zadania i zobacz, jak można je rozwiązać.

Ignacy kupił 3 kolorowanki dla brata, po 4 zł każda, a także książkę dla siebie za 26 zł. Dał sprzedawczyni 50 zł. Ile dostanie reszty?

Najpierw liczymy koszt kolorowanek: $3 \cdot 4 \text{ zł} = 12 \text{ zł}$.

Koszt całych zakupów: $26 \text{ zł} + 3 \cdot 4 \text{ zł} = 26 \text{ zł} + 12 \text{ zł} = 38 \text{ zł}$.

Reszta: $50 \text{ zł} - 38 \text{ zł} = 12 \text{ zł}$.

Jeżeli chcemy to rozwiązanie zapisać w jednym działaniu, musimy zastosować nawias.

$$50 - (26 + 3 \cdot 4)$$

W takim zapisie jak powyżej najpierw wykonujemy działania w nawiasie, zaczynając od mnożenia.

- Powiedz, czy rozwiązanie tego działania można też zapisać tak:

$$50 - 26 - 3 \cdot 4 = 24 - 12 = 12$$

- 3 Oblicz w zeszycie. Pamiętaj o kolejności wykonywania działań.

$$7 \cdot 5 - 20 = \boxed{?}$$

$$50 - 3 \cdot 5 = \boxed{?}$$

$$24 + 6 \cdot 4 = \boxed{?}$$

$$(3 + 4) \cdot 8 = \boxed{?}$$

- 1 Mama zrobiła 40 pączków, które zapakowała po tyle samo do 4 pudełek. Tata otworzył jedno pudełko i zjadł 5 pączków. Ile pączków zostało w tym pudełku?

Liczymy, ile pączków jest w jednym pudełku: $40 : 4 = 10$.

Jeżeli z pudełka wyjmemy 5 pączków, to zapiszemy działanie: $10 - 5$.

Działanie można przedstawić w jednym zapisie: $40 : 4 - 5$.

- Zapisz obliczenie w jednym zapisie do zadania:

Bartek miał 56 klocków. Powkładał je po tyle samo do 7 pudełek. Potem z jednego pudełka wyjął 4 klocki. Ile klocków zostało w tym pudełku?

- 2 U babci w ogrodzie na dwóch klombach rosną tulipany. Na jednym klombie rośnie 30 fioletowych tulipanów. Na drugim klombie rośnie 20 tulipanów, z czego tylko połowa jest fioletowych. Ile fioletowych tulipanów rośnie u babci w ogrodzie?

Jeżeli w jednym zapisie występuje dzielenie, dodawanie i odejmowanie, to zawsze najpierw wykonujemy dzielenie.

- 3 Przepisz działania do zeszytu i oblicz. Popatrz na przykład.

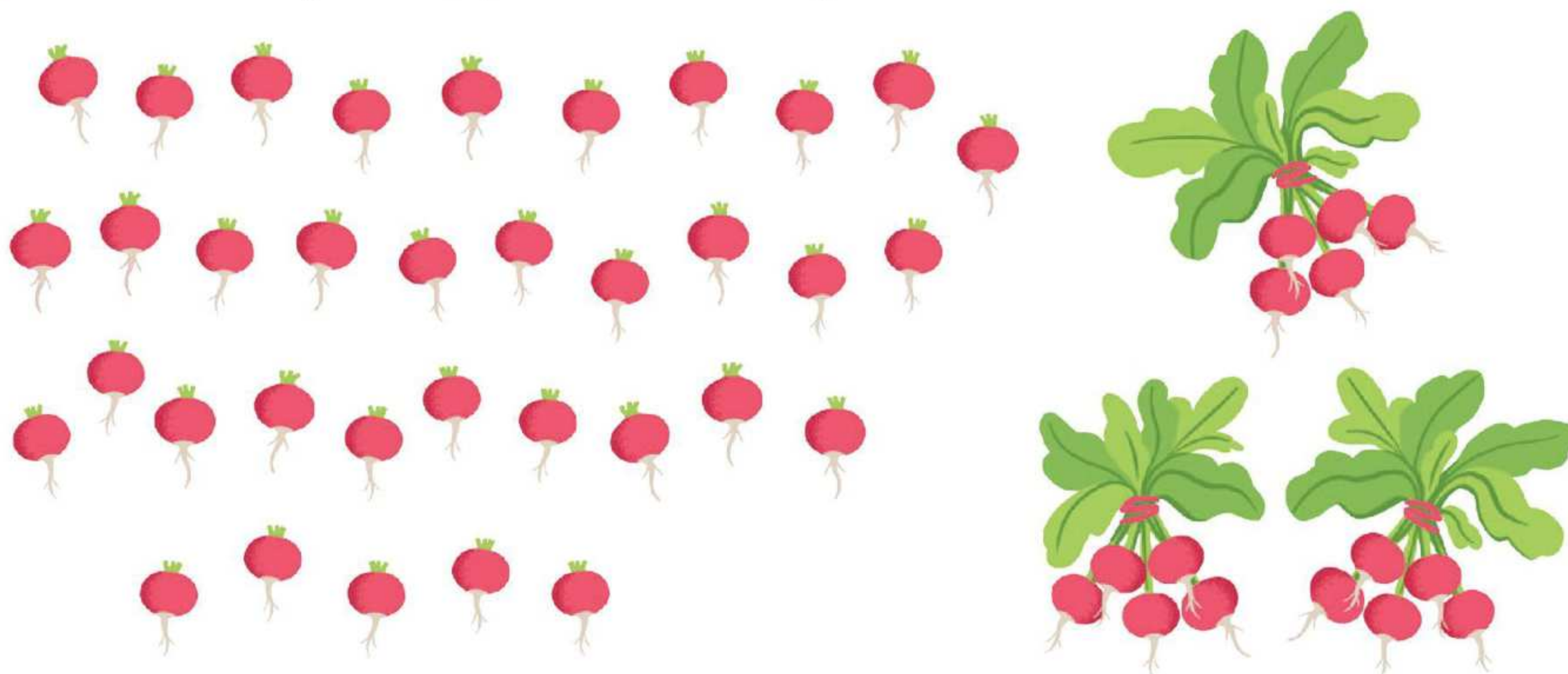
$$28 + 72 : 8 = 28 + 9 = 37$$

$$54 : 9 + 30 = \boxed{?}$$

$$80 - 24 : 3 = \boxed{?}$$

$$81 : 9 - 9 = \boxed{?}$$

- 4 Ułóż zadanie do rysunku. Zapisz działanie w zeszycie.

- 1 Robert i Damian mierzyli krokami obwód klasy. Robert mierzył, a Damian zapisywał wyniki pomiarów i obliczał.

Długość klasy to 8 kroków. Dwie długości to $2 \cdot 8$ kroków.

Szerokość klasy to 6 kroków. Dwie szerokości to $2 \cdot 6$ kroków.

Obwód klasy to $2 \cdot 8$ kroków + $2 \cdot 6$ kroków.

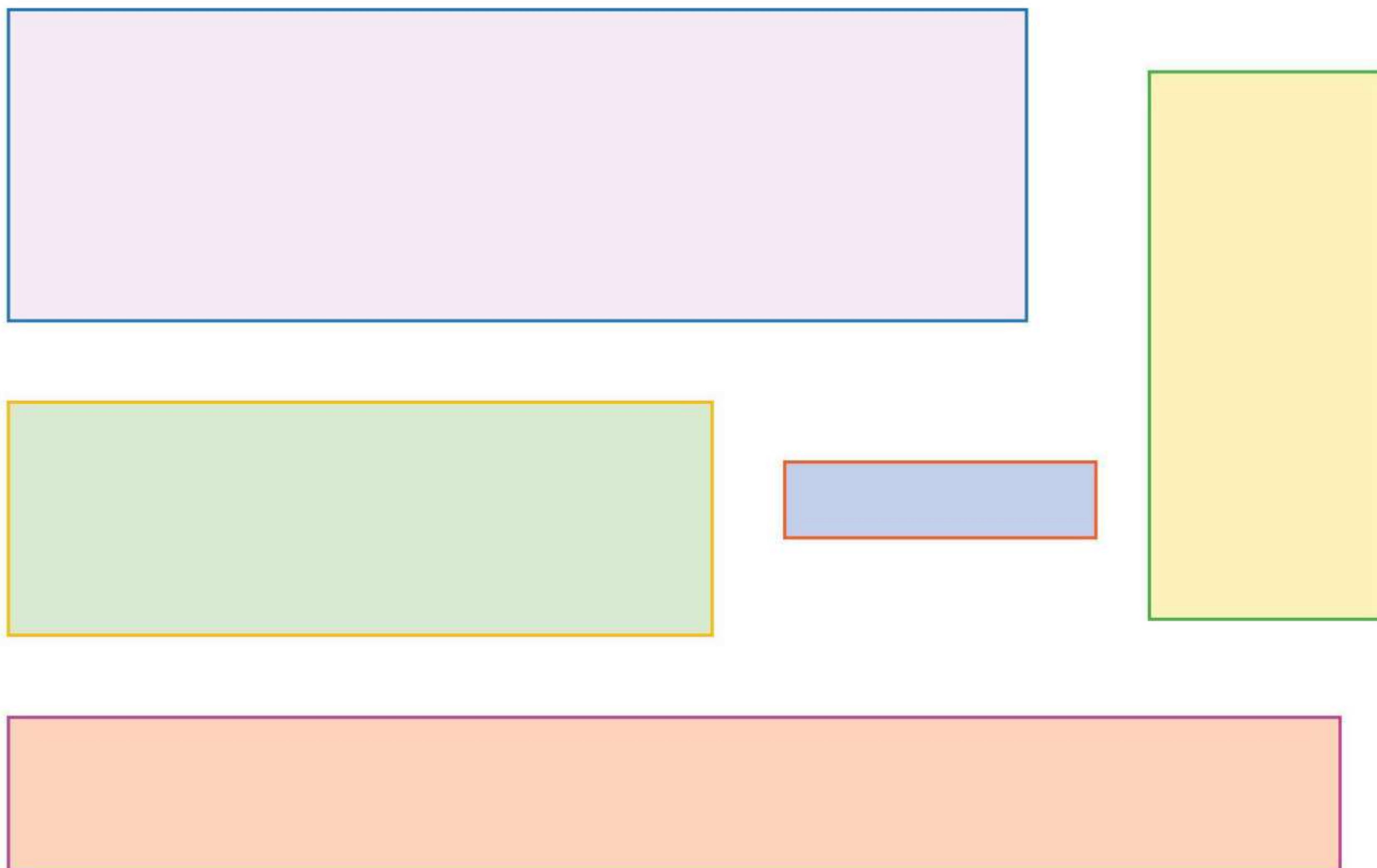
$$16 \text{ kroków} + 12 \text{ kroków} = 28 \text{ kroków}$$

Ola zaproponowała, żeby liczyć inaczej. Zapisała tak:

$$(8 + 6) \cdot 2 = 14 \cdot 2 = 28$$

Czy sposób Oli jest poprawny? Porozmawiajcie o tym w klasie.

- 2 Zmierz długość boków tych prostokątów. Oblicz obwód każdego z nich. Jak obliczasz?

- 3 Zagroda dla owiec ma kształt prostokąta o wymiarach 20 m i 30 m. Oblicz długość siatki potrzebnej do ogrodzenia tej zagrody.
- 4 Dziadkowie Marty mają działkę w kształcie prostokąta. W tym roku chcą wymienić siatkę, która ją otacza. Ile metrów siatki muszą kupić, jeżeli długość działki wynosi 20 m, a szerokość jest mniejsza od długości o 6 m?

- 5 Zmierz każdy z odcinków i oblicz w zeszycie, ile wynosi suma tych długości. Potem sprawdź linijką, czy twój wynik jest poprawny.

- Popatrz, jak Kasia i Olek obliczali sumę długości swoich odcinków.

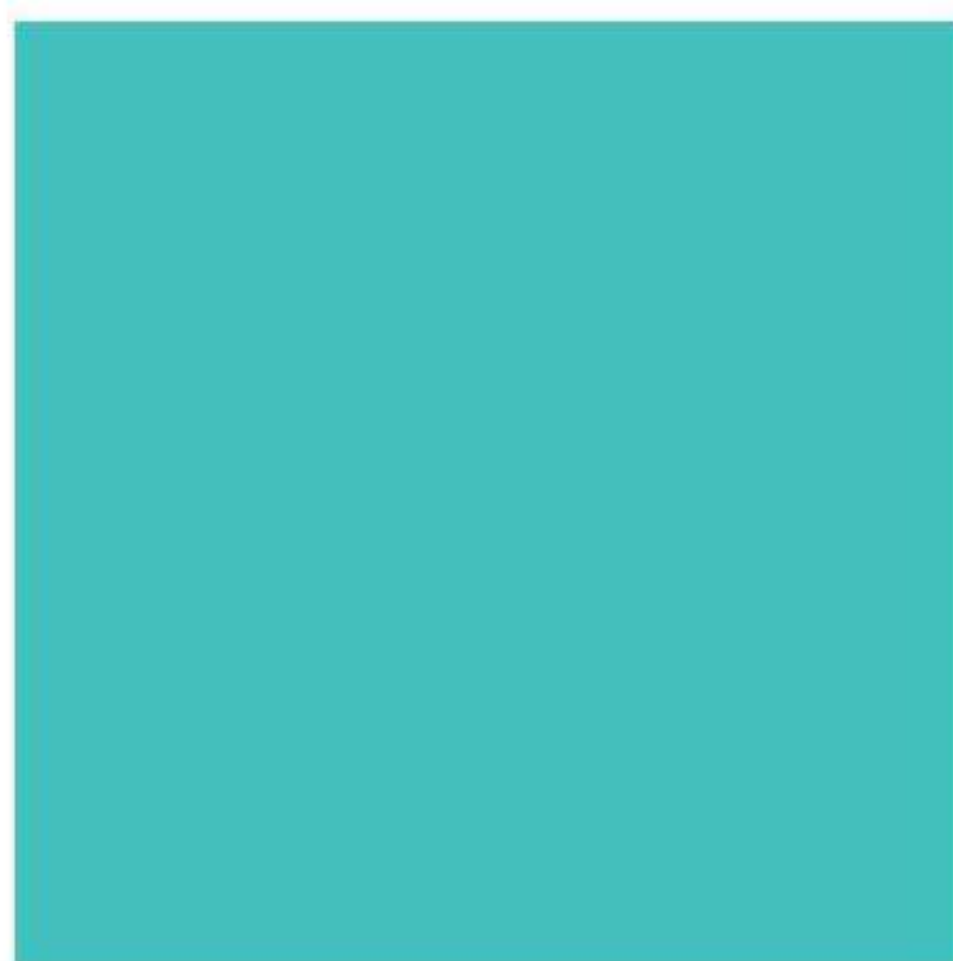

$$27 \text{ mm} + 32 \text{ mm} = 59 \text{ mm} = 5 \text{ cm } 9 \text{ mm}$$

$$27 \text{ mm} + 32 \text{ mm} = 2 \text{ cm } 7 \text{ mm} + 3 \text{ cm } 2 \text{ mm} = 5 \text{ cm } 9 \text{ mm}$$

- 6 Narysuj w zeszycie prostokąt o bokach 4 cm i 6 cm. Pod spodem narysuj prostokąt, którego każdy bok będzie o 3 cm dłuższy.
- Oblicz obwód pierwszego prostokąta.
 - Spróbuj oszacować, jaki będzie obwód drugiego prostokąta. Podaj tę liczbę.
 - Teraz oblicz obwód drugiego prostokąta. Porównaj obydwa obwody – pierwszego i drugiego prostokąta. Czy twoje szacowanie było dobre?
- 7 Narysuj w zeszycie kwadrat o boku 12 cm. Pod spodem narysuj kwadrat, którego bok będzie o 4 cm krótszy. Oblicz obwody tych dwóch kwadratów.
- 8 Obwód prostokąta wynosi 40 cm. Jeden z jego boków ma długość 12 cm. Oblicz długość drugiego boku.
- Narysuj w zeszycie kwadrat o takim samym obwodzie.
- 9 Zmierz boki kwadratu. Oblicz jego obwód.

- Narysuj w zeszycie jak najwięcej prostokątów, których obwód będzie taki sam jak obwód tego kwadratu.

Ten żeton przedstawia liczbę 1000.

Trzy takie żetony oznaczają liczbę trzy tysiące. Zapisujemy 3000.

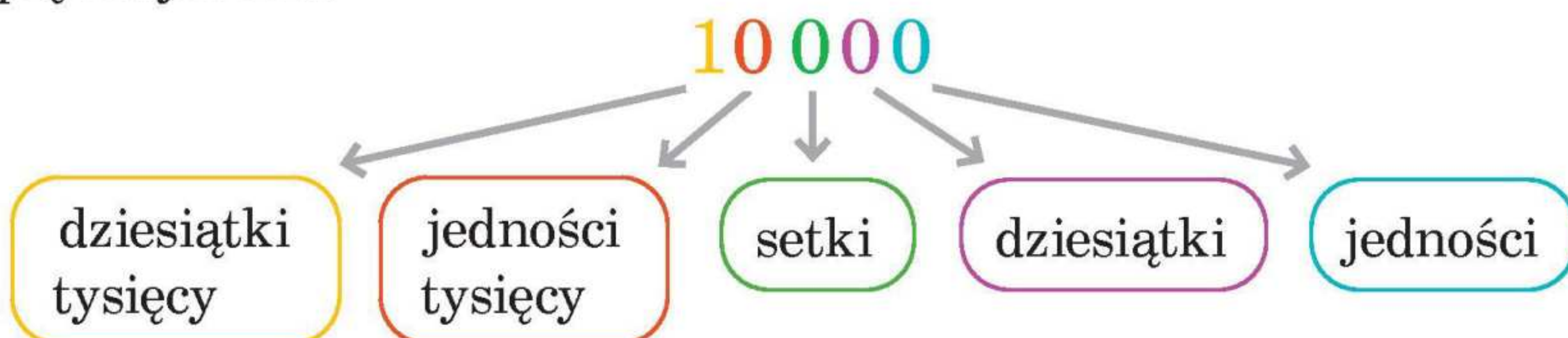
Tutaj jest siedem żetonów. Zapisujemy 7000.

Tak przedstawiamy na żetonach liczbę 10 000.

Zapisujemy 10 000. Czytamy: dziesięć tysięcy. Jest to liczba pięciocyfrowa.

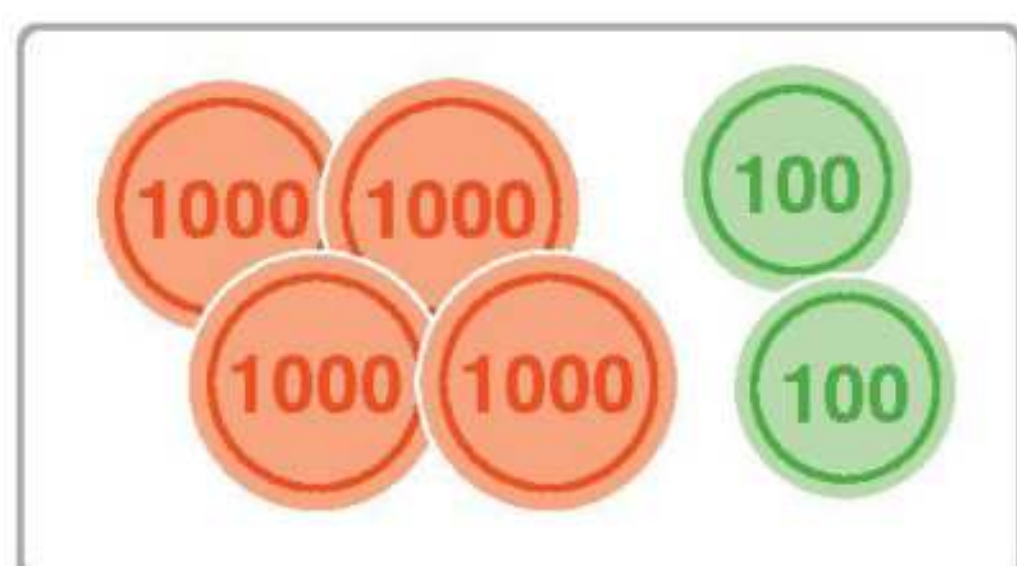

- 1 To są żetony oznaczające: tysiące, setki, dziesiątki. Razem przedstawiają liczbę trzy tysiące pięćset trzydzieści.

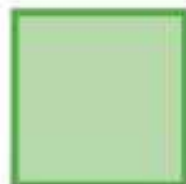

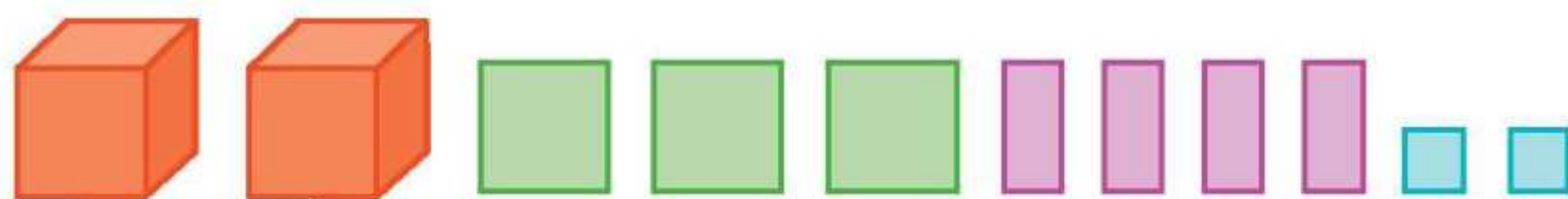
Zapisujemy 3530.

- Przeczytaj głośno i zapisz w zeszycie liczbę przedstawioną na żetonach w każdej ramce.

Zobacz, jak inaczej można przedstawić liczby większe niż tysiąc.

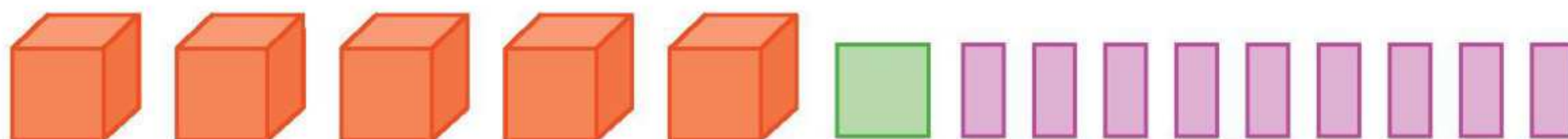
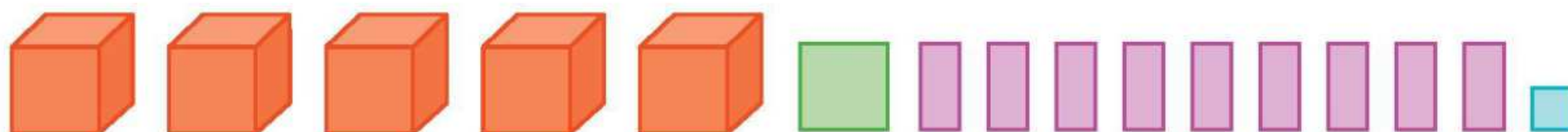
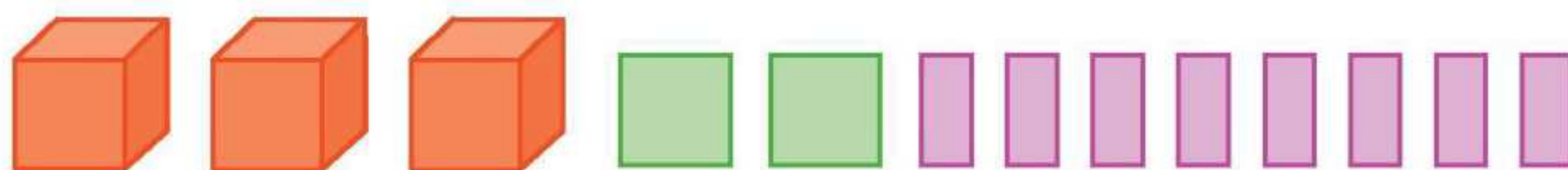
 oznacza jeden tysiąc, oznacza jedną setkę,
 oznacza jedną dziesiątkę, a to jedna jednostka.

2 tysiące, 3 setki, 4 dziesiątki i 2 jednostki

Czytamy: dwa tysiące trzysta czterdzieści dwa. Zapisujemy 2342.

2 Odczytaj liczby.

- Przedstaw te liczby w klasie na przykład za pomocą klocków, kwadratowych karteczek, patyczków i guzików. Która z tych liczb jest największa? Jak myślisz dlaczego? Zapisz te liczby w zeszycie.

3 Liczby większe od 1000 też będziemy zapisywać w tabelach. Odczytaj nazwy kolumn, zaczynając od prawej strony. Jakie wartości są wpisane w poszczególnych kolumnach? Jakie to liczby?

tysiące	setki	dziesiątki	jedności
3	5	3	0
1	0	4	4
2	6	0	8

- 1 Hania i Edyta układały liczby z kartoników liczbowych. Hania zaproponowała, żeby z tych samych cyfr ułożyły dowolne liczby czterocyfrowe.

liczba Hani: 7352

liczba Edyty: 7532

Co możesz powiedzieć o tych liczbach? Która dziewczynka ułożyła większą liczbę? Dlaczego?

- Edyta zaproponowała inne cyfry i powiedziała, żeby ułożyły jak najmniejsze liczby.

liczba Hani: 1648

liczba Edyty: 1864

Co możesz powiedzieć o tych liczbach? Która liczba jest mniejsza? Czy można ułożyć z tych cyfr jeszcze mniejszą liczbę? Jaką?

- Hania zaproponowała jeszcze jeden zestaw cyfr i powiedziała, żeby ułożyły liczby, w których cyfra 0 będzie w miejscu setek lub dziesiątek.

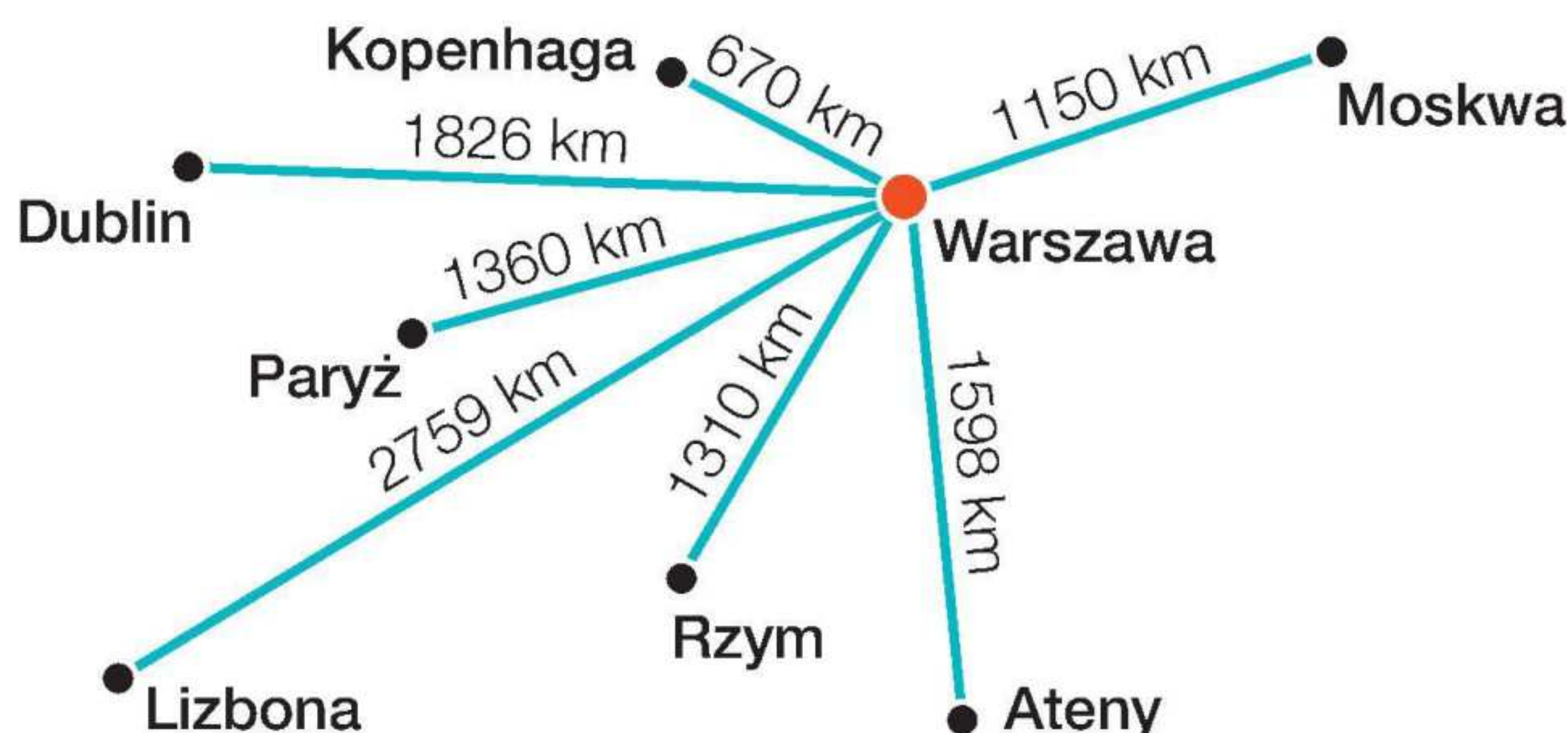
liczba Hani: 9105

liczba Edyty: 1095

Czy obie dziewczynki spełniły warunek Hani? Co możesz powiedzieć o tych liczbach?

- Układajcie różne liczby z kartoników, podobnie jak Hania i Edyta.

- 2 Na rysunku są pokazane odległości z Warszawy do różnych stolic państw w Europie. Odczytaj te odległości. Do którego z tych miast jest z Warszawy najdalej?

3 Odczytaj liczby.

548, 845, 2300, 3020, 61, 16, 209, 902, 1100, 8550, 10 000

● Przepisz te liczby do zeszytu w kolejności od najmniejszej do największej.

4 Przeczytaj ceny wycieczek, które oferuje biuro podróży. Która wycieczka jest najdroższa?

5 Przeczytaj liczby i zapisz je cyframi w zeszycie. Możesz zapisać je w tabeli takiej jak na stronie 64.

osiemset trzydzieści

siedem tysięcy dwadzieścia osiem

dwa tysiące czterysta sześćdziesiąt cztery

dwieście cztery

6 Ile jest liczb większych od 426, a mniejszych od 519, w których cyfra jedności jest równa 3? Ułóż te liczby z kartoników lub zapisz je w zeszycie.

7 Odczytaj liczby w kolejności od najmniejszej do największej.

1010

101

10000

1000

1100

1 Ile to razem?

pierwsza liczba

Tutaj jest 1232.

druga liczba

Tutaj jest 3313.

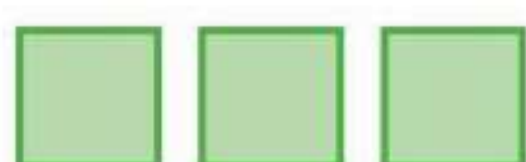
Gdy dodajemy te liczby, to grupujemy wartości z poszczególnych rzędów.

tysiące

setki

dziesiątki

jedności

Takie dodawanie najłatwiej wykonać w tabeli. Najpierw zapisujemy tysiące, setki, dziesiątki i jedności w odpowiednich kolumnach, a potem dodajemy.

	T	S	D	J
	1	2	3	2
+	3	3	1	3
	4	5	4	5

2 Wykonaj w zeszycie dodawanie. Działania możesz zapisać w tabeli.

$$5200 + 3450 = \boxed{?} \quad 6400 + 2100 = \boxed{?} \quad 700 + 1240 = \boxed{?}$$

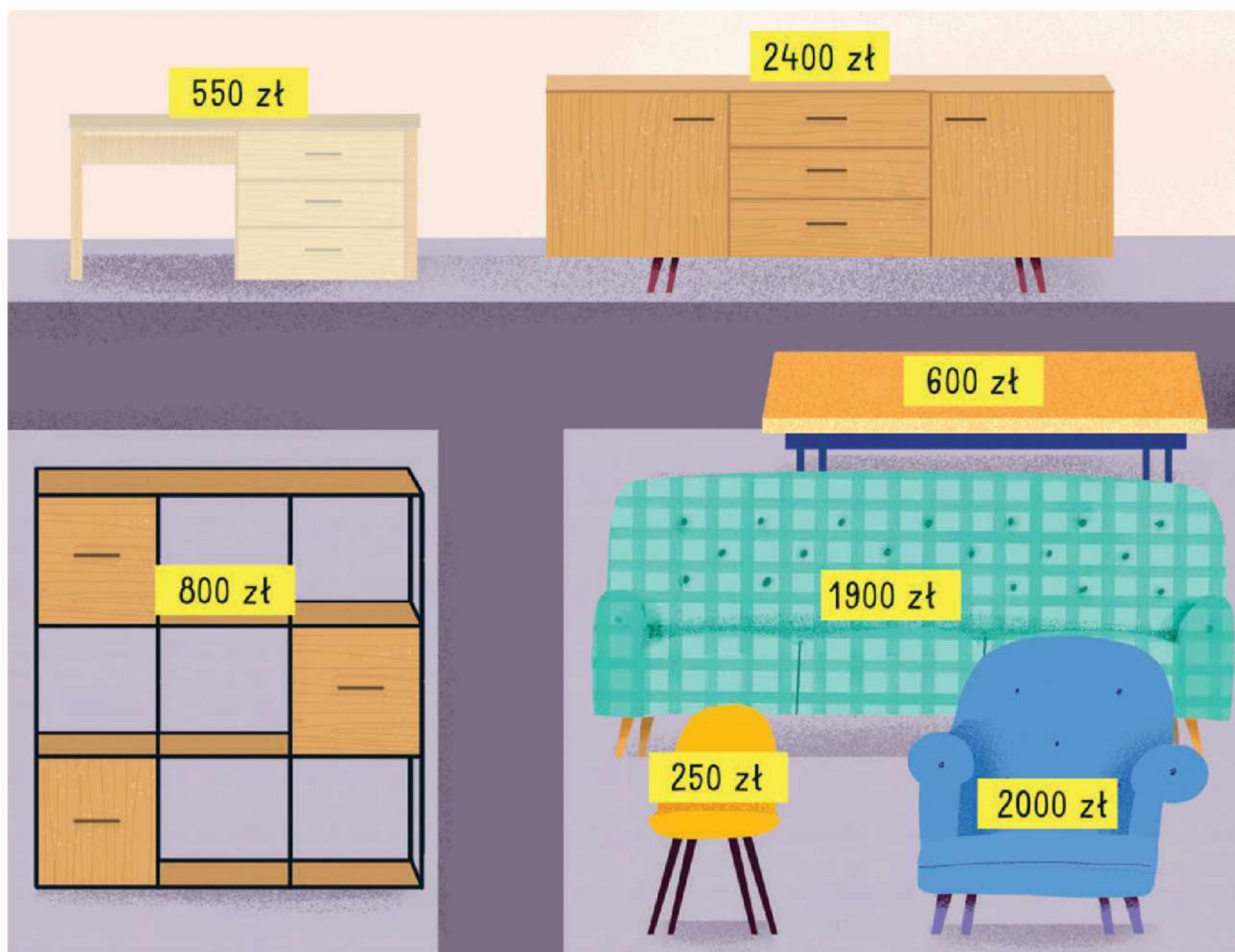
3 Odejmowanie dużych liczb przedstawiamy podobnie jak dodawanie. Najpierw dla każdej liczby ustalamy, z ilu składa się tysięcy, z ilu setek, z ilu dziesiątek i z ilu jedności, a potem odejmujemy.

Sprawdź, czy ten rysunek przedstawia odejmowanie $6455 - 4232$.

- Odczytaj z rysunku wynik odejmowania. Zapisz w zeszycie to odejmowanie w tabeli.

4 Odczytaj ceny przedmiotów w sklepie meblowym.

- Stefan i jego rodzice wybrali się do sklepu. Chcą kupić meble do pokoju chłopca oraz do salonu. Wybierz meble dla Stefana. Ile będą kosztowały? Zaproponuj też meble do salonu. Ile będą kosztowały?
- Sprawdź, czy koszt wszystkich zakupionych mebli będzie mniejszy niż 10 000 zł. Obliczenia zapisz w zeszycie.

5 Wykonaj w zeszycie działania na odejmowanie. Działania możesz zapisać w tabeli.

$$4587 - 2345 = \boxed{?} \quad 7146 - 3123 = \boxed{?} \quad 9259 - 6042 = \boxed{?}$$

6 Wybierz dowolną liczbę mniejszą niż 5000. Dodaj do niej 2000.

Teraz dodaj 3000 i na końcu odejmij 4000. Czy twój wynik jest liczbą o 1000 większą od liczby, która została wybrana przez ciebie na początku?

- 1 Do hurtowni przywieziono karmę dla zwierząt w 10 workach, po 100 kg w każdym worku. Ile razem kilogramów karmy przywieziono?

1000 kilogramów to 1 tona

- Popatrz na zdjęcia i powiedz, co może ważyć tonę lub kilka ton. Zaproponuj własne przykłady.

- 2 W gospodarstwie rybnym wujka Macieja wyhodowano w tym roku 18 ton ryb. W sąsiednim gospodarstwie wyhodowano 25 ton ryb. O ile więcej ton ryb wyhodowano w sąsiednim gospodarstwie rybnym?
- 3 Przeczytaj informację o morsie.

Mors jest dużym, drapieżnym zwierzęciem morskim. Żyje na Północy, w wodach oceanu. Może ważyć około 1000 kg, czyli 1 tonę.

- Jeżeli na urwisku wylęguje się 7 morsów i każdy waży 1 tonę, to jaki ciężar musi to urwisko utrzymać? Ile to ton? Ile to kilogramów? Rozwiąż zadanie w zeszycie.

Takie obliczenia już poznaliśmy:

$$10 \cdot 10 = 100$$

$$10 \cdot 100 = 1000$$

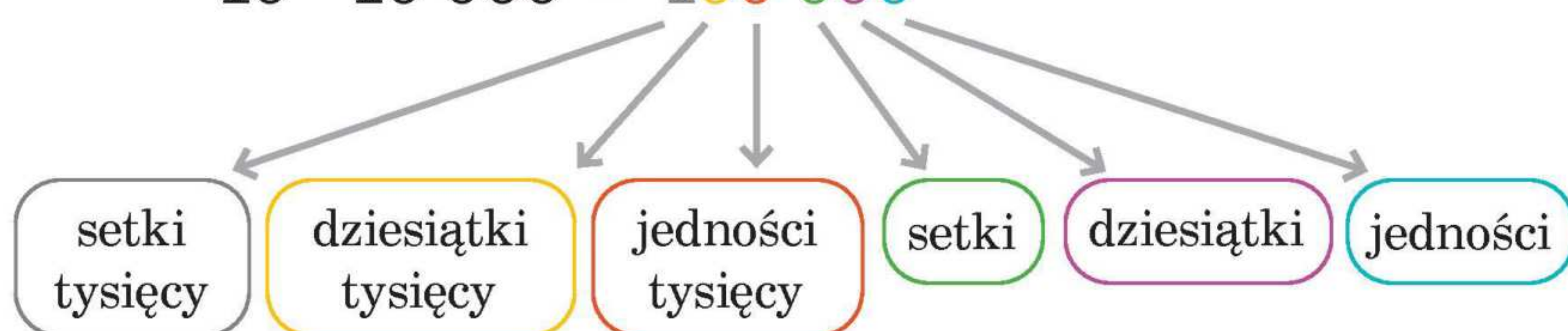
$$10 \cdot 1000 = 10\,000$$

Możemy też tworzyć większe liczby:

$$3 \cdot 10\,000 = 30\,000 \quad \text{Czytamy: trzydzieści tysięcy}$$

$$9 \cdot 10\,000 = 90\,000 \quad \text{Czytamy: dziewięćdziesiąt tysięcy}$$

$$10 \cdot 10\,000 = 100\,000$$

Czytamy: sto tysięcy. Jest to liczba sześciocyfrowa.

● Odczytaj liczby: 6865 3251 9999

● Zapisz w zeszycie dowolną liczbę trzycyfrową, czterocyfrową, pięciocyfrową.

- 1 Maraton to bieg na dystansie o długości ponad 42 kilometry. Jeden kilometr to 1000 metrów. Ile metrów ma maraton?

$$42\text{ km} = 42 \cdot 1000\text{ m} = \boxed{?}\text{ m} \quad \text{Czy wiesz, jak zapisać tę liczbę?}$$

$$42\text{ km} = 10\text{ km} + 10\text{ km} + 10\text{ km} + 10\text{ km} + 2\text{ km}$$

$$10\text{ km} = 10 \cdot 1000\text{ m} = 10\,000\text{ m}$$

$$10\text{ km} = 10 \cdot 1000\text{ m} = 10\,000\text{ m}$$

$$10\text{ km} = 10 \cdot 1000\text{ m} = 10\,000\text{ m}$$

$$10\text{ km} = 10 \cdot 1000\text{ m} = 10\,000\text{ m}$$

$$2\text{ km} = 2 \cdot 1000\text{ m} = 2000\text{ m}$$

	DT	JT	S	D	J
	1	0	0	0	0
	1	0	0	0	0
	1	0	0	0	0
	1	0	0	0	0
+		2	0	0	0
	4	2	0	0	0

Czytamy: czterdzieści dwa tysiące

- 2 Przeczytaj liczby zapisane w tabeli. Która z tych liczb jest największa?

ST	DT	JT	S	D	J
3	1	0	0	0	0
4	2	0	0	0	0
	1	5	0	0	0
	1	0	0	0	0
		2	0	0	0

Możemy stworzyć liczbę równą $10 \cdot 100\,000$.

$$10 \cdot 100\,000 = 1\,000\,000$$

Czytamy: jeden milion. To jest liczba siedmiocyfrowa.

- 3 Uczniowie z klasy IIIb przygotowali kartoniki liczbowe oraz kartoniki z nazwami poszczególnych cyfr w liczbie.

Potem uczniowie zorganizowali zabawę. Kilkoro dzieci ustawiło się w rzędzie. Każde z nich trzymało po dwa kartoniki: jeden z cyfrą i jeden z nazwą tej cyfry. Pozostałe dzieci odczytywały, jaka liczba została przedstawiona. Odczytaj pierwszą liczbę.

M	ST	DT	JT	S	D	J
1	0	0	0	0	0	0

Następnie ustawiły się inne dzieci z innymi kartonikami. Odczytaj kolejną liczbę.

ST	DT	JT	S	D	J
4	5	2	3	7	6

- Zorganizujcie w klasie podobną zabawę.

- 4 Zapisz w zeszycie najmniejszą liczbę trzycyfrową i największą liczbę czterocyfrową. Potem zapisz najmniejszą liczbę pięciocyfrową oraz największą liczbę sześciocyfrową. Odczytaj zapisane liczby.

1 Przeczytaj liczby zapisane w tabeli.

M	ST	DT	JT	S	D	J
1	0	0	0	0	0	0
	4	2	0	4	0	5
	2	5	5	6	7	2

- Która liczba w tabeli jest największa, a która najmniejsza?

2 Zapisz w zeszycie liczbę sześciocyfrową, która:

- w rzędzie jedności ma 9,
- w rzędzie jedności tysięcy ma 9,
- w rzędzie dziesiątek i dziesiątek tysięcy ma taką samą cyfrę,
- w rzędzie setek i setek tysięcy ma zaproponowane przez ciebie dowolne cyfry.

3 Odczytaj, ile pieniędzy wypłacił bank „Grosik” w kolejnych dniach tygodnia.

Dzień tygodnia	Kwota
poniedziałek	250 000 zł
wtorek	202 200 zł
środa	300 400 zł
czwartek	200 000 zł
piątek	300 000 zł

- Powiedz, w którym dniu bank wypłacił najwięcej pieniędzy.
- Ile razem pieniędzy wypłacił bank we czwartek i w piątek?
- Czy przez pięć dni w tygodniu bank wypłacił więcej czy mniej niż milion złotych?
- Ułóż własne pytanie do kwot wypłaconych przez bank „Grosik”.

- 4 Przepisz do zeszytu liczby od najmniejszej do największej.

608

86

68 000

68

20 860

680

16 800

86 206

- 5 Teresa dodawała duże liczby, zapisując je w tabeli. Przeczytaj te liczby. Sprawdź, czy dziewczynka dobrze obliczyła.

	ST	DT	JT	S	D	J
		3	0	0	0	0
+	4	2	0	4	0	5
	4	5	0	4	0	5

- Artur zapisał w tabeli odejmowanie. Przeczytaj liczby i sprawdź, czy dobrze obliczył.

	ST	DT	JT	S	D	J
	8	5	4	2	5	6
-	3	2	1	2	4	0
	5	3	3	0	1	6

- 6 Zapisz w zeszycie i oblicz:

- różnicę liczb czterdzieści tysięcy i dwadzieścia tysięcy.
- różnicę liczb pięćdziesiąt cztery tysiące i cztery tysiące.
- sumę liczb piętnaście tysięcy i pięć tysięcy.
- sumę liczb dwieście trzydzieści tysięcy i siedemdziesiąt tysięcy.

- 7 Suma pewnych liczb wynosi 670 000. Zapisz w zeszycie dodawanie takich liczb, żeby otrzymać tę sumę. Obliczenie możesz zapisać w tabeli.

Dzisiaj Błażej przyszedł na lekcję razem ze swoim tatą, który jest marynarzem. Pan Rybicki opowiadał o przygodach, jakie miał w czasie swoich podróży po morzach i oceanach. Powiedział, że teraz pracuje na drobnicowcu, czyli na statku przeznaczonym do przewozu drobnych towarów pakowanych na przykład w metalowe skrzynie.

Podczas ostatniego rejsu na statku było 10 skrzyń, w każdej po 20 ton towaru. Drobnicowiec wypływał z portu w Gdańsku, a płynął przez Kłajpedę do Kopenhagi. Błażej próbował obliczyć, ile kilogramów towaru było na tym statku. W końcu stwierdził, że było ich tak dużo, że trudno to sobie wyobrazić. Pan Rybicki powiedział, że gdy opuszczali port w Kłajpedzie, mieli już tylko połowę tego towaru.

Tata Błażeja wypływa też w długie rejsy, nawet do Chin. Wtedy na drobnicowcu przewozi się więcej takich skrzyń z towarem.

- 1 Przeczytaj tekst opowiadania. Co cię w nim zainteresowało?
 - Co można obliczyć na podstawie informacji z tego opowiadania? Jakie pytania można do niego ułożyć? Przypomnij, ile kilogramów ma 1 tona.
 - Ile kilogramów towaru przewiózłby drobnicowiec, gdyby na swoim pokładzie miał 30 skrzyń, po 10 ton w każdej skrzyni?
 - Jak myślisz, ile takich skrzyń z towarem drobnicowiec może przewieźć do Chin?

- 2 Witek znalazł w internecie informacje o dziesięciu najcięższych zwierzętach świata. Zdziwił się, że cztery z nich żyją w oceanach.

Najcięższy jest płetwal błękitny, którego waga wynosi od 130 000 do 150 000 kg. Rekin wielorybi waży około 12 000 kg. Waga orki dochodzi do 9 000 kg. Kaszalot waży 5, a nawet 6 razy więcej niż orka.

Przeczytaj wagę każdego zwierzęcia. Zamień kilogramy na tony. Ile może ważyć kaszalot?

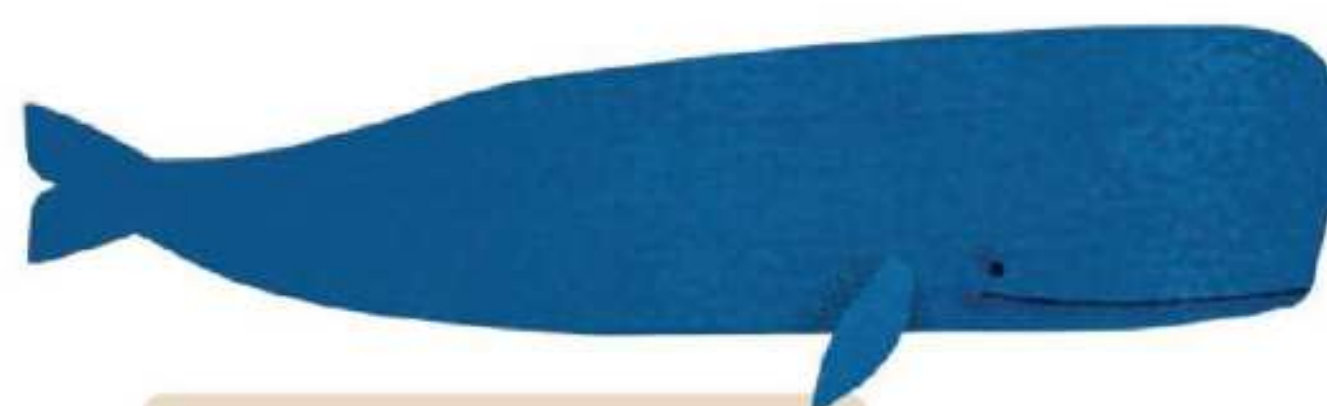
rekin wielorybi
12 000 kg

płetwal błękitny
150 000 kg

orka
9 000 kg

kaszalot ?

- 3 Pan Henryk Kowalski wygrał w teleturnieju 50 000 zł. Bank wypłacił mu już część pieniędzy. Przeczytaj, jakie kwoty są wpisane na czekach. Narysuj w zeszycie taki czek i wpisz na nim kwotę, którą bank powinien jeszcze wypłacić.

- 4 Przeczytaj liczby w kolejności od największej do najmniejszej.

2400

24 200

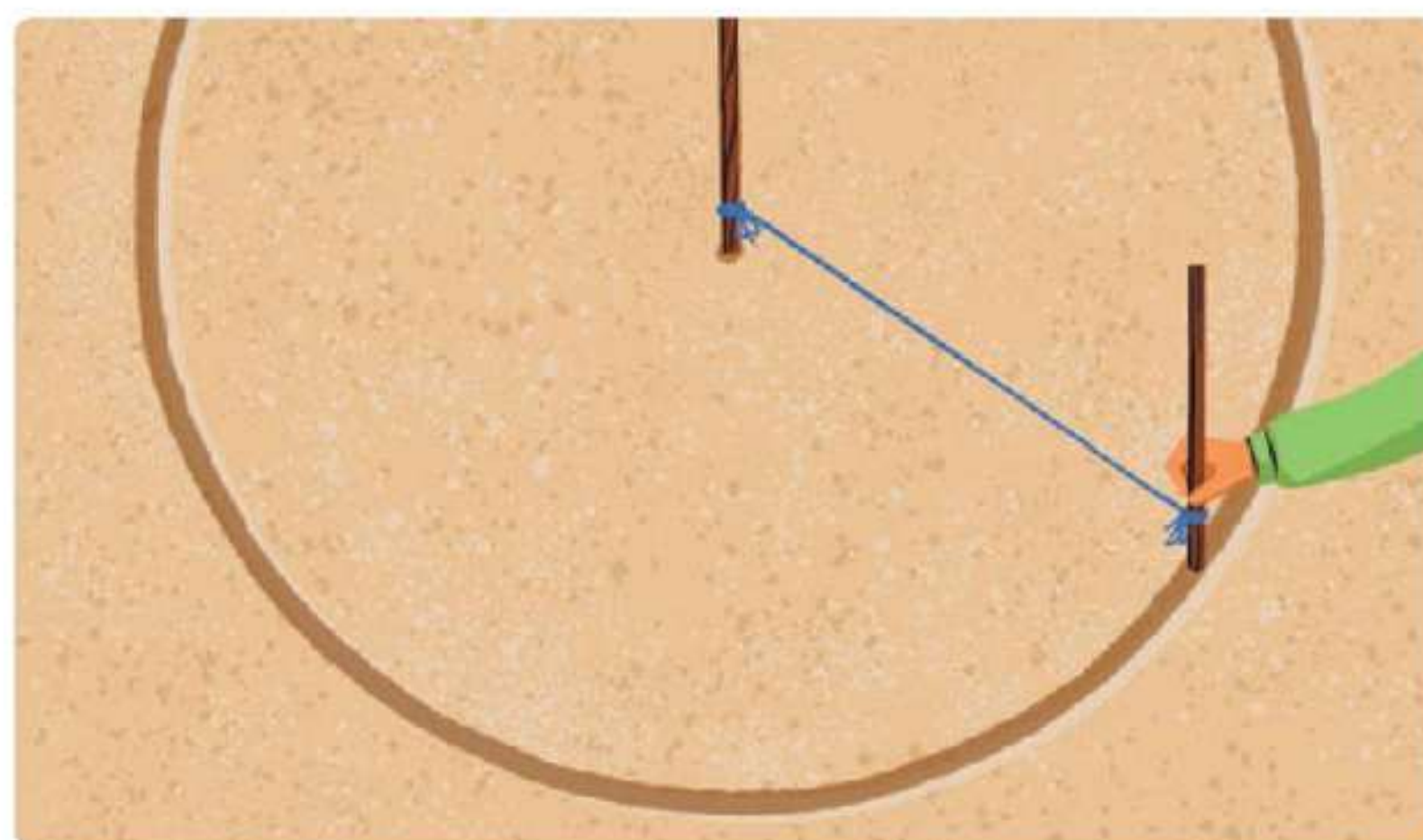
240 000

24 000

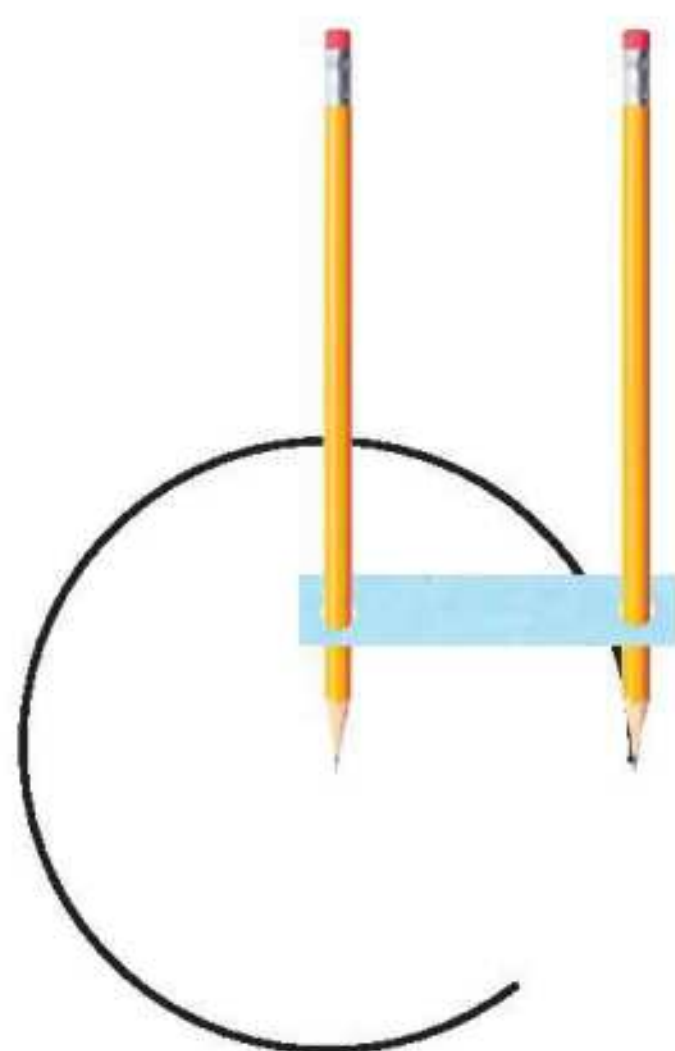
- 1 Dopasuj kształt każdego przedmiotu do odpowiedniego obrysu. Który z tych kształtów nazywamy kołem? Czy koło można narysować za pomocą linijki?

- 2 W parku trwają przygotowania do sadzenia drzew i krzewów. Na klombach za pomocą dwóch patyków i naciągniętego na nie sznurka wytyczono kształt koła. Popatrz na rysunek i opowiedz, jak to zrobiono.

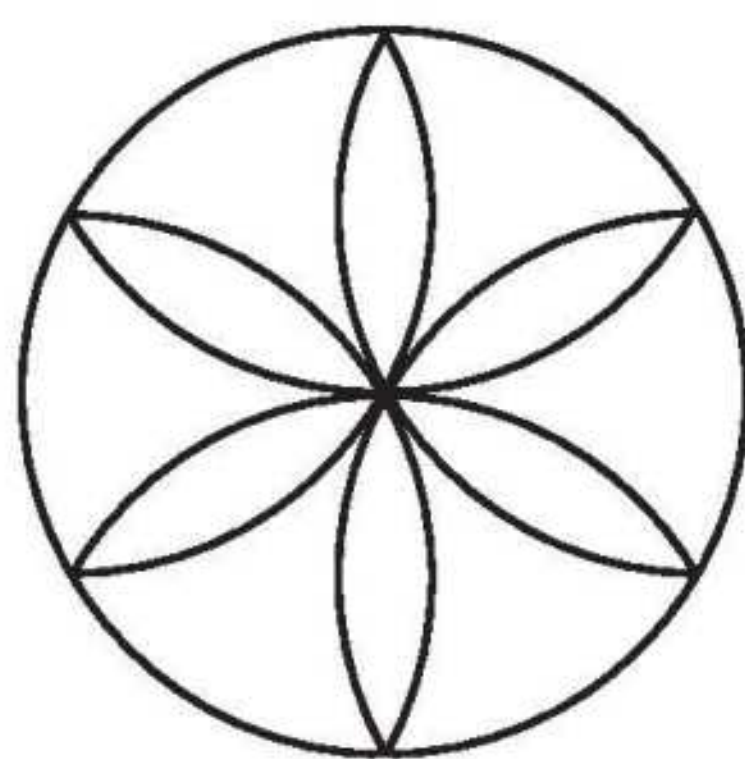

- Spróbuj narysować w zeszycie koło. Potrzebny do tego będzie sztywny pasek papieru z dwiema dziurkami i dwa ostro zatemperowane ołówki. Jeden ołówek będzie przytrzymywał pasek, a drugim zakresłać kształt koła.

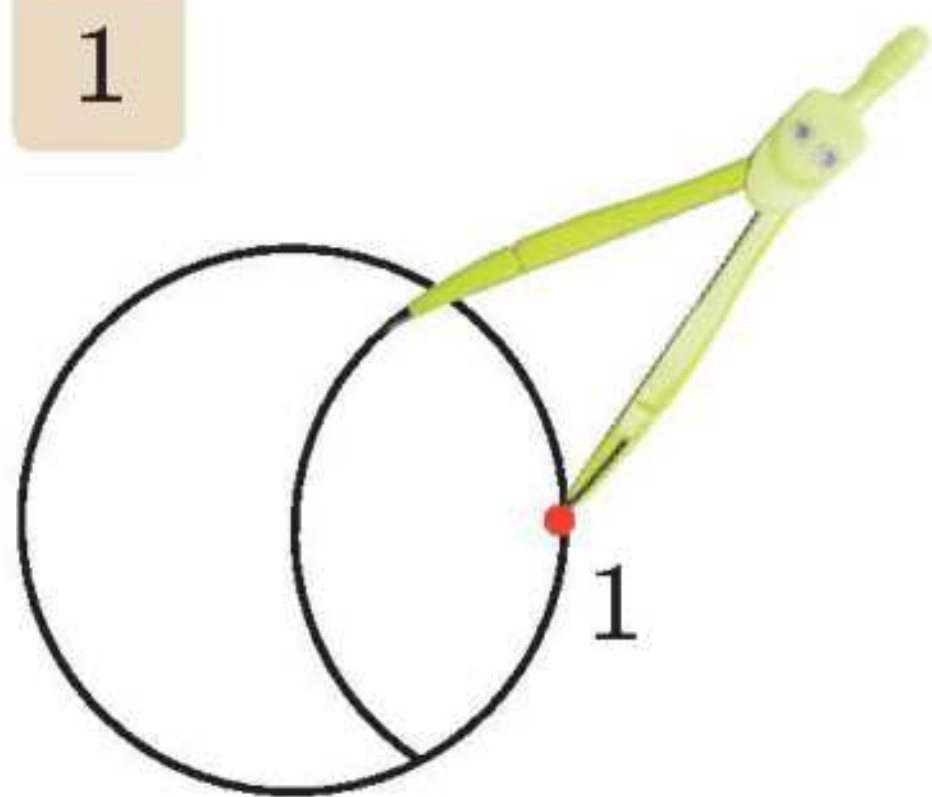
- Porównaj dwa sposoby rysowania koła na rysunkach powyżej. Dlaczego łatwiej kształt koła narysować za pomocą cyrkla? W czym budowa cyrkla przypomina konstrukcję z dwóch patyków i sznurka albo z paska papieru i dwóch ołówków?

- 3 Ten rysunek przedstawia rozetę. Jak myślisz, jak został wykonany? Porozmawiajcie o tym.

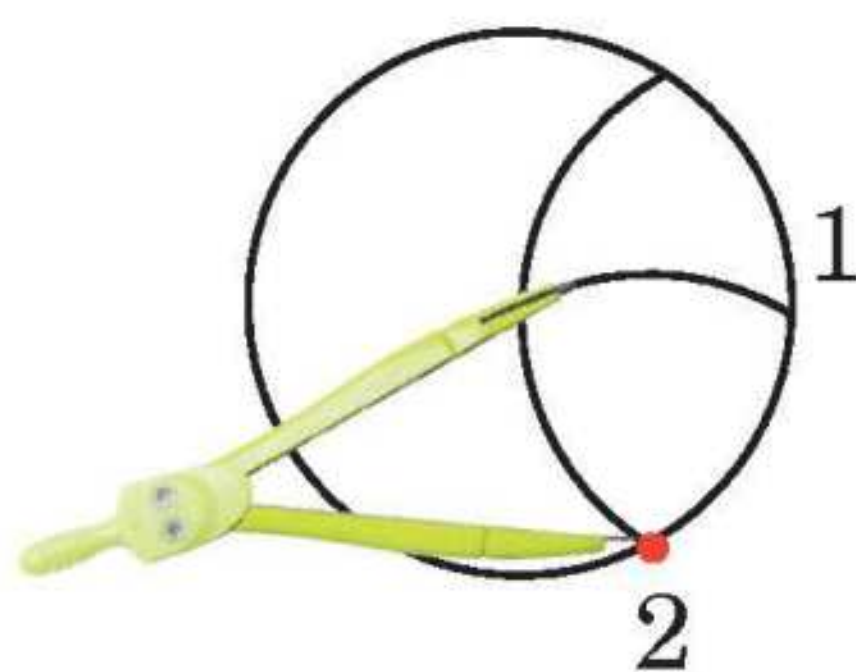

- Popatrz na serię rysunków tworzonych za pomocą cyrkla. Co te rysunki mają wspólnego z rysunkiem rozety, która jest powyżej?

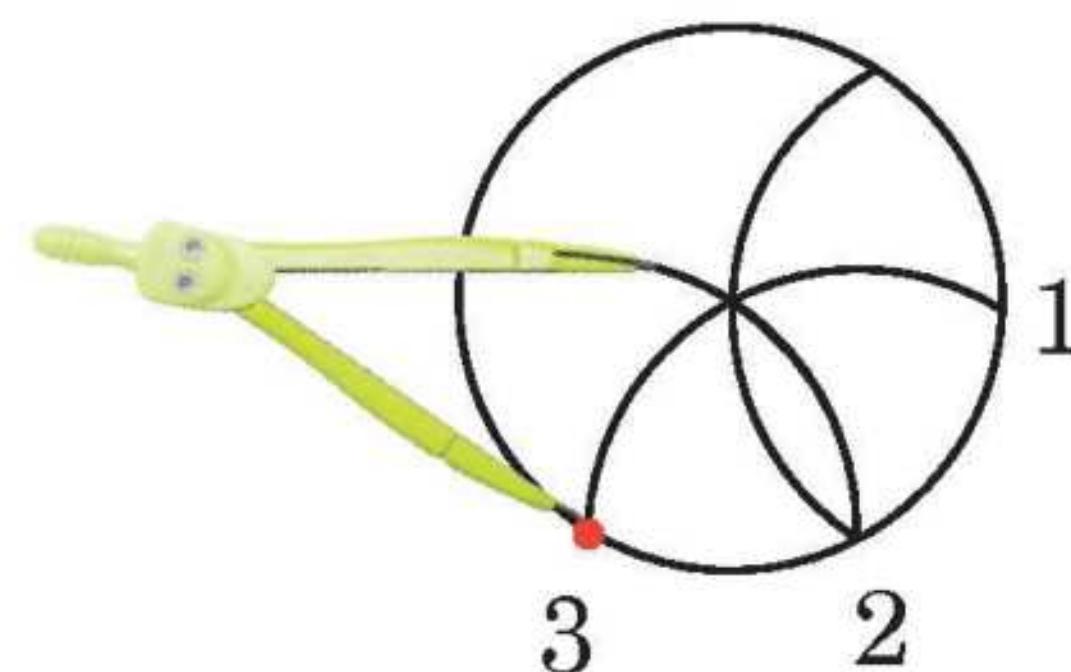
1

2

3

- 4 Cyrklem można również odmierzać jednakowe długości. Zobacz, jak cyrklem można wyznaczać punkty podczas rysowania mozaiki.

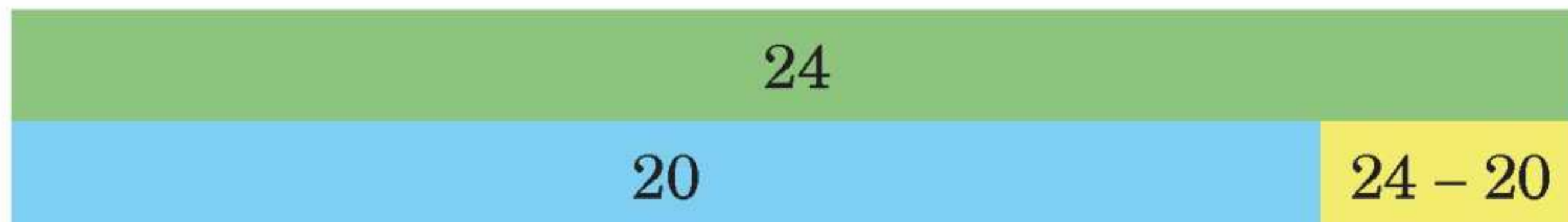
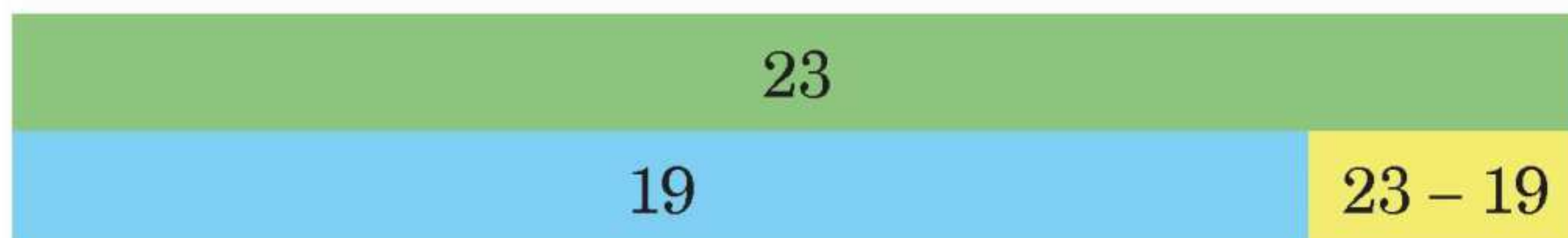

- 5 Sprawdź cyrklem, który z odcinków jest najdłuższy, a który najkrótszy.

- 1 W drugiej klasie poznaliśmy metodę odejmowania polegającą na zwiększaniu liczb w działaniu tak, żeby odjemnik był pełną dziesiątką.

Na przykład zamiast $23 - 19$ obliczaliśmy $24 - 20$.
Łatwiej jest obliczyć różnicę $24 - 20$ niż $23 - 19$.

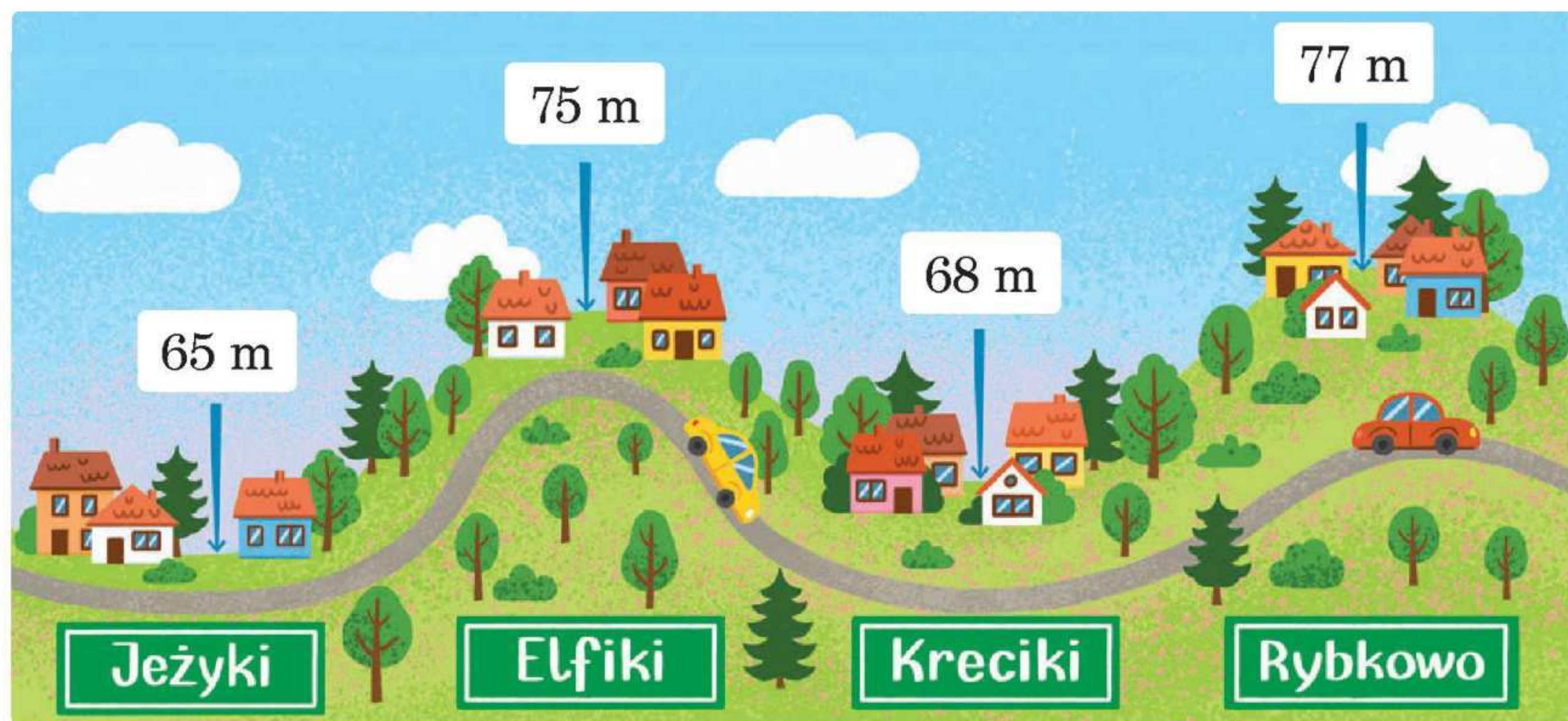
Oblicz w zeszycie tym samym sposobem podane różnice.

$$57 - 19 = \boxed{?}$$

$$72 - 28 = \boxed{?}$$

$$46 - 27 = \boxed{?}$$

- 2 Odczytaj z rysunku, na jakiej wysokości nad poziomem morza leży każda miejscowość.

- Jaka jest różnica wysokości pomiędzy kolejnymi miejscowościami?
- Powiedz, jaka jest różnica wysokości pomiędzy Jeżykami a Rybkowem.

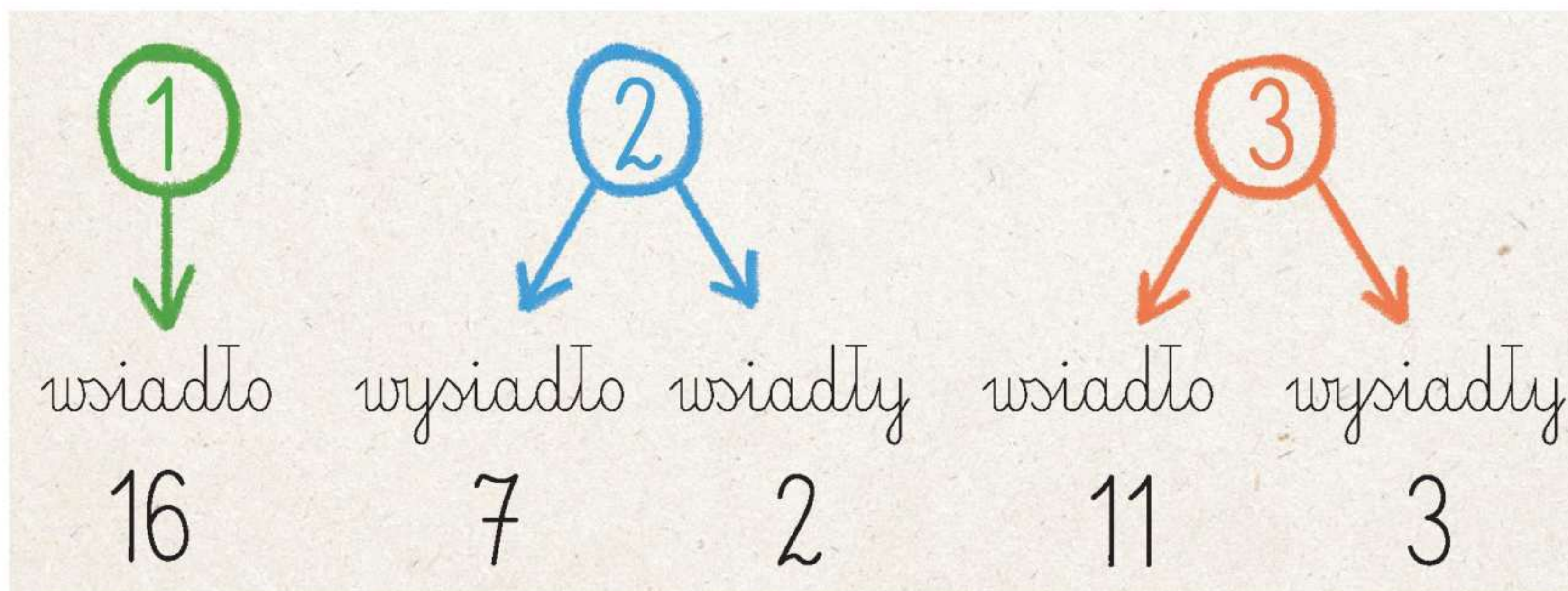
- 3 Przeczytaj treść zadania. Wykonaj do niego rysunek w zeszycie. Rozwiąż zadanie.

Za dwa jednakowe zeszyty w kratkę i dwa jednakowe zeszyty w linię Marek zapłacił 20 zł. Jola zapłaciła 16 zł za dwa takie same zeszyty w kratkę i jeden zeszyt w linię. Ile kosztował jeden zeszyt w kratkę, a ile jeden zeszyt w linię?

- 4 Kiedy Kasia jechała do dziadków, na pierwszy przystanek autobus przyjechał pusty. Do autobusu wsiadło 16 osób. Na drugim przystanku wysiadło z niego 7 osób, a wsiadły 2 osoby. Na trzecim przystanku wsiadło 11 osób, a wysiadły 3 osoby. Ile osób pojechało dalej tym autobusem?

Popatrz, jaki rysunek wykonał do tego zadania Paweł.

Paweł obliczył, ilu pasażerów było w autobusie, gdy odjeżdżał z drugiego przystanku:

$$16 - 7 + 2 = 9 + 2 = 11$$

Potem obliczył, ilu pasażerów było w autobusie, gdy odjeżdżał z trzeciego przystanku:

$$11 + 11 - 3 = 22 - 3 = 19$$

Czy Paweł dobrze policzył?

- Jak inaczej można rozwiązać to zadanie?

- 5 Oblicz w zeszycie i porównaj wyniki działań. Zwróć uwagę na liczby występujące w tych działaniach. Co zauważasz? Które z tych działań najłatwiej było ci obliczyć?

$$25 + 16 - 5 + 4$$

$$25 - 5 + 16 + 4$$

$$16 - 5 + 4 + 25$$

$$4 + 16 - 5 + 25$$

- 6 Przepisz działania do zeszytu i oblicz. Co zauważasz?

$$63 + 5 - 5 = \boxed{?}$$

$$40 - 6 + 6 = \boxed{?}$$

$$35 - 8 + 8 = \boxed{?}$$

- 7 Pani Tosia sprzedaje codziennie jaja na targu. W środę sprzedała 50 jaj, a w czwartek 74 jaja.

Pani Tosia stwierdziła, że w tym tygodniu zachodziła dziwna prawidłowość: każdego dnia liczba sprzedanych jaj była równa liczbie jaj sprzedanych w dwóch poprzednich dniach. Jeżeli taka prawidłowość się utrzyma, to ile jaj pani Tosia sprzeda w piątek?

- Ile jaj pani Tosia mogła sprzedać w poniedziałek, a ile we wtorek?

- 1 Oliwier, Bożenka i Zosia bawili się w bank papierowymi pieniędzmi. W tabeli zapisywali wpływy, czyli pieniądze wpłacone do banku, i wydatki, czyli pieniądze wypłacone z banku. Na początku w banku było 50 zł. Potem bank przyjmował i wypłacał różne kwoty.

Transakcja	Wpływ (pieniądze wpłacone)	Wydatek (pieniądze wypłacone)
1	11 zł	2 zł
2	6 zł	12 zł
3	20 zł	8 zł
4	12 zł	0 zł

Na końcu zabawy Oliwier zrobił podsumowanie. Liczył po kolei wpływy i wydatki. Wpływy dodawał, a wydatki odejmował. Sprawdź, czy się nie pomylił.

$$\begin{aligned} &50 + 11 - 2 + 6 - 12 + 20 - 8 + 12 \\ &\quad \swarrow \searrow \\ &61 - 2 + 6 - 12 + 20 - 8 + 12 \\ &\quad \swarrow \searrow \\ &59 + 6 - 12 + 20 - 8 + 12 \\ &\quad \swarrow \searrow \\ &65 - 12 + 20 - 8 + 12 \\ &\quad \swarrow \searrow \\ &53 + 20 - 8 + 12 \\ &\quad \swarrow \searrow \\ &73 - 8 + 12 \\ &\quad \swarrow \searrow \\ &65 + 12 = 77 \end{aligned}$$

Bożenka zrobiła takie podsumowanie:

tak zwiększały się wpływy do banku: $50 + 11 + 6 + 20 + 12 = 99$

tyle wypłacono: $2 + 12 + 8 = 22$ tyle zostało: $99 - 22 = 77$

Zosia zrobiła swoje obliczenia inaczej. Opowiedz, jak liczyła.

$$(50 + 20) + (12 - 12) + (11 - 8 - 2) + 6 = 70 + 0 + 1 + 6 = 77$$

- Który sposób obliczeń jest dla ciebie łatwiejszy? Dlaczego?

- 2 Zapisz działania w zeszycie. Uporządkuj liczby tak, żeby łatwo ci było obliczać.

$$46 + 25 - 5 + 19 - 3 = \boxed{?} \qquad 36 - 6 + 48 - 13 + 12 = \boxed{?}$$

Kiedy podzielimy coś na dwie równe części, dostaniemy dwie połowy.

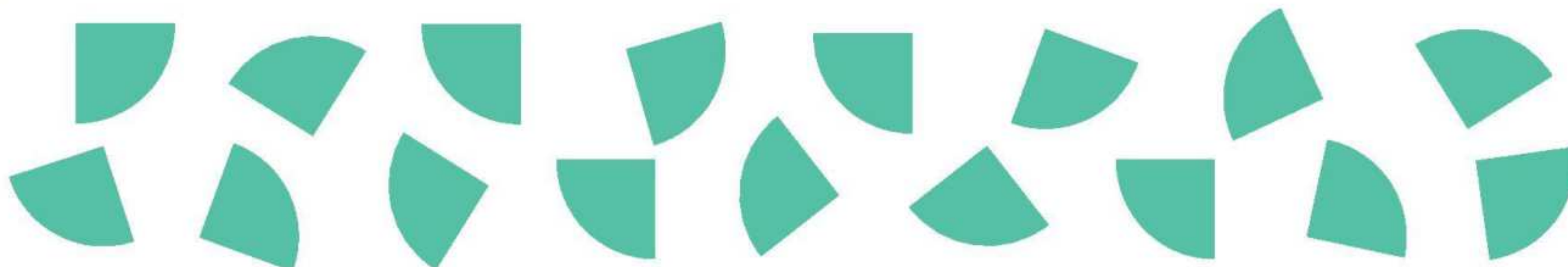
Każdą połowę możemy podzielić na jeszcze mniejsze części. Jeżeli obie połowy podzielimy na dwie równe części, to dostaniemy cztery ćwiartki.

- 1 Wskaż, co jest połową, a co ćwiartką.

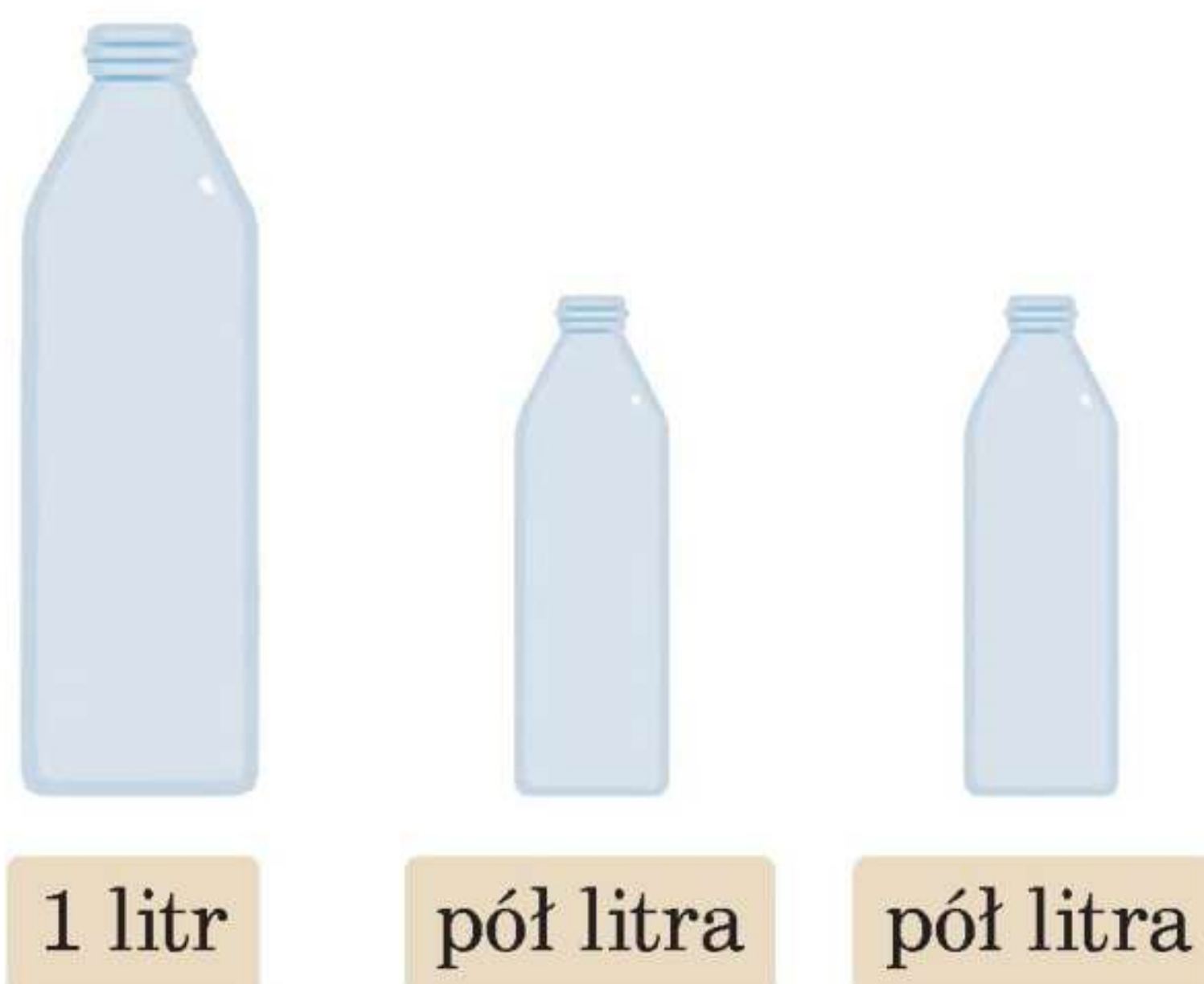
- 2 W domu były 2 kg mąki. Babcia zużyła pół kilograma mąki do upieczenia bułeczek. Ile mąki zostało?
- 3 Policz, ile jest ćwiartek. Ile całych kół można z nich ułożyć?

- 4 Ula przygotowuje z mamą sałatkę owocową. Dziewczynka chce pokroić owoce kiwi na ćwiartki. Ile otrzyma ćwiartek, jeżeli ma 12 owoców?

Płyny można rozlewać do butelek litrowych albo mniejszych.

Jeżeli z jednej butelki litrowej rozlejemy płyn po równo do dwóch takich samych mniejszych butelek, to w każdej takiej butelce będzie pół litra płynu.

Jeżeli z jednej butelki półlitrowej rozlejemy płyn po równo do dwóch takich samych mniejszych butelek, to w każdej takiej butelce będzie ćwierć litra płynu.

● Ile butelek o pojemności ćwierć litra trzeba przygotować, żeby rozlać 2 litry mleka?

- 1 W sklepie było 20 słoiczek miodu, w każdym było ćwierć litra miodu. Ile litrów miodu było w sklepie?
- 2 Rodzice Marysi kupili wodę mineralną w dużych butelkach o pojemności 1 i pół litra oraz w małych butelkach o pojemności pół litra. Razem było 11 litrów wody. Ile było butelek dużych, a ile małych? Czy to zadanie ma tylko jedno rozwiązanie? Wykonaj w zeszycie rysunek do tego zadania.
- 3 Ola podlewa ogródek. Na jedną grządkę potrzebuje 8 litrów wody. Wodę czerpie ze zbiornika na deszczówkę, w którym jest 70 litrów wody. Na ile grządek wystarczy Oli wody do podlewania?

- 4 Przeczytaj treść zadania. Porozmawiajcie w klasie o sposobie rozwiązania tego zadania. Przyjrzyjcie się uważnie rysunkowi.

Babcia Jadzia zrobiła dżem z truskawek. Włożyła dżem do różnych słoików. Jaka jest pojemność każdego słoika, jeżeli wiadomo, że na każdej półce jest tyle samo litrów dżemu, a najmniejszy słoik ma pojemność ćwierć litra?

- 5 Zobacz, ile marchwi i ile jabłek przygotowała mama Karoliny do zrobienia 3 szklanek soku.

pół kilograma

1 kg

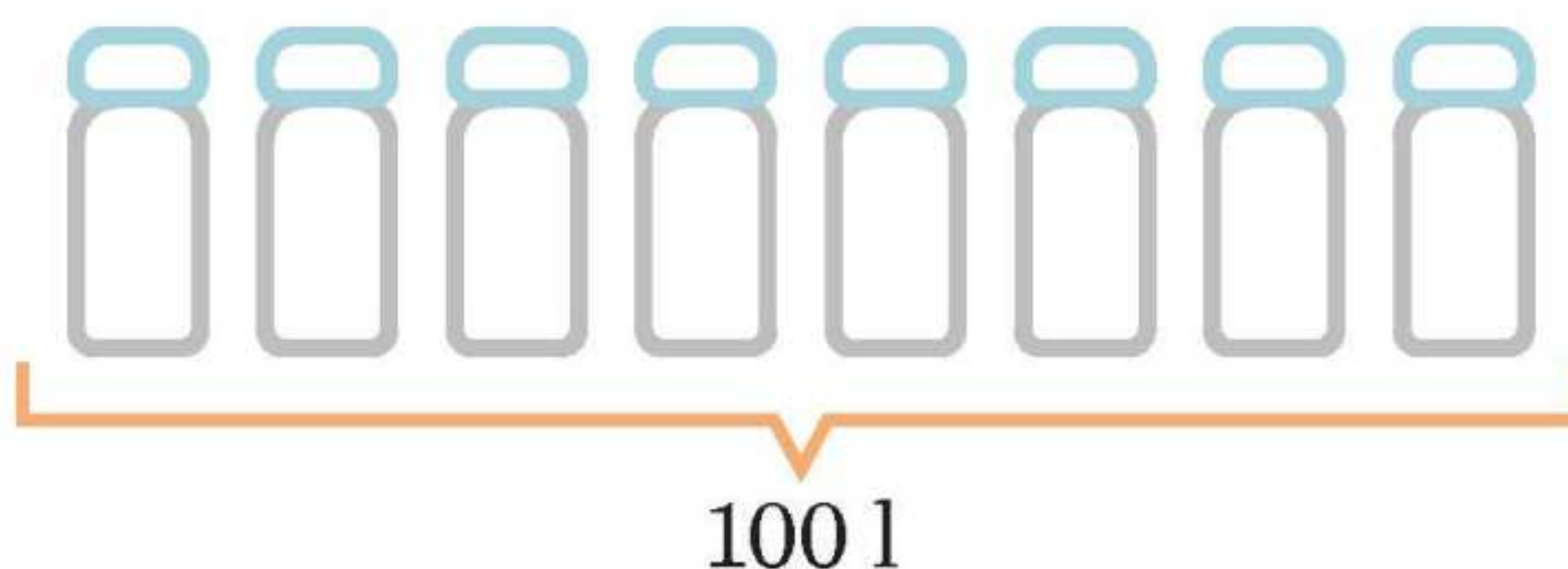
Ile kilogramów warzyw i owoców musi przygotować mama, jeżeli chce zrobić sok dla 9 dziewczynek, po jednej szklance dla każdej dziewczynki?

- Ile litrów soku przygotowuje mama Karoliny?

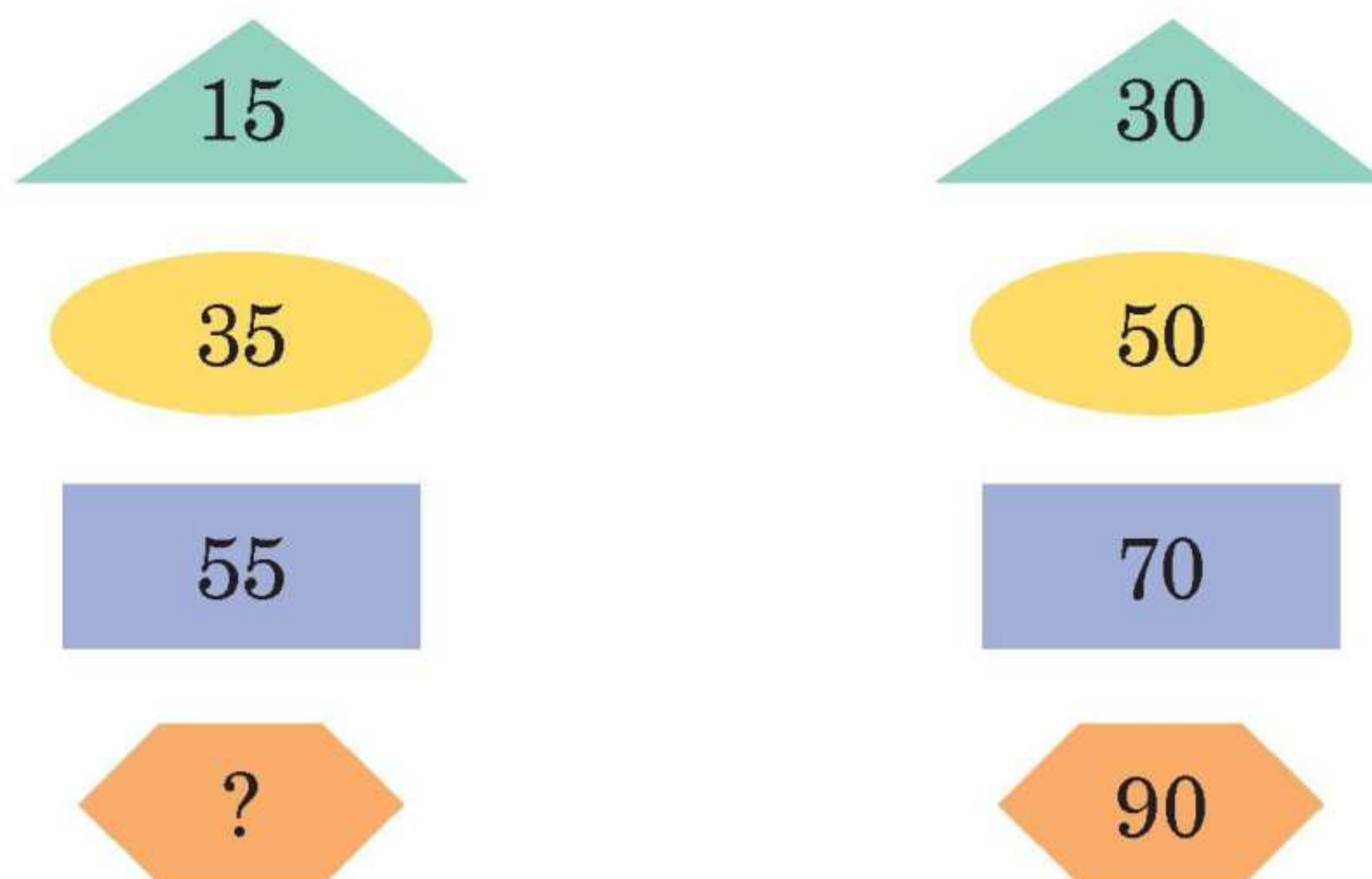

ćwierć litra

- 6 Na szkolny piknik zamówiono 100 litrów zupy, która została przywieziona w 8 termosach, napełnionych po brzegi. Ile litrów zupy było w każdym termosie? Porozmawiajcie o tym, w jaki sposób można obliczyć to zadanie.

- 1 Powiedz, o ile większe od liczb po lewej stronie są liczby po prawej stronie. Jaka liczba powinna być w ostatnim rzędzie?

- 2 Mama Ani upiekła ciastka na klasowe spotkanie. W pudełku było 60 ciastek w kształcie gwiazdek, serduszek i księżyców. Mama zrobiła po tyle samo gwiazdek i serduszek. Księżyców było mniej niż gwiazdek. Powiedz, ile mogło być ciastek każdego rodzaju. Swoją propozycję zapisz w zeszycie. W jaki sposób rozwiązały to zadanie inne dzieci z klasy?

- 3 Przeczytaj i rozwiąż zagadki Basi, Marty i Wojtka.

Basia

Jaka liczba
jest mniejsza
o 20 od 150?

Marta

Jaka liczba
jest większa
o 150 od 150?

Wojtek

Jeżeli do pewnej liczby dodam 10 i 20,
otrzymam 200. Jaka to liczba?

- Ułóż własne zagadki i zadaj je koleżance lub koledze z klasy.

- 4 Przeczytaj treść zadania. Rozwiąż je w zeszycie.

Pociąg ma 3 wagony. Razem podróżuje nim 100 osób. W pierwszym wagonie jedzie 40 osób, a w drugim o 15 osób więcej. Ile osób jedzie w trzecim wagonie?

- 1 Przeczytaj działania i podaj wyniki.

$30 + 24 = \boxed{?}$

$54 - 24 = \boxed{?}$

$54 - 30 = \boxed{?}$

$45 + 32 = \boxed{?}$

$77 - 32 = \boxed{?}$

$77 - 45 = \boxed{?}$

$27 + 44 = \boxed{?}$

$71 - 44 = \boxed{?}$

$71 - 27 = \boxed{?}$

$65 + 26 = \boxed{?}$

$91 - 26 = \boxed{?}$

$91 - 65 = \boxed{?}$

- 2 Oblicz działania w zeszycie. Do każdego z nich zapisz dwa działania na odejmowanie.

$18 + 20 = \boxed{?}$

$24 + 16 = \boxed{?}$

$58 + 25 = \boxed{?}$

$40 + 27 = \boxed{?}$

$61 + 19 = \boxed{?}$

$36 + 47 = \boxed{?}$

- 3 Janinka chciała zapisać działania tak, żeby ich wyniki były ułożone od największego do najmniejszego. Sprawdź, czy dobrze zapisała działania.

45+45	63+17	58+12	34+26
-------	-------	-------	-------

- 4 Przepisz działania do zeszytu i wstaw odpowiednie znaki: $<$, $>$ lub $=$.

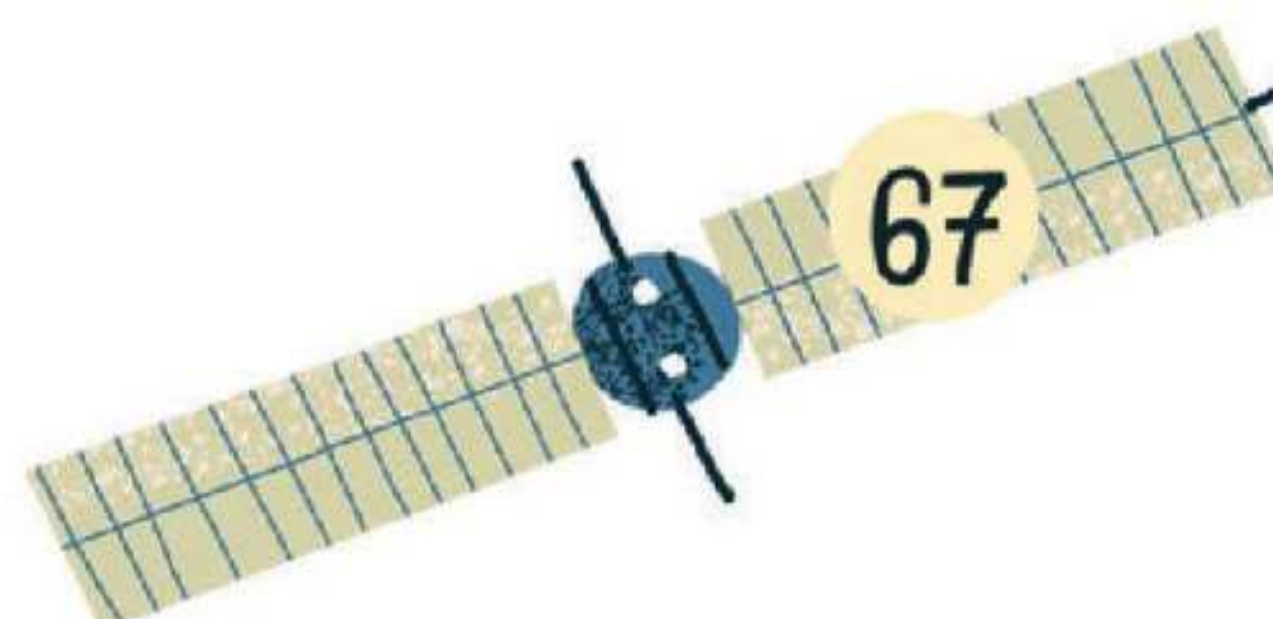
$48 - 20 \boxed{?} 20 + 28$

$64 + 28 \boxed{?} 65 + 13$

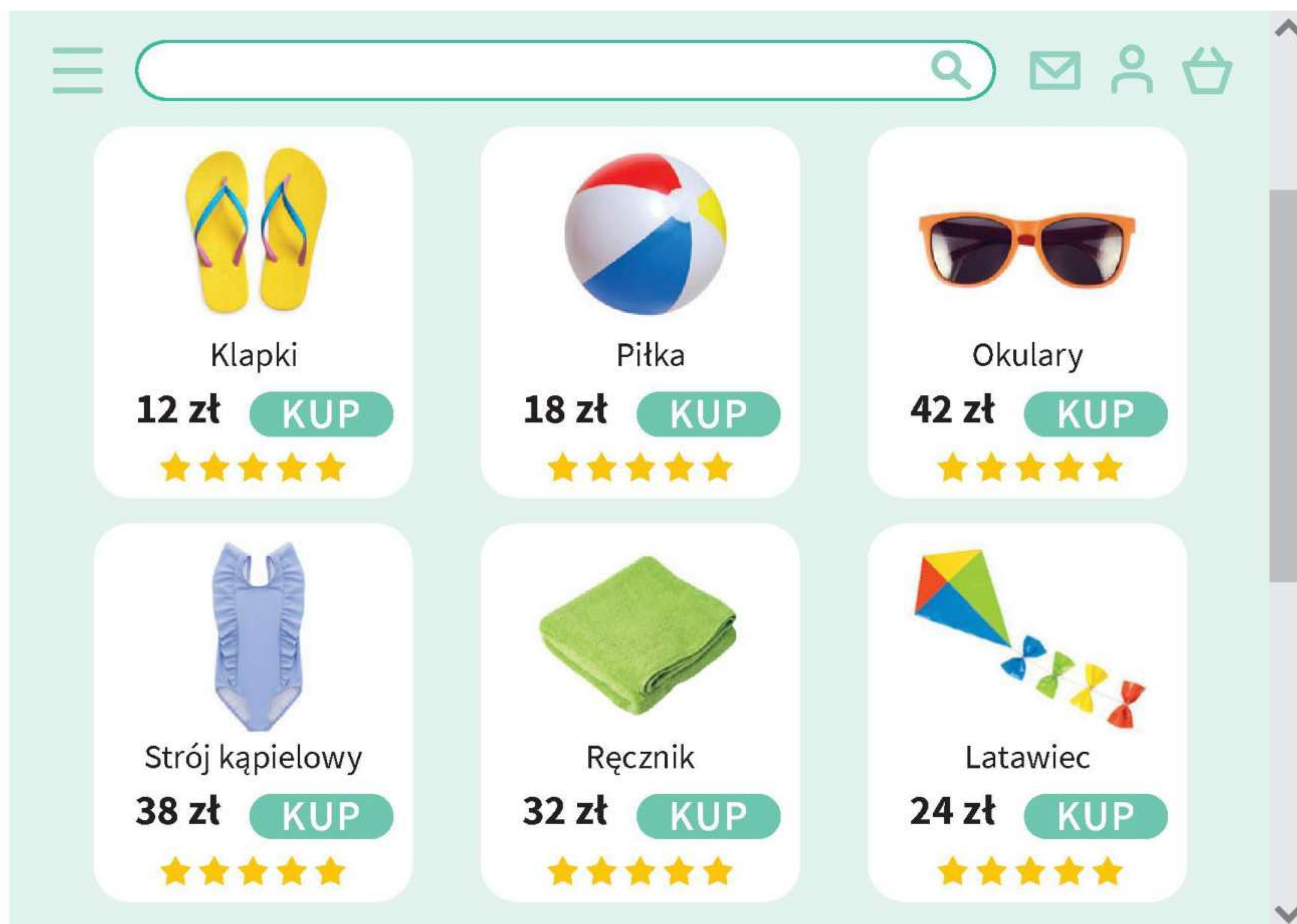
$50 - 12 \boxed{?} 20 + 18$

$56 + 19 \boxed{?} 75 - 19$

- 5 Powiedz, ile trzeba dodać do każdej liczby, żeby otrzymać 100.

- 1 Mama wypłaciła z bankomatu 180 zł banknotami 20-złotowymi, a tata wypłacił 200 zł banknotami 50-złotowymi. Powiedz, ile banknotów ma mama, a ile tata.
- 2 Maja szuka w internecie rzeczy potrzebnych na wyjazd nad morze. Zobacz, co można kupić w tym sklepie. Powiedz, co jest najdroższe, a co najtańsze. O ile więcej złotych kosztuje najdroższa rzecz od najtańszej? Obliczenie zapisz w zeszycie.

● Czy za 50 zł można kupić dwie rzeczy? Jeżeli tak to które?

- 3 Kamil zbiera pieniądze na wycieczkę. Twierdzi, że uzbierał już 200 zł. Pieniądze są w zamkniętej skarbonce i nie można ich przeliczyć. Kamil pamięta, że tata wrzucił do skarbonki 3 banknoty, mama wrzuciła 4 banknoty i razem było 100 zł. Wujek Zbyszek wrzucił 4 monety, a ciocia Krysia 2 banknoty. Wujek i ciocia stwierdzili, że wrzucili po tyle samo pieniędzy. Babcia i dziadek też wrzucili po tyle samo pieniędzy. Powiedz, ile pieniędzy wrzuciła do skarbonki każda osoba. Sprawdź, czy Kamil na pewno uzbierał 200 zł.
- 4 Bilet normalny na wystawę kosztuje 6 zł, a ulgowy 4 zł. Za 13 sprzedanych biletów otrzymano 66 zł. Ile było biletów każdego rodzaju?

- 1 W lipcu rodzina Henia planuje wyjazd do skansenu Słowian i wikingów na wyspie Wolin. Ponieważ chłopiec mieszka w Przemyśle, trzeba będzie przejechać przez całą Polskę. Zobacz, jak wygląda plan podróży.

wyjazd z domu
taksówką

przyjazd
na dworzec

odjazd pociągiem
z Przemyśla

noc w wagonie
sypialnym

śniadanie
w wagonie
restauracyjnym

przyjazd
do Szczecina

wyjazd
na wyspę Wolin

przyjazd do hotelu
na wyspie Wolin

zwiedzanie
skansenu

- Ile czasu będzie trwał przejazd pociągiem relacji Przemyśl – Szczecin? Możesz korzystać z zegara do ćwiczeń.
- Jak długo rodzina będzie spała w pociągu? O co jeszcze można zapytać?
- Od kwietnia do czerwca skansen jest czynny w godzinach od 10.00 do 16.00, a od lipca do sierpnia w godzinach od 10.00 do 18.00. Ile czasu zostanie Heniowi na zwiedzanie skansenu pierwszego dnia pobytu na wyspie?

- 2 Justyna opiekowała się psem chorej koleżanki. Codziennie rano wyprowadzała go na 20-minutowy spacer. Ile czasu poświęciła na spacer z psem w ciągu 5 dni? Odpowiedź podaj w godzinach i minutach.
- 3 Przeczytaj rozmowę Asi z rodzicami, którzy planują wakacje w Barcelonie, w Hiszpanii.

- O której godzinie rodzina Asi musiałaby wyjść z domu, gdyby chciała odlecieć do Barcelony o godzinie o 19.55?

Lotek

ODLOT

Modlin ↑

GODZINA

19.55 ↑

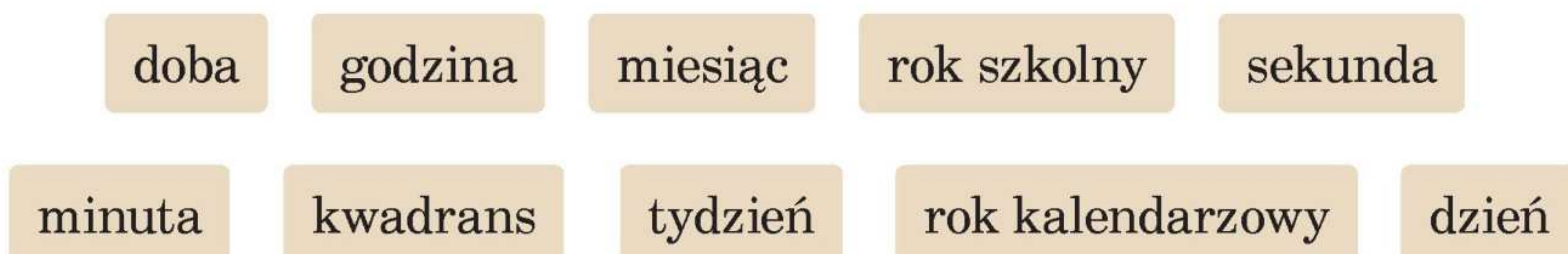
PRZYLOT

Barcelona ↓

- 1 Rodzice Tymka chętnie korzystają z usług biura turystycznego „Dreptuś”. Biuro organizuje krótkie pięciodniowe wycieczki po Polsce. Powiedz, w jakim dniu tygodnia Tymek z rodzicami zakończą wycieczkę, jeżeli wyjadą: w sobotę, w czwartek, we wtorek.
 - W jakim dniu tygodnia muszą wyjechać, jeżeli chcą zakończyć wycieczkę w piątek?
- 2 Zapisz w zeszycie dzisiejszą datę i nazwę dnia tygodnia. Sprawdź i zapisz, jaka będzie data za dwa tygodnie. Jaki będzie wtedy dzień tygodnia?
- 3 Kasia przygotowuje się do wakacyjnego wyjazdu do cioci Marty. Wyjeżdża 2 lipca. Będzie u cioci przez dwa tygodnie. Powiedz, którego dnia lipca Kasia wróci do domu.
- 4 W wakacje Szymon pojedzie do kuzynki do Chorwacji. Będzie tam 44 dni. Filip pojedzie do wujka do Niemiec na 47 dni. Ile tygodni Szymon będzie w Chorwacji? Ile tygodni Filip spędzi w Niemczech?
 - Jeżeli pobyt każdego chłopca zacznie się w poniedziałek, to jaki dzień tygodnia będzie ostatnim dniem ich pobytu za granicą?
- 5 Odczytaj znaki rzymskie.

- Wymień kolejne nazwy miesięcy, wskazując odpowiednie znaki rzymskie.
 - Zielonym kolorem wyróżniono miesiące, w których tata Sławka wyjeżdża na szkolenie. Nazwij te miesiące.
 - Niebieskim kolorem wyróżniono miesiące, w których klasa Wandy organizuje piesze wycieczki. Nazwij te miesiące.
 - Nazwij miesiące wyróżnione żółtym kolorem. Jakie są wtedy pory roku?
- 6 Przeczytaj podane jednostki czasu od najmniejszej do największej.

- 7 Mateusz rozłożył na stole kartki z kalendarza z datami, które są dla niego ważne. Zapisz te daty w zeszycie zgodnie z kolejnością miesięcy w roku.

14 luty	11 listopad	8 marzec	1 wrzesień	14 październik	26 maj
6 grudzień	14 kwiecień	21 styczeń	1 czerwiec	14 sierpień	15 lipiec

- Z czym ci się kojarzą niektóre z tych dat?

- 8 Przeczytaj rozmowę dzieci i odpowiedz na pytania.

W tym roku naukę w szkole kończymy 24 czerwca.

1 lipca jadę na kolonie. Ile to dni od dnia zakończenia roku szkolnego?

Wyjeżdżam na obóz 29 czerwca i będę tam dwa tygodnie. Kiedy wrócę do domu?

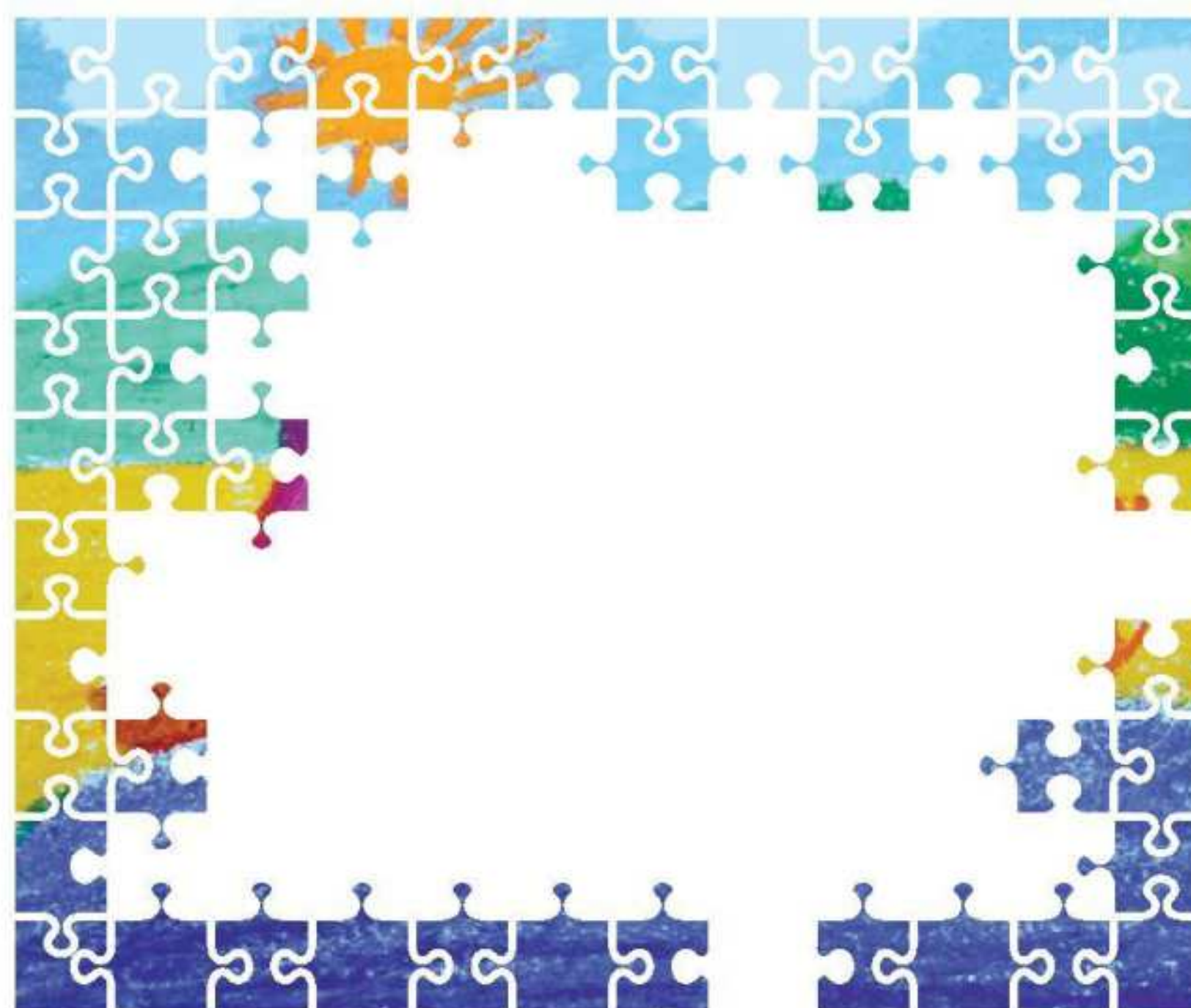
Ja pojadę na obóz wędrowny. Zaznaczyłem na moim kalendarzu datę wyjazdu i datę powrotu. Ile czasu będę na obozie?

Lipiec

Sierpień

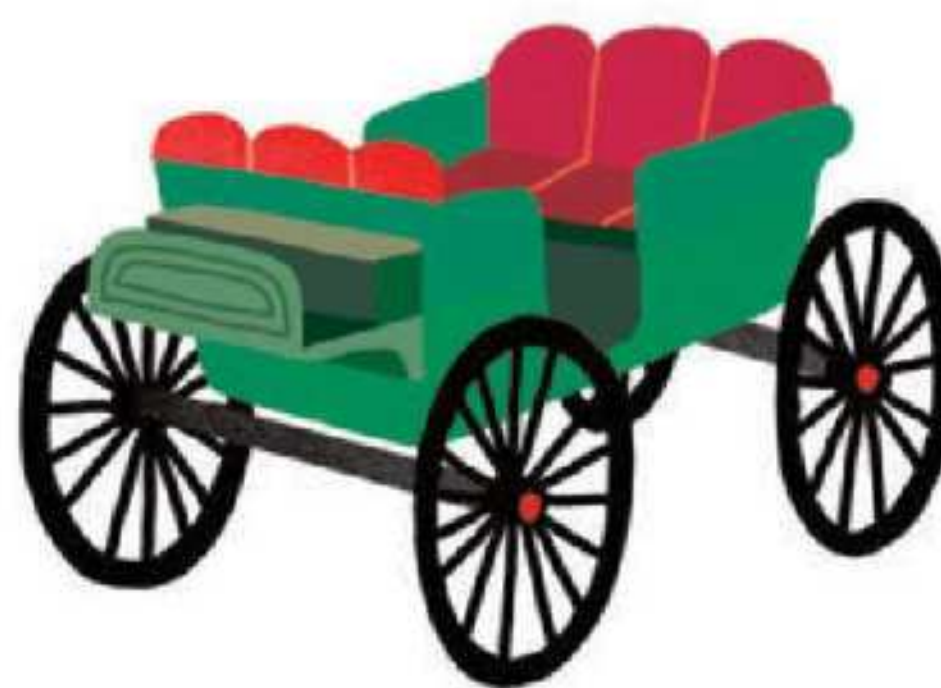
pn.	wt.	śr.	czw.	pt.	sob.	niedz.	pn.	wt.	śr.	czw.	pt.	sob.	niedz.
				1	2	3	1	2	3	4	5	6	7
4	5	6	7	8	9	10	8	9	10	11	12	13	14
11	12	13	14	15	16	17	15	16	17	18	19	20	21
18	19	20	21	22	23	24	22	23	24	25	26	27	28
25	26	27	28	29	30	31	29	30	31				

- 1 Zuzia i Kornelia własnoręcznie robiły puzzle. Najpierw wykonały rysunki, a potem je pocięły. Zuzia wycięła 36 elementów, a Kornelia aż 120. Tak przygotowane puzzle zaczęły układać rodzice dziewczynek. Jak myślisz, która układanka należy do Zuzi, a która do Kornelii?

- Ile jeszcze elementów rodzice muszą dołożyć do każdej układanki, żeby oba obrazki były skończone? Wykonaj obliczenia w zeszycie.

- 2 Na bal trzeba przywieźć 144 gości. Król ma do dyspozycji dwa rodzaje powozów: mniejsze, w których jest 6 miejsc, i większe, w których jest 8 miejsc. Którymi powozami król będzie mógł przywieźć gości, jeżeli chce, żeby wszystkie miejsca w powozach były zajęte?

- Czy jest możliwy taki dobór powozów, żeby część z nich była przeznaczona dla 6, a część dla 8 osób i żeby wszystkie miejsca były zajęte?
 - Jakie inne powozy mógłby przygotować król, żeby przywieźć na bal wszystkich gości?
- 3 W bloku, w którym mieszka Janek, jest parter, 11 pięter i 10 klatek schodowych. Na każdym poziomie są dwa mieszkania, ale w dwóch klatkach schodowych na parterze zajęte są razem 4 lokale. Znajdują się w nich: pralnia, sklep, fryzjer i kawiarnia. Ile mieszkań jest w tym bloku?

- 1 Piotr jest 4 lata starszy od Czarka. Ile lat będzie miał Czarek, kiedy Piotr skończy 13 lat?
- Kiedy obaj chłopcy będą mieli razem 20 lat? Czy kiedyś będą mieli razem 35 lat?
 - Sprawdź, jak się zmienia łączna liczba ich lat w kolejnych latach, na przykład co dwa lata. Liczby możesz zapisywać w tabeli.

- 2 Kamil rozwiązywał takie zadanie:

Gdy autobus odjeżdżał z przystanku początkowego, było w nim 11 pasażerów. Na pierwszym przystanku wsiadło 22 pasażerów, a 7 wysiadło. Na drugim przystanku wysiadło 19 pasażerów, a wsiadło 26. Ilu pasażerów dojechało do trzeciego przystanku?

Popatrz, jak Kamil rozwiązał to zadanie. Gdzie zrobił błąd?

$$\begin{array}{r} 11 \\ 22 \\ + 26 \\ \hline 59 \end{array} \qquad \begin{array}{r} 7 \\ + 19 \\ \hline 89 \end{array} \qquad \begin{array}{r} 89 \\ - 59 \\ \hline 30 \end{array}$$

Odpowiedź: Do trzeciego przystanku dojechało 30 pasażerów.

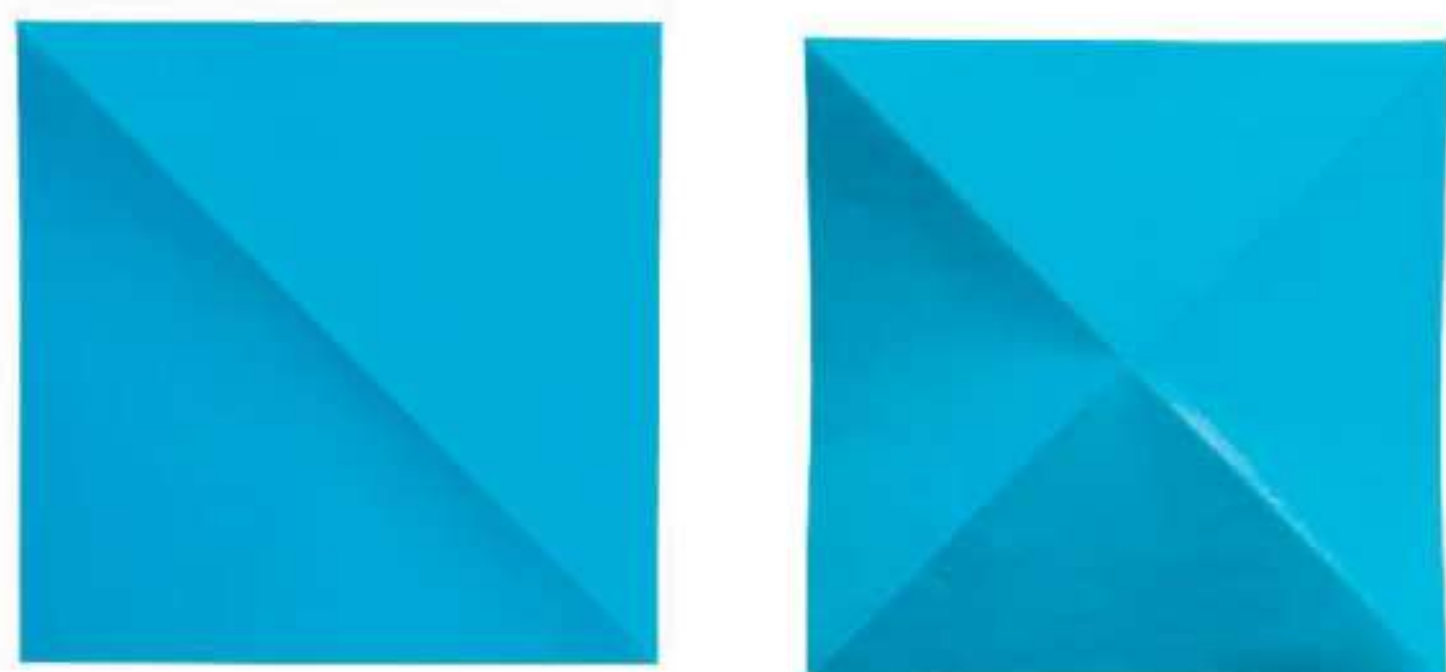
- 3 W biblioteczce Magdy najgrubsza książka ma 420 stron. Magda zauważyła, że numeracja stron w książce rozpoczyna się od strony 5. Ile razy cyfra 5 została wykorzystana do ponumerowania wszystkich stron w tej książce?

- 4 Samochód taty Karola spala 6 litrów paliwa na 100 km. Tata planuje przejazd na trasie o długości 400 km. Czy wystarczy mu paliwa, jeżeli w baku ma 20 litrów? Powiedz, w jaki sposób obliczasz.

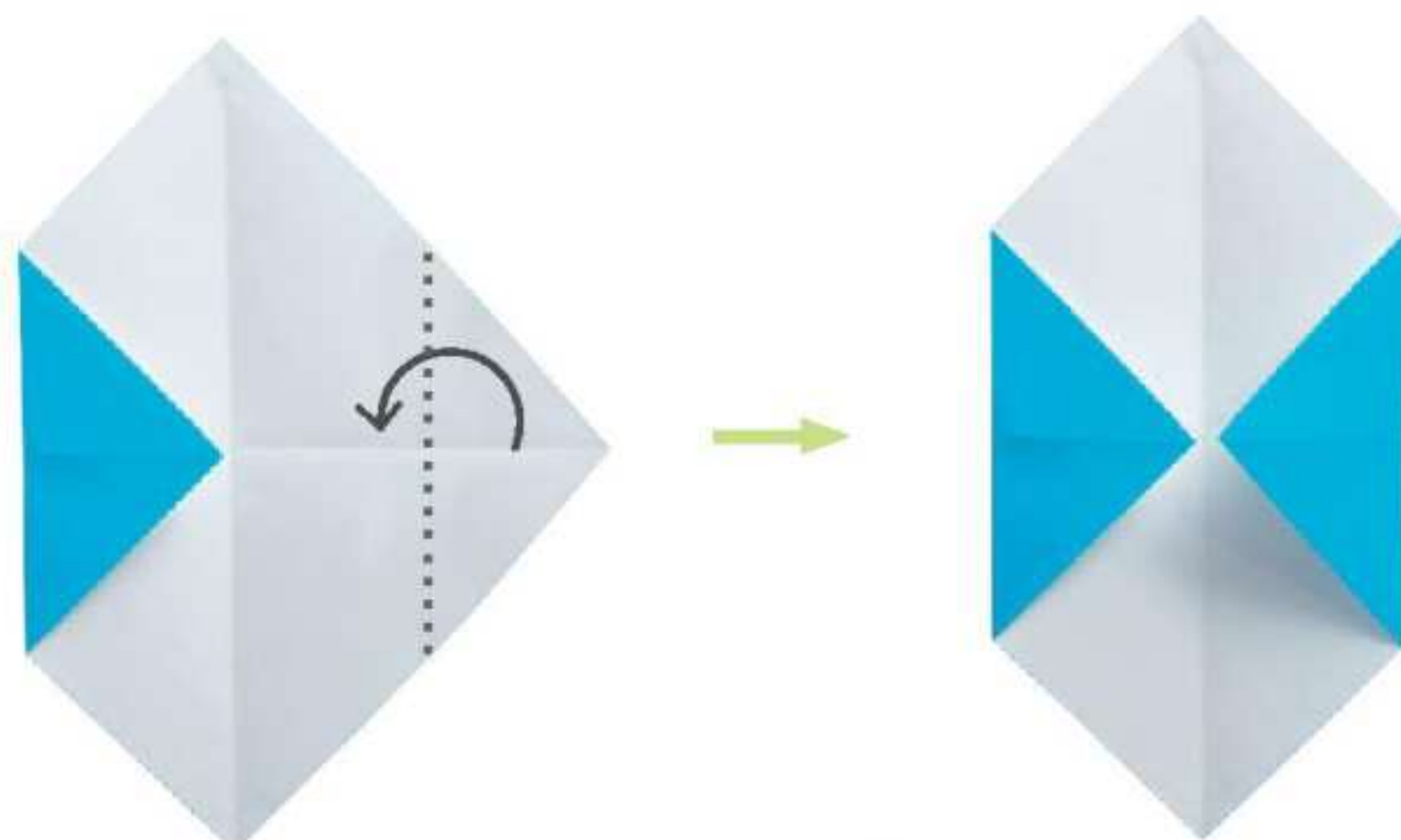
- 5 W szkolnej sali gimnastycznej odbyło się zebranie rodziców. Przygotowano 200 krzeseł i 10 ławek. W czasie zebrania na każdej ławce siedziało 6 osób, a 25 krzeseł było pustych. Ilu rodziców przyszło na zebranie?

1 Złóż bransoletkę z papieru według instrukcji.

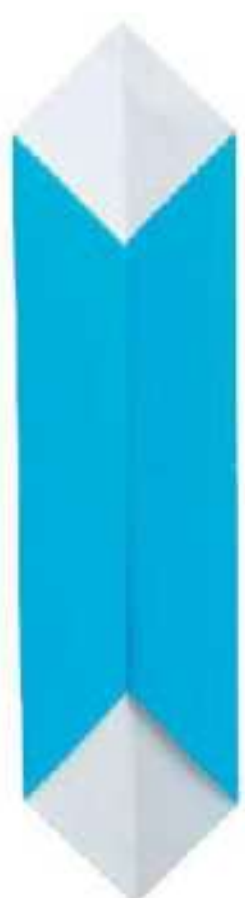
1. Dwukolorową kwadratową kartkę składamy dwa razy na pół. Linie złożenia powinny się przecinać na środku kartki.

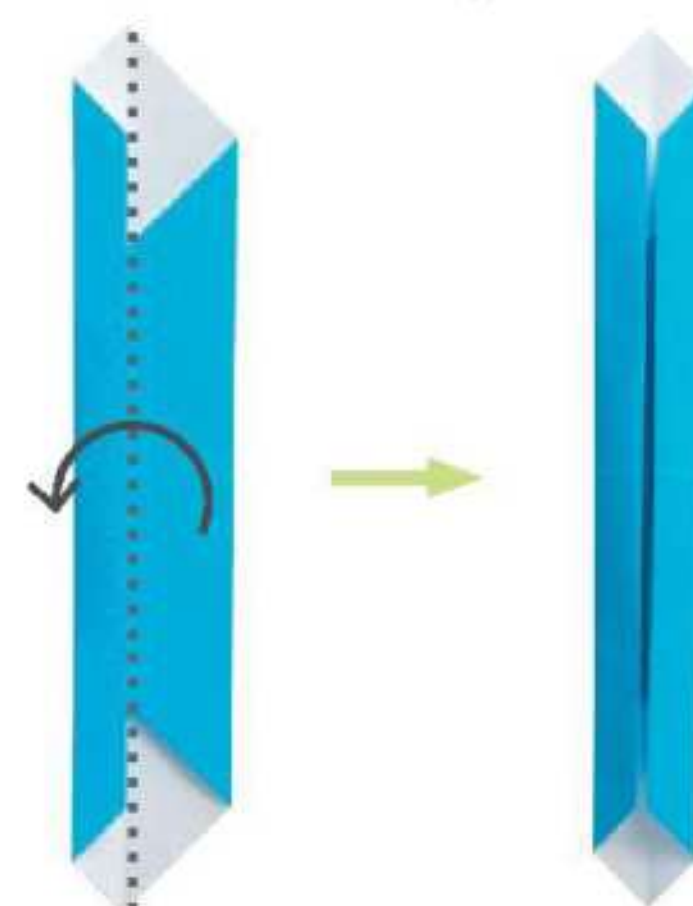
2. Zaginamy do środka przeciwległe rogi kwadratu.

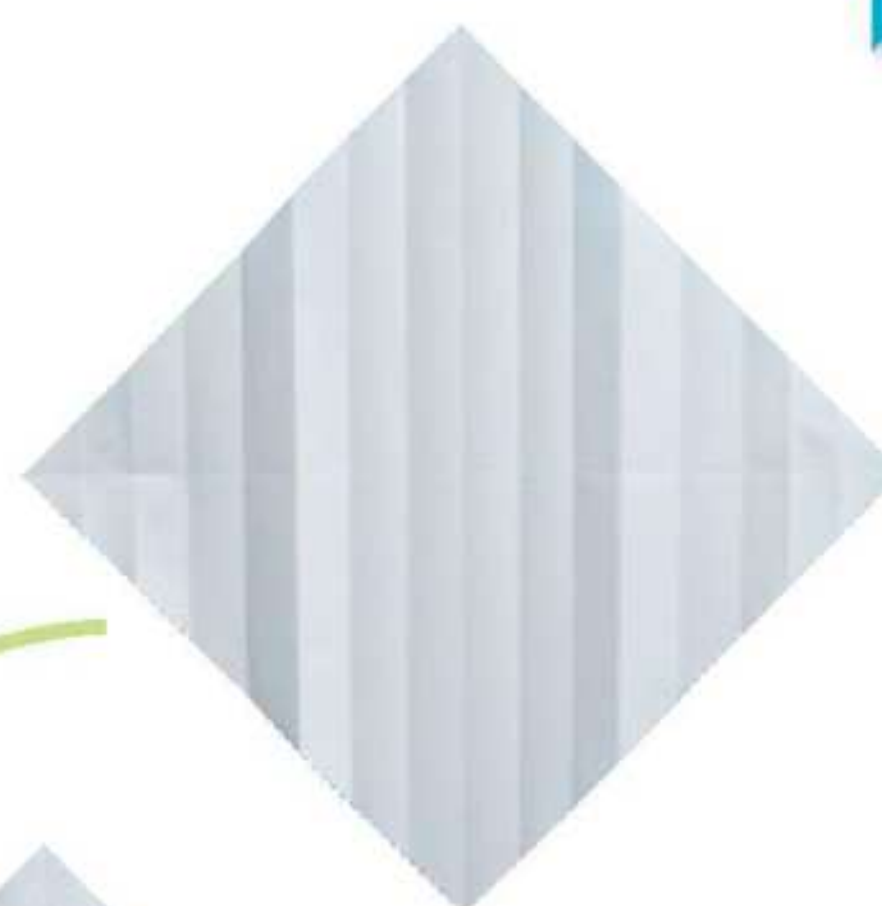
3. Zaginamy ponownie do środka lewy i prawy bok kartki tak, żeby krawędzie się stykały.

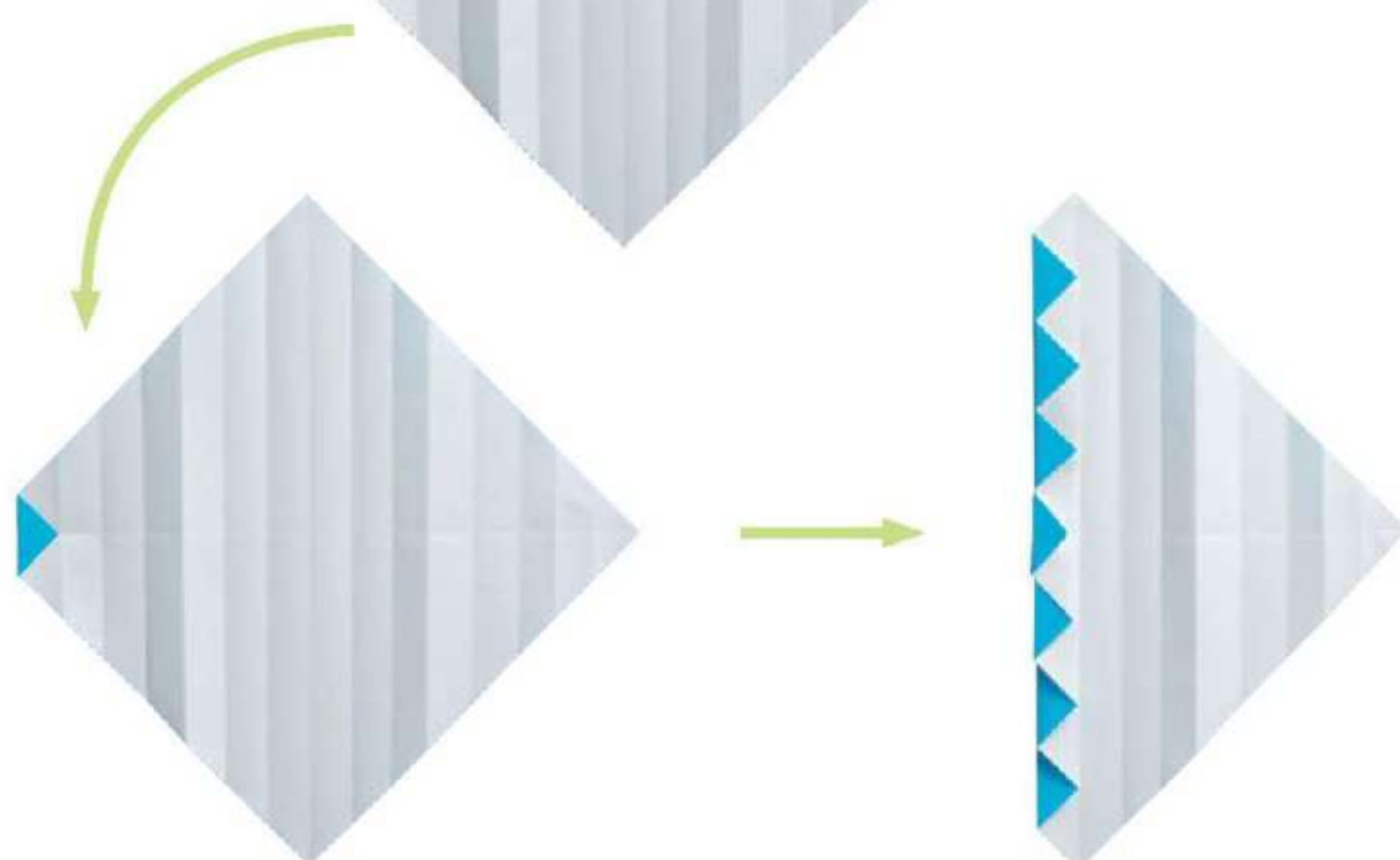
4. Zaginamy jeszcze raz do środka lewy i prawy bok kartki.

5. Tak wygląda kartka po rozłożeniu.
Jakie linie na niej zauważasz?
Jakie kąty tworzą linie, które się przecinają?
Jakie figury geometryczne widzisz?

6. Linie zagięć wykorzystujemy do zrobienia harmonijki.
Najpierw zaginamy kartkę z jednej, a potem z drugiej strony.

7. Mocno dociskamy obie strony.

8. Wyginamy pasek i wsuwamy jeden jego koniec w drugi. Bransoletka gotowa!

- 1 Gra jest przeznaczona dla 4 osób. Potrzebne są kostka do gry, długopis i pusty diagram do zapisywania liczb dla każdego gracza. Diagram można narysować na kartce lub w zeszycie. Gracze kolejno rzucają kostką. Liczbę wyrzuconych oczek wpisują w jedno, dowolne pole diagramu, sami decydują które. W ten sposób powstaną dwie liczby dwucyfrowe. Wygrywa osoba, która po odjęciu jednej swojej liczby dwucyfrowej od drugiej otrzyma najmniejszy wynik.

4	5
2	3

$$45 - 23 = ?$$

- 2 W tej tabeli liczby są ułożone piątkami. W każdym rzędzie i w każdej kolumnie zaznaczono tylko jedną liczbę. Oblicz sumę tych liczb.

1	2	3	4	5
6	7	8	9	10
11	12	13	14	15
16	17	18	19	20
21	22	23	24	25

- Wybierz inne liczby z tabeli – jedną w każdym rzędzie i w każdej kolumnie. Oblicz sumę tych liczb.
 - Co zauważasz po wykonaniu obliczeń? Porozmawiajcie o tym w klasie.
- 3 Sprawdź, czy są to kwadraty magiczne.

7	14	9
12	10	8
11	6	13

9	16	15
14	12	11
13	8	10

12	19	14
17	15	13
16	11	18

10	15	8
9	11	13
14	7	12

- W kwadracie, który nie jest magiczny, zmień liczby tak, żeby był to kwadrat magiczny.

- 4 Jakie liczby ukryły się pod tymi piłkami? Zapisz działania w zeszycie.

$$\text{niebieska} \cdot \text{czerwona} = 18$$

$$\text{zielona} \cdot \text{żółta} = 24$$

$$\text{fioletowa} \cdot \text{pomarańczowa} = 40$$

$$\text{szara} \cdot \text{zielona} = 42$$

$$\text{pomarańczowa} \cdot \text{zielona} = 48$$

$$\text{niebieska} \cdot \text{zielona} = 54$$

- 5 Między ilu kolegów Mikołaj może rozdzielić 36 ciasteczek tak, żeby każdy dostał ich tyle samo? Zapisz obliczenie w zeszycie. Czy jest tylko jedno rozwiązanie?

- 6 Oblicz działania w zeszycie. Zapisz sprawdzenie za pomocą mnożenia.

$$27 : 3 = \boxed{?}$$

$$45 : 9 = \boxed{?}$$

$$56 : 7 = \boxed{?}$$

$$42 : 7 = \boxed{?}$$

$$64 : 8 = \boxed{?}$$

$$81 : 9 = \boxed{?}$$

- 7 Adam, Michał, Paweł i Leszek kupili bilety na karuzelę za 32 zł. Ile kosztował jeden bilet?

- 8 Odczytaj ceny wypożyczenia rowerów i hulajnogi elektrycznej. Przeczytaj pytania i zapisz rozwiązania w zeszycie.

	Czas wypożyczenia	
	20 minut	30 minut
	8 zł	10 zł
	15 zł	20 zł
	10 zł	15 zł

- Marta, Julka i Klara mają razem 30 zł. Co mogą wypożyczyć?
- Ile będzie razem kosztowało wypożyczenie na 30 minut hulajnogi elektrycznej, roweru dla dziecka i roweru dla osoby dorosłej?
- Sprawdź, czy 50 zł wystarczy, żeby wypożyczyć na 20 minut dwa rowery dla dzieci, jeden rower dla osoby dorosłej i hulajnogę elektryczną.
- Ułóż własne pytanie do danych z tej tabeli.

- 1 Marlena z bratem i rodzicami wybierają się na biwak w Bieszczady. Rodzice powiedzieli, że trzeba się do tego wyjazdu dobrze przygotować, dlatego przeznaczili 4000 zł na zakup potrzebnych ubrań i sprzętów. Marlena zaczęła spisywać wszystkie niezbędne rzeczy. Przeczytaj, co już zapisała. Co warto jeszcze dodać do tej listy? Dowiedz się, ile kosztują rzeczy, które zapisała dziewczynka. Ile kosztują rzeczy zaproponowane przez ciebie?

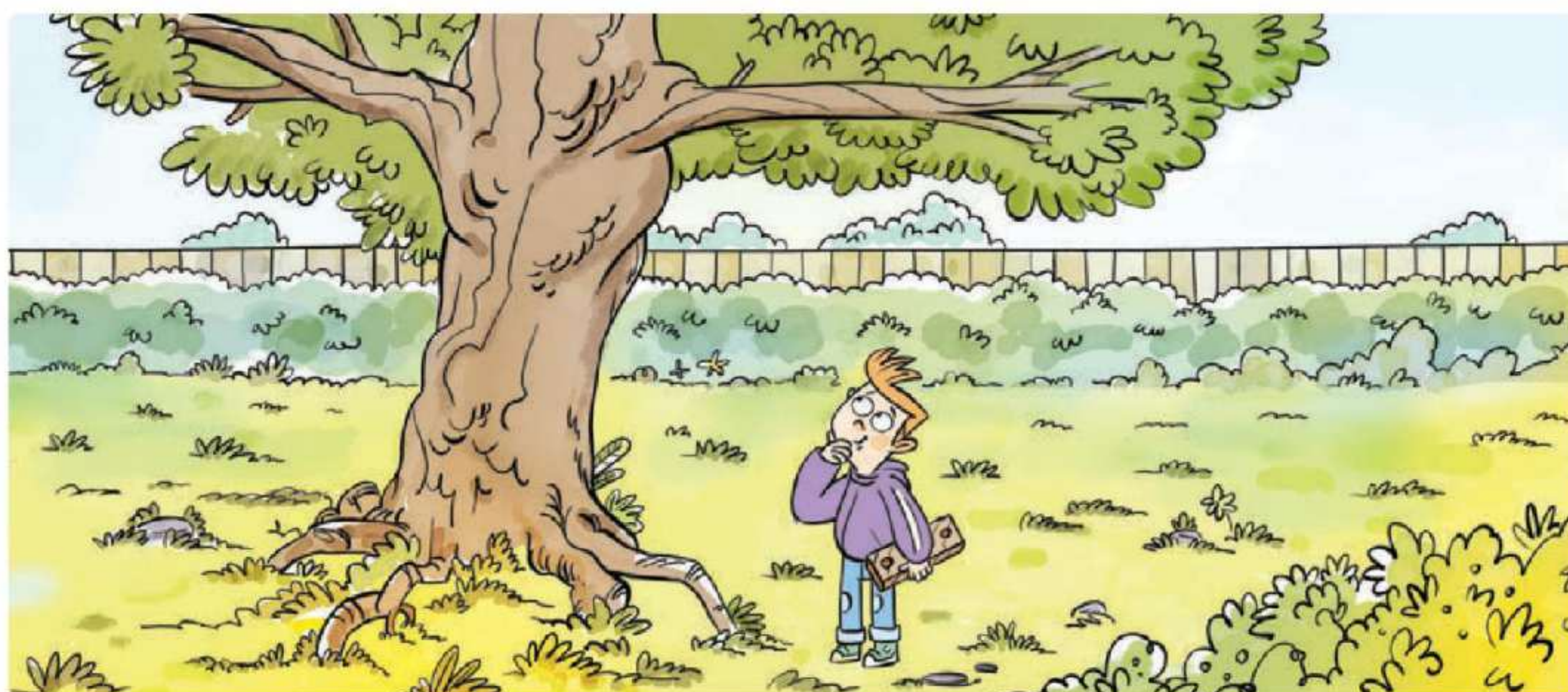
• latarka • koc • śpiwór
• plecak • buty

- 2 Adam z rodziną pojechał w Góry Świętokrzyskie. Chłopiec zabrał ze sobą 80 zł, żeby kupić sobie pamiątkę z gór. Co mógł wybrać?

- Adam wybrał koszulkę za 47 zł. Sprzedawca dał chłopcu rabat w wysokości 15 zł. Ile Adam zapłacił za swoją pamiątkę?

- 3 Bogdan chce zamontować z tatą huśtawkę na rozłożystym dębie w ogrodzie dziadków. Jedna z gałęzi tego drzewa jest na wysokości 3 metrów. Bogdan ma już odpowiednie drewniane siedzenie. Musi jeszcze tylko kupić mocny sznur, żeby zawiesić huśtawkę na gałęzi. Ile metrów sznura potrzebuje? Porozmawiajcie o tym zadaniu w klasie.

- 4 Paulina, Sylwia i Wiola wybierały się na piknik. Przygotowały koc, butelki z wodą, kubki, owoce i kanapki. Chciały zabrać aż 21 mandarynek, ale do torby zmieściło się tylko 7. Ile mandarynek musiały zostawić?
- Na pikniku dziewczynki rozłożyły na kocu cały prowiant, butelki z wodą i kubki.

Których owoców dziewczynki zabrały najwięcej? O ile mniej zabrały truskawek niż czereśni?

Jak dziewczynki mogły rozdzielić ćwiartki jabłek, żeby każda dostała po tyle samo?

A jak mogły rozdzielić kanapki?

Czy w każdej butelce jest tyle samo litrów wody? Jak mogły rozlać tę wodę, żeby każda dziewczynka miała po tyle samo?

- 5 Kajtek uwielbia podróże. Każdą z nich zapisuje w swoim zeszycie podróżnika. W zeszłym roku był na 37 wycieczkach. Zobacz, jakie notatki zrobił w swoim zeszycie w czerwcu tego roku.

W tym roku byłem już na
11 wycieczkach samochodem
i 2 wycieczkach samolotem.
Brałem udział w 24 wyprawach rowerowych
i 13 razy jechałem pociągiem.

Na ilu razem wycieczkach Kajtek był już w tym roku?

- Zaproponuj, na ile jeszcze wycieczek Kajtek może pojechać w kolejnych miesiącach tego roku. Dokąd może się wybrać? Swoje propozycje zapisz w zeszycie.

1 Przeczytaj treść zadania.

Grupa seniorów z Redy wybiera się na basen. W grupie jest 12 pań i 11 panów. Seniorzy mogą pojechać autobusem lub tramwajem. Bilet na autobus kosztuje 3 zł, a bilet na tramwaj jest dwa razy droższy. Ile zapłacą za swój przejazd panowie?

Wybierz dane potrzebne do rozwiązywania tego zadania. Zapisz obliczenia w zeszycie. Jakie obliczenia zapisały inne dzieci z klasy?

2 Mama Ali kupiła 4 kg truskawek i 2 kg czereśni. Za zakupy zapłaciła banknotem 50 zł. Czy otrzymała resztę? Rozwiąż zadanie w zeszycie.

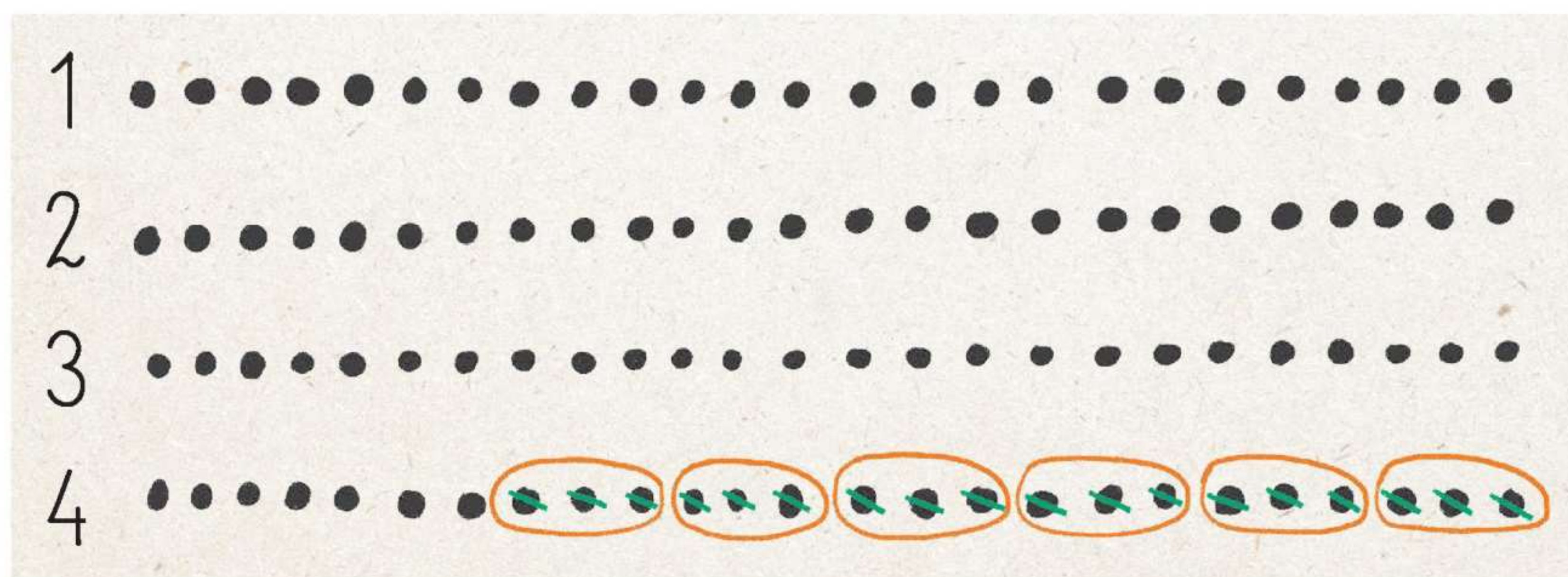

3 Artur rozwiązywał nietypowe zadanie tekstowe. Przeczytaj jego treść.

Aby wykonać pewną pracę, 4 maszyny muszą pracować bez przerwy przez 25 dni. Niestety po 7 dniach jedna maszyna się zepsuła. Z tego powodu 3 pozostałe maszyny muszą pracować dłużej. O ile dni ich praca zostanie wydłużona?

Artur zrobił taki rysunek:

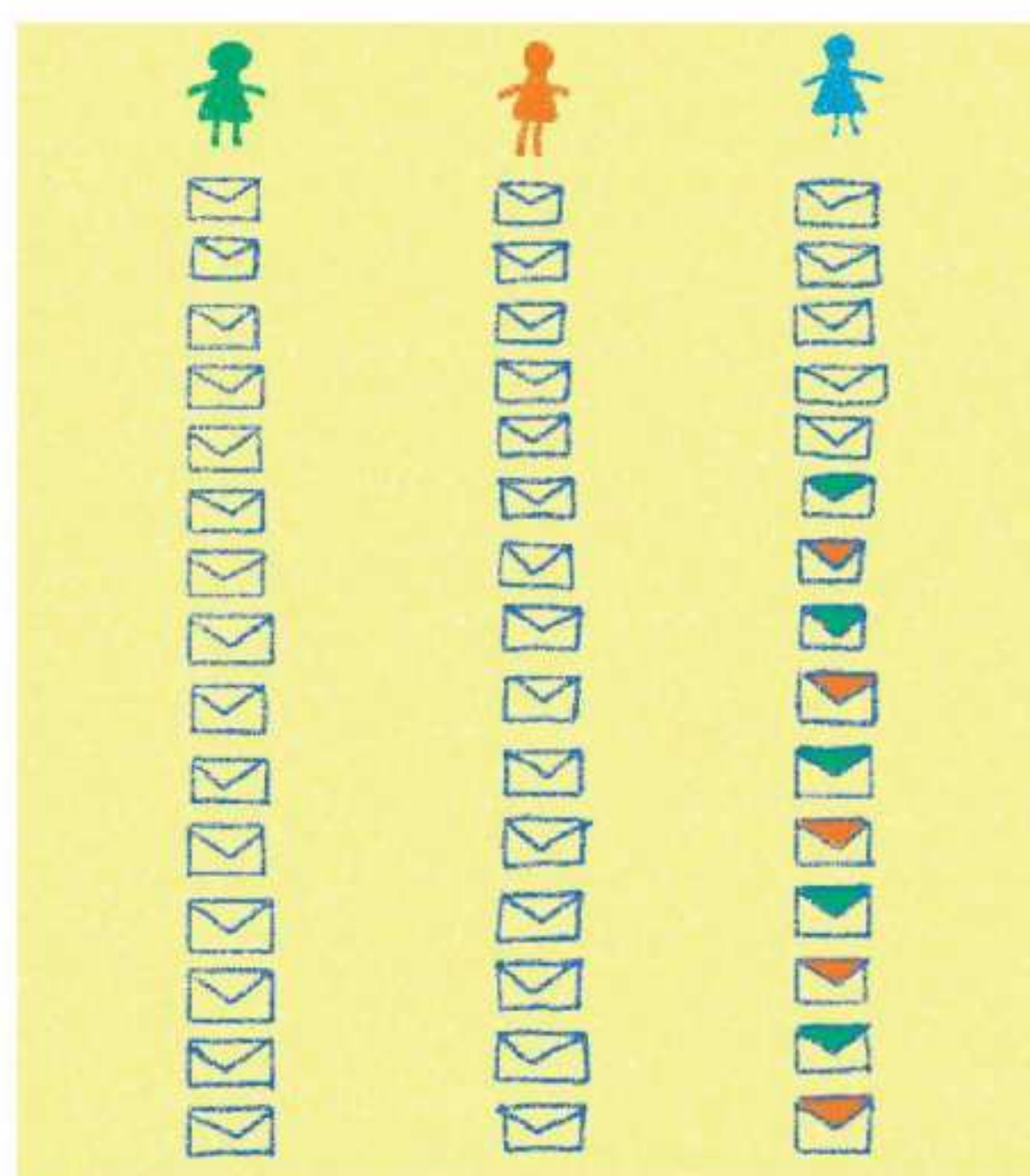
Wyjaśnij ten rysunek. Czy wiesz, jaką odpowiedź mógł podać Artur? Co sądzisz o tym zadaniu?

4 Przeczytaj treść zadania.

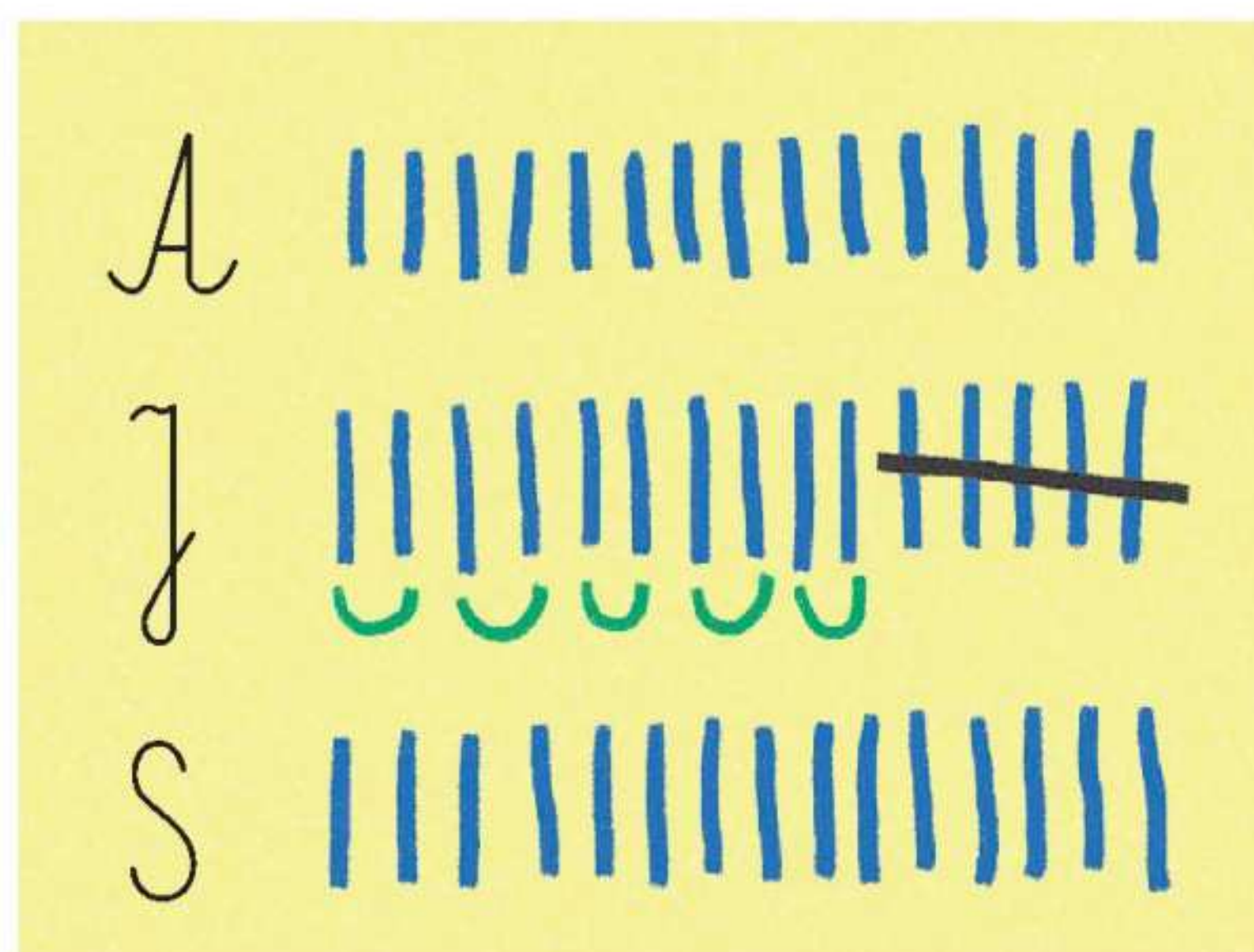
W szkole odbędzie się „Wieczór Patrona Szkoły”. Agnieszka, Julka i Sława przygotowywały na to wydarzenie zaproszenia dla rodziców. Zaproszenia trzeba było ozdobić zdjęciem i włożyć do kopert. Każda dziewczynka miała przygotować 15 takich zaproszeń. Dziewczynki zaczęły robić zaproszenia zaraz po lekcjach. Gdy Julka zrobiła 5 zaproszeń, musiała wrócić do domu. O ile więcej zaproszeń muszą teraz przygotować Agnieszka i Sława?

Zobacz, jakie rysunki zrobili do tego zadania Irek i Filip.

rysunek Irka

rysunek Filipa

- Który rysunek, twoim zdaniem, lepiej przedstawia treść tego zadania?
- Zrób w zeszycie swój rysunek, który pomoże ci rozwiązać to zadanie.

5 Porozmawiajcie w klasie o takim zadaniu.

Ptaka jerzyk 4 razy dziennie wylatuje z gniazda, żeby zdobyć pokarm dla swoich młodych. Za każdym razem pokonuje w locie 2 km. Jeden lot w obie strony zajmuje jerzykowi 10 minut.

- Ile kilometrów dziennie pokonuje jerzyk?
- Ile czasu każdego dnia zajmuje jerzykowi zdobywanie pokarmu?
- Ile czasu w ciągu tygodnia młode jerzyki pozostają w gnieździe same?

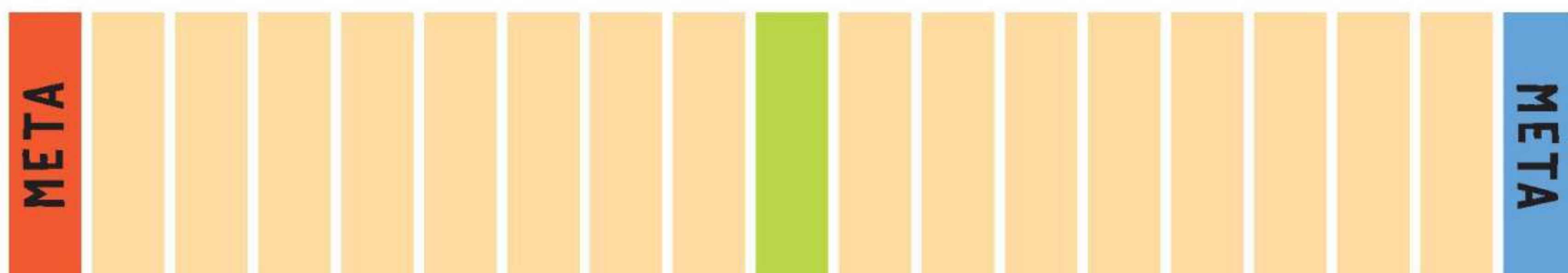
- 1 Jeden klocek niebieski to tyle samo co dwie różowe kulki. Jeden klocek zielony to tyle samo co jeden klocek niebieski i jedna różowa kulka.

Popatrz na rysunki. Jakie znaki wstawisz zamiast znaków zapytania: $<$, $>$ czy $=$?

- 2 Przygotujcie dwie monety dwuzłotowe oraz dwa pionki: czerwony i niebieski – dla każdego gracza po jednym pionku. Pionki postawcie na zielonym polu, na środku planszy. Każdy gracz ma swoją metę. Gracze na zmianę rzucają dwiema monetami. Jeżeli przynajmniej raz wypadnie dwójka, gracz, który ma czerwony pionek, przesuwa się o jedno pole w kierunku mety. Jeżeli dwa razy wypadnie dwójka, w kierunku mety o jedno pole przesuwa się gracz, który ma niebieski pionek.

- Jaki kolor pionka lepiej wybrać – czerwony czy niebieski?
- Czy ta gra jest sprawiedliwa?

- 3 Zuzia dostała domino, które na swoich polach albo nie ma w ogóle oczek, albo ma 1 oczko, albo ma 2, 3 lub 4 oczka. Ile kostek jest w dominie Zuzi? Pamiętaj, że kostki z taką samą liczbą oczek występują w dominie tylko raz. Na przykład nie ma kostki takiej i takiej . Jest tylko jedna kostka tego rodzaju. Możesz rysować kostki i liczyć, ile ich będzie w dominie Zuzi.

- Franek znalazł domino, które na swoich polach albo nie miało w ogóle oczek, albo miało: 2, 3, 4, 5, 6, 7 lub 8 oczek. Ile kostek było w dominie Franka?
- 4 Wykonaj obliczenia. Zapisz w zeszycie wyniki działań od największego do najmniejszego wraz z przypisanymi im literami. Odczytaj hasło.

U

$$45 + 55$$

N

$$65 + 24$$

H

$$57 + 23$$

K

$$58 + 13$$

Y

$$100 - 16$$

J

$$60 - 32$$

D

$$70 + 28$$

I

$$7 \cdot 3$$

A

$$8 \cdot 8$$

W

$$80 - 5$$

A

$$100 - 10$$

C

$$6 \cdot 8$$

A

$$8 \cdot 9$$

C

$$92 - 9$$

Spis treści

XVIII Odwiedzamy różne kraje

- Przeliczanie w zakresie 100. Dopełnianie do danej liczby 4
- Rozwiązywanie zadań, uzupełnianie brakujących danych 5
- Łamigłówki i zagadki matematyczne 6
- Ważenie. Posługiwanie się wyrażeniami dwumianowymi. Kilogram, dekagram, gram 8

XIX Wśród rówieśników

- Dodawanie w zakresie 100 (typu: $37 + 28$), zapis w tabeli 9
- Odejmowanie w zakresie 100 (typu: $52 - 26$), zapis w tabeli 11
- Rozwiązywanie zadań tekstowych. Dodawanie i odejmowanie (typu: $37 + 25$, $42 - 17$) 13
- Termometr. Odczytywanie temperatury 14

XX Co cenimy u innych?

- Rozszerzenie zakresu do 1000. Zapis liczby trzycyfrowej. Miejsce setek, dziesiątek i jedności 15
- Porównywanie liczb w zakresie 1000. Stosowanie znaków: $=$, $<$, $>$ 17
- Przeliczanie setkami do 1000. Dodawanie i odejmowanie setek w zakresie 1000 19
- Kilometr 21

XXI By ciekawiej i piękniej się żyło

- Rozwiązywanie zadań tekstowych. Przeliczanie w zakresie 1000. Porównywanie liczb 22
- Dodawanie i odejmowanie w zakresie 1000 (typu: $100 + 20$, $120 - 20$; $120 + 200$, $320 - 200$) 24
- Dodawanie i odejmowanie w zakresie 1000 (typu: $234 + 100$, $334 - 34$, $234 + 300$, $534 - 300$, $200 + 34$) 25
- Obliczenia pieniężne, banknoty 100 zł i 200 zł. Rozwiązywanie zadań. Szacowanie 26

XXII W oczekiwaniu na wiosnę

- Dodawanie i odejmowanie w zakresie 1000 (typu: $350 + 50$, $400 - 50$; $350 + 150$, $500 - 150$) 28

- Dodawanie i odejmowanie w zakresie 1000 (typu: $270 + 50$, $320 - 50$) 29
- Rozwiązywanie zadań, samodzielne dobieranie danych na podstawie ilustracji. Obliczenia w zakresie 1000 31
- Dodawanie i odejmowanie w zakresie 1000. Obliczenia szacunkowe 32

XXIII Wynalazki i odkrycia

- Dodawanie i odejmowanie liczby trzycyfrowej do/od liczby trzycyfrowej bez przekroczenia progu 34
- Związek dodawania z odejmowaniem 35
- Rozwiązywanie zadań tekstowych. Tworzenie własnej strategii rozwiązania 37
- Dodawanie i odejmowanie w zakresie 1000 38

XXIV Zabawnie i sportowo

- Mnożenie i dzielenie. Przypomnienie tabliczki mnożenia 39
- Mnożenie w pamięci przez 10 liczb mniejszych od 20 41
- Mnożenie liczb dwucyfrowych przez liczbę jednocyfrową. Rozdzielność mnożenia względem dodawania 42
- Powiększanie i pomniejszanie figur 44

XXV Rozmawiamy o pracy

- Mnożenie i dzielenie liczb przez dziesiątki i setki. Związek mnożenia z dzieleniem 46
- Rozwiązywanie zadań z wykorzystaniem poznanych własności mnożenia i dzielenia 48
- Tworzenie różnych konstrukcji z klocków przestrzennych. Kodowanie ułożenia klocków 49
- Przeliczanie liczby klocków w budowli 50

XXVI Dbamy o Ziemię

- Mnożenie i dzielenie w poznanym zakresie. Układanie i rozwiązywanie zadań 52
- Mnożenie i dzielenie w zakresie tabliczki mnożenia. Intuicja dzielenia z resztą 53
- Utrwalenie mnożenia i dzielenia. Dzielenie z resztą, szacowanie 55
- Proste obliczenia czasowe. Odczytywanie godzin i minut w systemie 24-godzinny 57

XXVII Aktywnie wypoczywamy

- Mnożenie i dzielenie w zakresie tabliczki mnożenia 58
- Działania z mnożeniem oraz dodawaniem i odejmowaniem w jednym zapisie 59
- Działania z dzieleniem oraz dodawaniem i odejmowaniem w jednym zapisie. Rozwiązywanie zadań 60
- Obliczanie obwodów figur. Posługiwanie się formułą matematyczną 61

XXVIII Nasza przeszłość i teraźniejszość

- Liczby większe niż 1000, zapis liczby 63
- Porównywanie liczb większych niż 1000 65
- Proste działania na dodawanie i odejmowanie w zakresie 10 000 67
- Tona 69

XXIX Moja bliższa i dalsza rodzina

- Zapisywanie i odczytywanie wybranych liczb do 1 000 000 70
- Zapisywanie i odczytywanie wybranych liczb do 1 000 000. Proste obliczenia 72
- Posługiwanie się dużymi liczbami. Czytanie tekstu matematycznego. Rozwiązywanie zadań 74
- Koło. Posługiwanie się cyrklem 76

XXX Jesteśmy tacy sami

- Dodawanie i odejmowanie liczb dwucyfrowych. Stosowanie różnych strategii wykonywania obliczeń 78
- Dodawanie i odejmowanie liczb dwucyfrowych. Praktyczne stosowanie prawa przemienności i łączności dodawania 80
- Dzielenie całości na dwie i cztery równe części 81
- Odmierzanie płynów; używanie określeń: litr, pół litra, dwa i pół litra, ćwierć litra 82

XXXI Świat dziecka

- Rozwiązywanie zadań. Opisywanie związków między liczbami. Liczba większa o..., liczba mniejsza o... 84
- Dodawanie i odejmowanie w zakresie 100. Związek dodawania z odejmowaniem. Utrwalanie 85
- Obliczenia pieniężne. Rozwiązywanie zadań 86
- Obliczenia czasowe. Odczytywanie rozkładu jazdy 87

XXXII Zapraszamy na wyprawy

- Obliczenia czasowe. Miesiące, dni tygodnia 89
- Mnożenie i dzielenie w zakresie tabliczki mnożenia. Związek mnożenia z dzieleniem 91
- Dodawanie, odejmowanie, mnożenie i dzielenie w poznanym zakresie 92
- Figury geometryczne. Zabawy konstrukcyjne 93

XXXIII Wakacje tuż, tuż

- Dodawanie, odejmowanie, mnożenie i dzielenie w zakresie 100 94
- Rozwiązywanie zadań tekstowych 96
- Rozwiązywanie zadań tekstowych złożonych, w tym zadań nietypowych 98
- Zabawy matematyczne, gry logiczne 100

Ilustracje i zdjęcia na okładce: s. 1: Shutterstock (zdjęcie), Paweł Olszewski (postać 3D), Przemysław Surma (rysunki); s. 4: Shutterstock – montaż (zdjęcie), Przemysław Surma (rysunki).

Ilustracje: Joanna Bartosik s. 5/ćw. 4 (latawiec); Maciej Błażniak (winietka opowiadanie matematyczne): s. 74; Joanna Czaplewska s. 32, 35, 39/ćw. 1, 48/ćw. 2, 55/ćw. 2, 66, 91, 96/ćw. 1 i 2; Małgorzata Detner s. 14/ćw. 3 (ikonki pogodowe), 31, 41/ćw. 1, 101/ćw. 4; Justyna Dybala s. 8/ćw. 2 (paczki); Ewa Iwaniuk s. 19/ćw. 2, 21/ćw. 1, 25/ćw. 4, 39/ćw. 2, 46/ćw. 2, 51/ćw. 4; Olga Kawacińska s. 8/ćw. 1, 30/ćw. 4, 37, 52, 53/ćw. 2, 60/ćw. 4, 76/ćw. 2, 78/ćw. 2, 82, 97/ćw. 4; Aleksandra Misiak s. 48/ćw. 6; Adam Pękalski s. 74; Ola Woldańska-Płocińska s. 40; Marta Sieczkowska s. 8/ćw. 2 (waga), 36 (grafy), element layoutowy (zadania z żarówką); Anna Simeone s. 12; Marcin Surma s. 13/ćw. 2, 96/ćw. 3; Przemysław Surma s. 6, 9/ćw. 3 (tata), 11/ćw. 1 (dziewczynka), 21 (wujek, dziewczynka), 24 (dziewczynka), 36, 42/ćw. 1, 43, 44, 54 (dzieci, tata), 55/ćw. 6, 58/ćw. 1, 62/ćw. 5 (dzieci), 88; Przemysław Szukaj s. 87; Adam Tokarski s. 27/ćw. 7, 28, 68, 75/ćw. 2, 85/ćw. 5, 97/ćw. 5; Monika Woźniak s. 8/ćw. 4, 41/ćw. 2 (koło fortuny), 58/ćw. 2, 79/ćw. 4, 98, 99 (rys. „dziecka”); Karolina Zaręba s. 22/ćw. 2 (mapa Polski).

Współpraca graficzna: Ewa Iwaniuk s. 7, 13, 14, 46, 47, 69, 76, 77, 82, 83, 86, 91.

Zdjęcia: Maciej Wróbel s. 49, 50, 51 (drewniane klocki), 54 (gumka recepturka), 93 (bransoletka), 94 (kostka). Pozostałe zdjęcia: Shutterstock.

Ilustracje, grafiki i zdjęcia w montażach z agencji Shutterstock: s. 4 (niebieska apla pod cyframi), 5 (worki z marchwią – montaż), 7 (farba), 8 (proszek na lekarstwo), 9 i 11 (kredki i opakowanie kredek), 13 (pingwin i książka – montaż), 22 i 30 (drewniane tło pod drogowskazy), 32 (tło – kratka), 40 (półka), 41 (papierowe tło koła fortuny), 42 (stoiska), 47 (drewniane tło trójkątów), 53 (papierowe tło), 54 (cekiny), 58 (żółta kartka), 65 (kolorowe aple), 69 (torba karmy – montaż), 75 (tło czeków – montaż), 76 i 77 (cyrkiel – montaż), 79 (papierowe tło), 81 (czekolada – montaż, talerz z ciastkiem – montaż), 90 (kartki z kalendarza – montaż), 91 (puzzle – montaż), 94 (żółte tło), 95 (piłki), 96 (żółte tło; chmury, jerzyk – montaż), 101 (domino).

Zespół graficzny Nowej Ery: pieniądze.

Wydawnictwo Nowa Era oświadcza, że podjęło starania, mające na celu dotarcie do właścicieli i dysponentów praw autorskich wszystkich zamieszczonych utworów. Wydawnictwo Nowa Era, przytaczając w celach dydaktycznych utwory lub fragmenty, postępuje zgodnie z art. 29 ustawy o prawie autorskim. Jednocześnie Nowa Era oświadcza, że jest jedynym podmiotem właściwym do kontaktu autorów tych utworów lub innych podmiotów uprawnionych w przypadkach, w których twórcy przysługuje prawo do wynagrodzenia.

Tabliczka mnożenia

•	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2	2	4	6	8	10	12	14	16	18	20
3	3	6	9	12	15	18	21	24	27	30
4	4	8	12	16	20	24	28	32	36	40
5	5	10	15	20	25	30	35	40	45	50
6	6	12	18	24	30	36	42	48	54	60
7	7	14	21	28	35	42	49	56	63	70
8	8	16	24	32	40	48	56	64	72	80
9	9	18	27	36	45	54	63	72	81	90
10	10	20	30	40	50	60	70	80	90	100

**Świat jest wspólny dla nas wszystkich:
ludzi, zwierząt oraz roślin.**

**Dbajmy więc o niego razem,
my – dzieciaki, my – dorośli!**

Chcesz, by wszyscy cię lubili?
Są i na to proste rady:

Bądź uczciwy, słowny, szczery.
Szanuj ludzi... i zasady.

